

312606

వృత్తి దినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544

నంపుటము ౧౭ } చెన్న పట్టణము 1930-వ సం॥ ఆగస్టు నెల 11 వ తేది సోమవారము } సంచిక ౧౦౭
Vol. 17 } MADRAS, MONDAY 11th AUGUST 1930. } No. 107
శ్రీ ప్రమాదహానినామ సావత్సర శ్రావణమాస బహుళ ద్వితియ

అమృతాంజనము
అన్ని విధములగు నొప్పులకు
పంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువుపోట్ల
జ్ఞాపును. పార్శ్వపునొప్పుల జ్వరదోలును.
పోట్ల బోగొట్టును. జెఱుకుల భేదించును.
వాపుల యాపుమాపును. దగ్గునుతగ్గించును.
దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొల
గించును. నొప్పుల తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

గొప్పగొప్పవారిచే
వేలకువేలు యోగ్యతా
పత్రములు పొందియున్నది

పంచదాష చీటీ జూచి కొనిన
మోసము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో నహా నీసా 1-కి 0-10-0
డబ్బన్ 1-కి రు 6-4-0 లు.

ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండవలసినది

అమృతాంజనం డిపో

6, 7 తంబుకెట్టివీధి, మద్రాసు,
తేక

109, ఫ్రేరిరోడ్డు, పోర్టు - బొంబాయి

హిందూస్తాన్ బ్యాంక్ లిమిటెడ్.
హెడ్డాఫీసు:—మద్రాసు.

బ్రాంచిలు ... కుంభకోణము, మధుర, బెజవాడ.
సబ్ ఆఫీసు ... దిండిగల్.

లండన్ ఏజెంట్లు:—మిడ్ లెండ్ బ్యాంక్ లిమిటెడ్, 5, త్రెవీనీట్ వీధి, లండన్ ఇ. సి. 2.

నేవింగ్స్ డిపాజిట్లు:—నేవింగ్స్ బ్యాంకు లెక్కలను రు 5/-లకు తక్కువలేని మొత్తములతో తెరువ
వసను, ఎప్పుడును రు 5/-లకు తక్కువ లేకుండగ నిల్వయుండవలెను. ప్రతిదినము తేల్చబడు నిల్వమొత్తము రు 5/-లపై
గాని లేక యంతకు మించినమొత్తములకును సంవత్సరము 1 కి మూటికి 4 1/2 చొప్పున వడ్డీ యివ్వబడును.

ఈ నేవింగ్స్ బ్యాంక్ స్క్రీమునందు డిపాజిట్ చేయువారలకు సకలవిధములైన సౌకర్యములు గలవు.

అన్నివిధములైన బ్యాంకింగ్ వ్యవహారములను జరుపబడును.

ఈ త్తరప్రత్యుత్తరము లన్నిటిని కార్యదర్శిగారి పేర వ్రాయవలెను.

విద్యాసాగర్ పాండ్యా, మేనేజింగ్ డైరెక్టరు.

నేషనల్ ఇన్స్యూరెన్సు
కంపెనీ, లిమిటెడ్.

హెడ్డాఫీసు:—9, ఓల్డు కోర్టు వీధి, కలకత్తా.
హిందువుల మూలధనము- హిందువులచే నిర్వహింపబడుచు- హిందువులకొరకే పనిచేయుచున్నది

ఒక సంవత్సరకాలము పూర్తిగ ప్రీమియము మొత్తములు చెల్లించిన యన్ని వాలసీలు, యే మనిషి శీవశక్తుపై నొసంగియున్నాడో, యట్టివారు రాజకీయ వైదిలుగ కారాగృహముల కేగియుండిన కాలములో ప్రీమియములు చెల్లించు గడువుకాల మతిక్రమించిన, సదరు ప్రీమియము లన్నియు గడువు తీరిన తేదీనుండి ఒక సంవత్సర కాలమువరకు డైరెక్టర్ తీర్మానము ననుసరించి యనులనం దుండగలవు. ఆదాయము మొత్తం రు 1,80,00,000 లకును చెల్లించిన క్లయింట్ల మొత్తం రు 67,00,000 లకు మించి యున్నది. హైదరాబాద్ కంపెనీయందే ఇన్స్యూరెన్సే, మిలేజీమున, కుటుంబమునకు చేయవలసిన విఘ్నక్త ధర్మమును నెరవేర్చును. బ్రాంచి నెక్రెటరీ, మద్రాస్ బ్రాంచి, "లోక్ స్క్వేర్" బ్రాంచీ, మద్రాసు. లేక ఆర్. జి. దాస్ అండ్ కో., మేనేజర్లు.

ఆర్. జి. దాస్ అండ్ కో., మేనేజర్లు.

కొక్కోకము అను శరీరమర్థశాస్త్రము

64 చిత్రపటములతో ధర రూ. 1-0-0

ఆంధ్రభాషలో ఇట్టి శృంగార రహస్య శాస్త్రము ఎవరికెల్ల ను బహిశంక ముగా ప్రచురింపబడలేదు. దీనిలో శ్రీ. పురుషోత్తం కాలవీర అనేక విద్యములు 64 చిత్రపటములతో ముద్రించుచున్నాడు.

ఎం. ఎన్. నరసింహ అండు కోపెనీ, సాహుకారులకు వాడుక, మదరాసు.

ఆ నం దా శ్ర మ గ్రంథ రత్న మాలా ప్రచురములు

శ్రీమద్భగవద్గీత

ప్రతిపదటీకా-రామానుజభాష్య విశేషార్థ సహితము. మూడవపూర్వ. అనేక సూత్రవాంకములు చేర్చబడి మేలు కాలికొనైందు గిల్లుపేరు గలది. 8-4-0

శ్రీమద్భగవద్గీతా వచనకావ్యము క్యాలికోనైందు 0-6-0; సాదానైందు 0-5-0

డిటో శ్లోక తాత్పర్యసహితము క్యాలికో 1-4-0; సాదా 1-0-0

సమస్త సంస్కృతాంధ్ర గ్రంథముల క్యాటలాగు కోరువారికి ఉచితముగా పంపబడును.

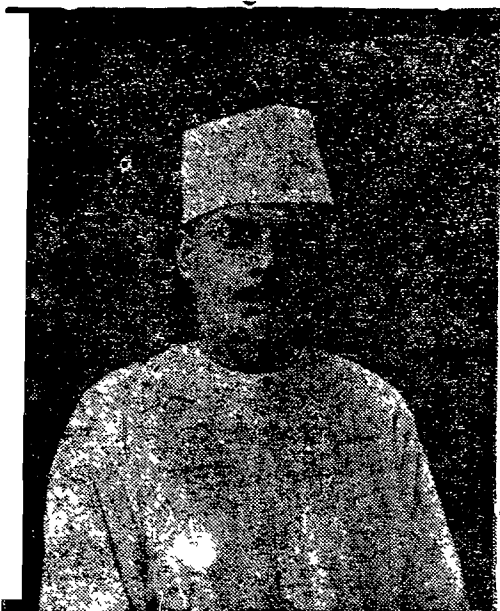
ఎ. కణ్ణన్ నెట్టి అండు కంపెనీ, 286, వైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

టి. ఆర్. కోదండరామమొదల్యారుగారు.
మదరాసు కార్పొరేషను సభ్యులగు ఎన్నుకొనబడిరి.
(ప్ర. ఫో. టి.)

లాలుబాబు గోవిందదాసుగారు.
మదరాసు కార్పొరేషను సభ్యులగు ఎన్నుకొనబడిరి.
(ప్ర. ఫో. టి.)

మాశీ మహమ్మదుగారు.
జరిగిన కార్పొరేషను ఎన్నికలలో విజయముగాంచిరి.

మాడరన్ సూట్లు ఉదంతము

ప్రధానోపాధ్యాయుడు నవ్వవరిహారముకోరుట
అలహాబాదు, ఆగస్టు 7:—మాడరన్ సూట్లులో
జరిగిన గందరగోళమును గూర్చి విచారణ జరుగుచున్నది. ప్రధా
నోపాధ్యాయుడు డాక్టరు ఘోషా గారు పాఠశాలను మూసివేసి
పికెటింగు ఆలవరకు పాఠశాల తెరువరాదని ఆధికారులకు సలహా
నిచ్చుచున్నాడు. నవ్వవరిహారముగారు 10,260 ను యిద్దరు
ఉపాధ్యాయుల యిండ్లమీదికి బోయి నవ్వము కలగజేసినందుల
కు 2 నెలరూపాయలను ఘోషాగారు దావా తెచ్చియున్నారు.
(అ. ప్రె.)

శ్రీల నవ్వదేవీ లీగు:—తిరువలిక్కేటి తులసింగపెరుమాళు వీధియందు 6 వ తేదిన జరిగిన సభలో కీర్తిమతి
మద్దులక్ష్మి అమ్మారుగారు ఉపన్యసించుచున్నారు.
(ప్ర. ఫో. టి.)

బర్మా మె లు వి మా న ము
చెన్నరాష్ట్రమున బర్మామె లు పెట్రోలు కంపెనీవారు తమవస్తువులను విరివిగా ప్రకటించుటకు విమానము నుపయో
గించుచున్నారు. పై విమానుడు రిమ్మరుగారిని పైన కాననగును.
(ప్ర. ఫో. టి.)

తిరిగి ఎన్నుకొనబడెను
మదరాసు కార్పొరేషను రాయపురం ప్రతినిధిగ
హన్నను అంజిలో సత్తిగారు జేరికపారి ఎన్నుకొనబడిరి.

పత్రికాశాసనము

రంగూనులో గుజరాతీ వారపత్రికకు
ధరావతుకోరుట

రంగూను, ఆగ 7:—“బ్రహ్మదేవీ” అను గుజరాతీ వార
పత్రికకు ప్రతికాశాసనము క్రింద 5/1000 ధరావతు తొరబ
డెను. పత్రిక విలీనిపోయినది. పత్రికా సంపాదకులు ఘోషకా
గారు బర్మారాష్ట్ర కాంగ్రెసు కార్యసర్వయ్యె యున్నారు
బర్మాలో ప్రెస్సు ఆర్డినెన్సు వాతబడిన పత్రికలలో ఇది
అరవది.
(అ. ప్రె.)

సుకూరు గలభా

కాంతి కుదురుట

కరాచి, ఆగస్టు 7:—సుకూరులో నేడు కాంతముగ
నున్నది. అప్పటివల్ల హత్తి జరిగినట్లు తెలియవచ్చెను. దుకా
ణములన్నియు మూయబడెను. పోలీసువారు మిలిటరీవారు
పురమంతయు కాపాడుచున్నారు. మరఫరంగులు తెప్పించబడె
ను. లాం స్ప డౌను బ్రిడ్జిముందు లూటింగు జరిగెను.
కాంగ్రెసువారి చర్యలే మియు అగుపడవు. ఒక శ్రీ
విద్దనుండి నేడు రూ 1200 దోచుకొనబడెను. పై గ్రామముల
నుండిగోండింగు సమయముకొరకు వేచియున్నారని తెలియు
చున్నది (అ. ప్రె)

పాట్నా, ఆగస్టు 7:—గురుబాని పలు దినజనలు అగ్గీ
సరు ఒకతైదిన జూబిల్యూనుండి తన మోటారుబండిలో తె
చ్చుచుండగ నుమారు 500 మంది జనము వానిపైబడి మోటారు
నకు హానికలిగించిరి. కాని తైదిన నురక్షితముగ జెయిలుకి గొం
పోబడెను.
అ. ప్రె.

మరల సుకూరులో ప్రమాదము

20 మంది హిందువులు చనిపోయిరి

హైదరాబాదు (కింధు) ఆగస్టు 7:—సుకూరులో
తిరిగి కొట్టుకొనుట జరిగెను. ముక్రాజీలు దారిబోయెడి హిందు
శ్రీలను పురుషులనుకొట్టిరి. 200 మందికి గాయములు కలిగెను.
చనిపోయిన వారిలో హిందువులు 20 మంది. కొద్దిమంది
మహమ్మదీయులు గూడ చనిపోయినట్లు తెలిసెను.
అనేకమందిని అరెస్టుచేసిరి. శిక్ష, పెనితలను పంజాబులోనికి
తెచ్చి యుండురి. ఒక ఉస్మాన్ డింగి హిందువుని దోచబడెను.
యువోపితును ఉద్యోగులపై రాళ్లు రువ్వబడినట్లు తెలియుచు
న్నది. సుకూరుబారేజి ఇంజనీరు ముస్తోగారును; కలక్టరు
పలేలుగారును కాంతి నెలకొల్పుటకు క్రద్ధ పహించుచున్నారు.
(అ. ప్రె)

చిత్తూరుజిల్లా ఖద్దరు ఉత్పత్తి సంఘము

కలగడ, ఆగస్టు 5:—చిత్తూరుజిల్లా ఖద్దరు ఉత్పత్తి సంఘ ప్రారంభోత్సవము 3 వ తేదీన వేణుగోపాలస్వామివారి దేవాలయములో జరుపబడినది. ఈ గ్రామములో ప్రతినేలయేకుల నూలునడకుల సుద్దులు కాయలు మొదలైన విషయములను చక్కగా నేర్పినవారు, పంశపారంపర్యముగా దానినే జీవనాధారముగా గలవారు 500 మంది గలరు. ఇప్పుడు, వారు వృత్తిపీఠములైన యన్నంపేట ఖద్దరు పువరసరణ వారి కేంద్రము మేలు చేపూర్చుగలరు. చిత్తూరుమండల ప్రభుత్వ శ్రీప్రారంభోత్సవమునకు విచ్చేసిరి. టి. యాన్. రామకృష్ణారెడ్డి యం. యల్. ఎ. యాన్. వారాయణ రెడ్డి, సి. ఆర్. పార్థసారథి అయ్యంగారు యం. యల్. సి. యం. అనంతేశ్వర అయ్యంగారు, కె. రాజగోపాలచారి, సి. వి. రంగంకెట్టిగార్లు వచ్చియుండిరి.

మధ్యాహ్నమున, సంఘముయొక్క సామాన్యసభ్యుల సమావేశము జరిగెను. సి. ఆర్. పార్థసారథి అయ్యంగారు అధ్యక్షత వహించిరి. సంఘముయొక్క ఆర్యము ఖద్దరును ఉత్పత్తి చేయుట ప్రతిసభ్యుడును ఈ 50 చెల్లింపవలసినదిగా తీర్మానము గావించబడినది. ఒక కార్యనిర్వాహక కమిటీని నిర్ణయించబడినది. సి. వీరస్వామయ్యంగారు అధ్యక్షులు, సి. ఆర్. పార్థసారథి అయ్యంగారు కార్యదర్శి, సి. వి. రంగంకెట్టిగారు గౌరవ నిర్వాహకులు. సంఘముయొక్క వ్యవహారములన్నియు రంగంకెట్టిగారు చూచుకొనెదరు. టి. యాన్. రామకృష్ణారెడ్డిగారు తమగృహమున, సంఘమున కొక భాగము నొసగివారు.

(ప్రీ. ప్ర.)

తమిళనాడు

144 వ సెక్షను ధిక్కారము

తిరువూరు, ఆగస్టు 7:—మేజిస్ట్రేటుయొక్క 144 వ సెక్షను ధిక్కారించుచు కరూగనందు కల్లుదుకాణముల పికెటింగు నిన్న ప్రారంభమయినది. విశ్వనాథం, సీలమేళున్ వీరమలై గారులు పికెటింగునకు ఆరెట్టు చేయబడిరి. ఇందు తండ్రిగారి నాయకత్వమున మరియొక దళము పికెటింగు ప్రారంభించును. పురమున ఉత్సాహ సుతికియించుచున్నది. (ప్రీ. ప్ర.)

6 గురు వలంటీర్ల అరెస్టు

తిరునల్వేలి, ఆగ. 7:—నిన్నరాత్రి 6 గురు వలంటీర్ల అరెస్టు చేయబడిరి. కాంగ్రెసు బహిరంగ సభలో ఆగస్టు 1 వ తేదీన పీకెటింగు చేపట్టినందున ఇరుగుమొదలైన వీరపై సేరము మరి నలుగురు వలంటీర్లపై అరెస్టు వారంట్లు సిద్ధముగా నున్నవి. (ఆ. ప్ర.)

144 వ సెక్షన్ ప్రయోగము. 6 అరెస్టులు

విశాఖపట్నం, ఆగ. 8:—నిన్నటిదినుము సబ్ మేజిస్ట్రేటు ముత్తుకుమారస్వామి, ధనయ్యడినాదర్ ముద్రాపెట్టె శంకరప్పస్వామి గార్లను సభలు చేయగూడదని నిషేధించుచు 144 సెక్షన్ క్రింద అరెస్టు చేసిరి. కాని రాత్రి 7 వండ్లపాటు కొంతమంది చేర్చుకొని దెబ్బలు చాచుమారిస్వామి సభ చేసెను. తర్వాత ఒక ఉత్సవము బయలుదేరెను. 80 మంది పోలీసులు ఒక పర్కిల్ ట్యాంక్కు రోడ్డి వీరివెంటబడి లాఠీప్రయోగముతో చెదరగొట్టిరి. 6 అరెస్టులు చేయబడినది. కాంగ్రెసు వారు ఈ ఉత్సవ ధిక్కారించి తీరెదనని తెలియుచున్నది. (ప్రీ. ప్ర.)

నెల్లూరు కాంగ్రెసువాదులకు శిక్షలు

నెల్లూరు, ఆగ. 7:—కోట నుబ్బాశెట్టి, ఇసావోకల చ్చాల్లెట్టిగార్లకు పీ. కో. 148, 427 సెక్షన్ క్రింద చెరు 400 జరిమానా విధింపబడినది ఇరువురును మైదులు.

వీడి సుందరరామిరెడ్డి ఇసావోక వెంకటరెడ్డి, ములురెడ్డి, శేరారెడ్డి పండల అయ్యపరెడ్డిగార్లకు పీ. కో. 148 సెక్షన్ క్రింద 3 నెలలు కఠినశ్రమను పీ. కో. 427 సెక్షన్ క్రింద 3 నెలలు కఠినశ్రమను విధింపబడినది జిల్లాకాంగ్రెసు కార్యదర్శియగు తారకావ్య వారాయణరావుగారికి క్రిమినలులా సవిరూపముక్రింద నాలుగు నెలల కఠినశ్రమ విధింపబడినది.

పురపాలక ఉపాధ్యక్షులు

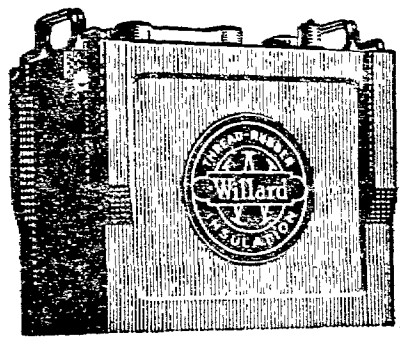
సయ్యద్ ఖోజావిహోద్ సాహెబు బహదరుగారు నెల్లూరు పురపాలక సంఘమున కుపాధ్యక్షులుగా ఏకగ్రీవముగ నెమ్మకొనబడిరి. (ప్రీ. ప్ర.)

ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర రత్నాకరము 3-0-0

చరక విశిష్టాసనము (1) 6-0-0

ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర రత్నాకరము 2-0-0 భస్మరక్షా 1-0-0

దాక్షిణ్య శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి, బెజవాడ.

Willard STORAGE BATTERIES

ఈ బ్యాటరీలవలన ధనమును, సౌకర్యములను లెట్టిని కాపాడుకొనుదు

దానియందు నిర్ణయించబడిన నియమితకాలమువరకు సరిగా వెలుగునట్టి యాల్ట్రా రేజి బ్యాటరీల మీకు దొరకగలవు. సరియైన ఎలక్ట్రికల్ వాడింగ్ తమరు చేయబడిన బిల్బర్ల బ్యాటరీ మీ హెబ్బాకును తగియుండి, మోటారు నడుపుట యందు మిక్కిలి తోడ్పడుటల వలన వివరములకు ధరలకు అన్యుకందార్లను

లేక

క్రింది నబ్ ఏజంట్లను కనుగొనుదు:—

Anantapur
Anakapalli

The Motor Ware-house.
The Andhra Cycle & Motor Works.

Nuzvid
Parvatipur
Parlakimedi
Rajahmundry

M. L. Narayana,
K. Sreenivasa Rao,
K. Sreenivasa Rao,
The Godavari Cycle & Motor Works.

Bellary
Berhampore

Messrs. Asquith & Co. Ltd.,
The Ganjam General Engineering Co.,
Chunduri Sriramulu
Best & Co. Ltd.,
Chunduri Sriramulu
Yelukur Eliah Setty

Tadepalligudem
Vizianagaram
Vizagapatam

K. Ch. Rao & Co.,
K. Sreenivasa Rao,
The Vizagapatam Motor Stores.

లేక

మెసర్స్ డి క్రామప్టన్ యింజనీరింగు కంపెనీ (మద్రాసు) లిమిటెడ్.,

నెకండులైనుబీచ్,

మద్రాసు.

ప్రతాపకస్తూరి మాత్రలు

మిక్కిలి ఘటాగతిగా నువాసనగా నుండును. శ్రేష్ఠమయిన కస్తూరి, గోరోజనో, కుంకుమపువ్వు మొదలగు వస్తువులతో తయారుచేయబడినవి. 1-2 మాత్రలను పుచ్చుకొనిన ఆకలిచేయగా నుండుటయేగాక అజీర్ణము, వాతాయ, జలుబు, కైకలము, జ్వరము, నన్నీ పోతము, తాలెంకలము, చిన్న చిడ్డ గుణముల అగ్నిమాంద్యము, అజీర్ణశక్తులు, దస్య, ఉబ్బసము, మొదలగు అనేక వ్యాధులను తుడిచివేయుటలో రామ వాగ్దానమిది. ఆరోగ్యమున ఎల్లమును కలిగించుటలో అత్యుత్తమమయినది. వర్షింప దగినది.

800 మాత్రలు గల సీసా 1 కే. రు. 0-4-0

12 సీసాలు రు. 2-8-0

దాక్షిణ్య ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

2. సి. వీ. అందు కంపెనీ, ఆయుర్వేద సమాజం, టెలిఫోన్, నెల్లూరు జిల్లా.

కేరళ చందన సబ్బు

సేదతీర్చి, చల్లదనము నిచ్చును

హిందూదేశమునకు తగిన శ్రేష్ఠమైన సబ్బు

వశెంట్లు స్టాకిస్టు:—

మద్రాసు, చెంగల్పల్, ఉత్తర
ఆర్కాడు, దక్షిణ ఆర్కాడు, చిత్తూరు.

ఆదంహాడి మహమ్మద్ నేట్, నెం. 7,
బందరు వీధి, జి. టి. మద్రాసు.

నైజాం రాష్ట్రం

కె. విశ్వనాథం శెట్టి, జనరల్ మర్చెంటు,
జనరల్ బజారు, శికింద్రాబాదు, డక్కన్.

కడప

సుల్తాన్ ఖాన్ లోహనీ అండ్ సన్సు, కడప.

అనంతపురము

బి. సి. ఆదినారాయణ చెట్టి అండ్ బ్రదర్సు,
అనంతపురం.

బెల్లారి

హెచ్. రంగన్నగౌడ్ అండ్ బ్రదర్సు, బెల్లారి.

గంజాం

పి. జి. రావ్ అండ్ సన్సు, ఛత్రపూరు.

విశాఖపట్నం

అత్తిరామశర్మ, భరద్వాజబిల్డింగ్స్, విశాఖపట్నం.

బెంగాలు

సీతాదేవిగారికి 4 నెలలు శిశు

కలకత్తా, ఆగస్టు 7:—పెకటింగు అర్థి నెలలు క్రింద శోరబాగ్ మాడవరాజుభావి మేజిస్ట్రేటువారు సీతాదేవిగారికి 4 నెలలు విడిచెడు విధించిరి సీతాదేవిగారితో బుర్రాజువారు నందు పిత్తుచేయుచున్నందులకు ఆరెట్టుచేయబడిన 7 గురు శ్రీలును వదిలివేయబడిరి.

“సత్యాగ్రహ పంబద్” ప్రచురణకు శిశు

“సత్యాగ్రహ పంబద్” అనుకరపత్రికను డిక్టేటర్ వాండకయ్య ప్రచురించినందులకై బెంగాలురాష్ట్ర శాసనోల్లం మన సభాకార్యదర్శియగు తరంగమోహన బాబు గుప్తగారికి 6 నెలలు కఠింశిక్ష విధింపబడినది. (ఆ. ప్రె.)

సార్వభౌమ పొడిచి నందుకు ఆరెట్టు

కలకత్తా, ఆగ 7—బుర్రా బజారులో సార్వభౌమ పొడి ను 22 వ తేదీని కాకుతో పొడిచిన విషయములో హంసరాజ్ అనునతడు నేడు డిప్టీ కమిషనరునకు ఎకము చేయబడినది. అతడు బందిలో నున్నాడు. (ఆ. ప్రె.)

ఇద్దరు వలంటీర్స్ ఆరెట్టు

కలకత్తా, ఆగ 7—నటన బజారునందు విదేశీవస్తు దుకాణముల పిత్తు చేయుచున్న ఇరువురు వలంటీర్స్ ఈ దినం మధ్యాహ్నం ఆరెట్టు చేయబడిరి. (ఆ. ప్రె.)

రాష్ట్ర కాంగ్రెసు కార్యాలయపు సోదా

కలకత్తా, ఆగ 7—మామూలు ప్రకారము బెంగాలు రాష్ట్ర కాంగ్రెసు కార్యాలయమును పోలీసులు సోదాచూచి ఒక వలంటీరును ఆరెట్టుచేసిరి.

3 గురు శ్రీల ఆరెట్టు

బుర్రా బజారులో విదేశీవస్తు దుకాణముల పిత్తు చేయుచున్న మువ్వకు శ్రీలు ఈ దినం మధ్యాహ్నం ఆరెట్టు చేయబడిరి.

బెంగాలు జనుము కార్మికసంఘ కార్యదర్శి

గృహ పరిశోధన

బెంగాలు జనుము కార్మికసంఘ కార్యదర్శిగారి గృహమును సోదాచూచి మిరటలు కట్టకేసు నిందితుల చాయాచిత్రములు, కొన్ని రాజద్రోహ కర గ్రంథములును, పోలీసులు కొని పోయిరి ఇదే కాలములో ప్రభాతిముద్రదాలమునూడ సోదాచూచి, పైకార్మిక సంఘముయొక్క ప్రకటనలను లాసుకొనిరి. (ఆ. ప్రె.)

లక్నో లో కళాశాలాధ్యక్షుడు విద్యార్థులను నెట్టుట

మోతీలాలునతి ప్రారము

లక్నో, ఆగస్టు 8:—లక్నో లో విద్యార్థులయనునందు నేడు పాఠశాల జరుగలేదు.

నిన్న విద్యార్థులు మామూలుగా పాఠశాలకు పోయిరి. కాని శ్రీమతి మోతీలాల్ నెహ్రూను మధ్యాహ్నము దము చేసినప్పుడు అందరును జిక్కుకుట్టి ఆమె వాక్యములను విశేషము వచ్చిరి. నెహ్రూసతి అరగంటనేపు ముచ్చటించి విద్యార్థుల నుండి 20 శాంతిపైనికులను చేర్చి జైభోయినను. ఈ శాంతిపైనికులు కళాశాలయట్టు తిరిగి జాతీయములగు వాక్యముల నుచ్చరించిరి. విద్యార్థులు చెడలి నచ్చి జాతీయోద్యమమునందు చేరవలసినదని ప్రార్థించిరి. కళాశాలాధ్యక్షుడు డను యన్. డిప్టెగారి కార్యాలయమువద్దకు ఒక శాంతిపైనికజట్టు వచ్చినప్పుడు ఆయన బయటికివచ్చి యిద్దరు శాంతిపైనికులను వరాండాలోనుండి పైటికేసెను. ఇందుమీద విద్యార్థులు సత్యాగ్రహ మొనరించిరి. అన్ని తరగతులలోనుండి విద్యార్థులు బయటికి వచ్చిరి. శాంతిపైనికులను, ఇతర విద్యార్థులను అంతట కళాశాల గోపురముపై జాతీయపతాకము ప్రతిష్ఠించిరి. తక్షణాత వారు నైస్సవ్వాకుచుట్టుపొయి యితర విద్యార్థులను బయటికి రప్పించిరి.

ఈ సమయమున శ్రీమతి మోతీలాల్ నెహ్రూ సతి వచ్చెను. ఆమెను బెన్సుటువోలుకు తీసికొని పోయి విద్యార్థులు ఆమెకు సభ జరిపిరి. (ఆ. ప్రె.)

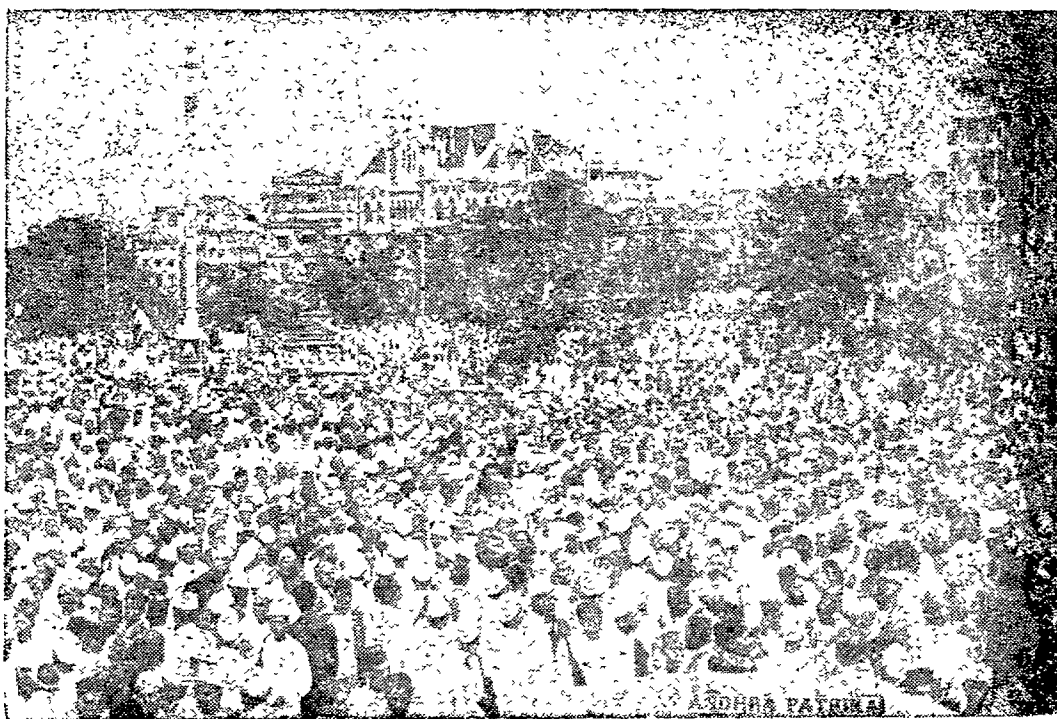
ప్రశ్న

విద్యార్థులను గురించిన 5 ప్రశ్నలకు బదులు వ్రాయుటకు 1-0-0, ప్రతి ప్రశ్నకు రూ. 0-4-0. ప్రశ్న వ్రాయు వారిమును తెలుపవలెను. పి. పి. 0-4-0 అవును.

గాంధీ జ్యోతిషనిలయం, తిరుత్తణి. P. O.

బొంబాయిలో తిలకు ఉత్సవము
చౌపతి సమద్రతీరమున తోకమాన్య తిలకు సమాధిపై కాంగ్రెసుసభ్యులు పూలమాలలు వేయుట. (జి. ఎన్. ఎ.)

ఉత్సవసందర్భమున ఆరెట్టయిన వాయకులయొడ గౌరవము జూపుటకై అధివారమునాడు పార్టీసభ్యులనాడు కొన పొగించిన ఉత్సవము. (జి. ఎన్. ఎ.)

శాసనసభల ఎన్నికలు

భారత శాసనసభకు గుంటూరు-నెల్లూరు జిల్లాల ఆభ్యర్థులు

నెల్లూరు, ఆగస్టు 7:—గుంటూరు-నెల్లూరు జిల్లాల యొన్ని కన్యకు తరఫున భాగత శాసనసభకు శ్రీయుతులు పాములపాటి వెంకటకృష్ణయ్యచౌదరి, గోగి శివ రంగ నాయకులు, పొణకా గోవిందరెడ్డిగార్లు ఆభ్యర్థులుగానున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

నెలం-కోయంబత్తూరు-ఉత్తర ఆర్కాటు నియోజకవర్గము తరఫున భారత శాసనసభకభ్యర్థులు

కోయంబత్తూరు, ఆగస్టు 7:—నెలం-కోయంబత్తూరు ఉత్తర ఆర్కాటు నియోజకవర్గము తరఫున భారత శాసనసభ లో గల స్థానమునకు శ్రీయుతులు ఆర్. కె. మణ్నిఖంచెట్టి యార్, వి. సి. వెల్లింగర్ గౌండర్ గార్లు ఆభ్యర్థులుగా నిలుచుచున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

మధ్యరాష్ట్రమునుండి డిల్లీ శాసనసభల కభ్యర్థులు

శ్రీయుత రావుబహద్దరు డి. లక్ష్మీనారాయణగారు ప్టెక్ కాన్సిల్ సభకును, మహేశ్వరి గురురామ కృష్ణపురిగారు మాస్టాములతరఫున భారత శాసనసభకును ఆభ్యర్థులుగా నున్నారు. వాగపురం డివిజన్ తరఫున భారతశాసనసభలో గల స్థానమునకు శ్రీయుతులు సి. బి. పరేఖ్, రావుబహద్దరు యన్. ఆర్. పండిట్ గార్లు నిలుచుచున్నారు. మహమ్మదీయుల స్థానమునకు (భారతశాసన సభకు) బిల్లాయత్తుల్లా అబ్దుల్ ఖాదిర్, మాలానా నబీక్ గార్లు పోటీచేయుచున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

పిషావరువై దాడి

అఫ్ఝీల యత్నము

పిషావరు, ఆగ 7:—తారీలోయగుండా పిషావరుకై అఫ్ఝీల దాడి వచ్చుచున్నారని చాల వదంతిగ నున్నది. వారి పై బాంబులు వేయుటకు ఆరు బ్రిటిషు విమానములు నిన్న శో జంతయు పనిచేయుచుండెను. నేడు వాతావరణము బాగులేదు. ప్రస్తుతము అఫ్ఝీలసభకు 5000 నుండి కుకారిమైదానముపై నున్నట్లు తెలియుచున్నది. వై నికులుబోవుచున్నారు. పిషావరు నగరద్వారములు రాత్రి 9 గంటలకు మూయబడినది. ముఖ్య స్థలములలో సిపాయిలు కాపలా కాయుచున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

వాలంటీరుల విచారణ

పిషావరు జెయిలులో ఖానుకీషుకు, మహమ్మదు ఉస్మా నుగార్లు వాలంటీరు సంస్థ ఉద్యోగులు నేడు విచారింపబడిరి. కేసు 20 వ తేదీకి వాయిదా వేయబడినది. (ఆ. ప్రె.)

పంజాబు యుద్ధాలోచన సంఘ నియంతకు 3 నెలలు కఠినశిక్ష

లాహోర్, ఆగస్టు 7:—అడివనత్ జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగను లూయీగారు పంజాబు, అమృతసర్ యుద్ధాలోచనసంఘుడు నియంతకు 3 నెలలు కఠినశిక్షయు 50 రూపాయలు జరిమానా యు విధించెను. జరిమానాను చెల్లించనిచో 17, ఎ క్రిమినల్ లా ఆమెండుమెంటు ఆక్రమించ నెలరోజులు శిక్ష ననుభవించవలె నని ఆజ్ఞాపింపబడినది. (ఆ. ప్రె.)

208, జుమ్మామసీదు, మార్కెట్టు, బొంబాయి. నెం. 2.

లాహోరు, అగస్త్య రి:—లాహోరు కలెక్టరు జై దీ:సి
 వారికి దుర్గరమునుచ్చి. ముఖ్యేవారిని మరీ యొక్కరి
 జయిలు అనుపరికి కొంటాయిన్నారు. ముఖ్యేవనక నిన్నటి
 నండియు బలవంతముగా అహరము గ్రమ్మచున్నారు. విగత
 రక్షప్రభులకుమాడ నేటినుండి అహరము గొట్టచుఅనండా జ
 నంతముతోటి యెక్కించుచున్నారు. (ఫీ. ప్రె)

శ్రీమదాచార్యులు గారు వ్రాసిన ఈ పుస్తకమును
ప్రచురించుటకు ముందుగా నాకు అంగీకారము చేసి,
అంతయు సజ్జనముగా చదివినట్లు తెలియజేయుటకు

పండిత మదన మోహన మాలవ్యా

గారిని విడుదల చేయుట

ఎవరో మాలవ్యాగారి వక్షమున

జుల్మానా చెల్లించి రని

జయిలు సూపరించుటకు తెలుపుట

ఇది చాల అక్రమమని వి. జె. పటేలు,
మాలవ్యాగార్లు బహిరంగనభలో తీవ్రముగా
నిరసించుట

(అసోసియేటెడ్ ప్రెస్)

బొంబాయి, ఆగష్టు 8:—పండిత మదనమోహన మాల
వ్యాగారి వక్షమున జుల్మానాను చెల్లించినవా రెవరైనదియును
అయినను వర్గంకాదు.

“నా వక్షమున జుల్మానాను చెల్లించిన మనస్సుగల వేరు
తెలుపలేదు” అని మాలవ్యాగారు జయిలు సూపరించుటకు
టను చాల నిర్బంధించి యడుగగా “ఎవరో చెల్లించునని
చెప్పి జోషీగారిచేతికి 100 రూపాయల నియ్యగా జోషీగారు
చెల్లించిరి. 100 రూపాయల నిచ్చినవా రెవరో నాకు తెలి
యదు.” అని సూపరించుటకు తెలిపెను.

“ఇటుల నా అనుమతిలేకుండ మరియొక మనస్సుగల
నావక్షమున జుల్మానాను చెల్లించుట మిక్కిలి అక్రమము.
దీనిని నేను నిరాకరించితి నని మీరు తెలియజేయుదు” అని
మాలవ్యాగారు సూపరించుటకు తెలుపుటగా తెలిపిరి.

“నే నటుల చేయజాలను. మీరు వెంటనే యిటునుండి
వెడలిపోవలెను. తనిచో న్యాయశాస్త్రరీత్యా నాకు చాల
చిక్కులు కలుగును.” అని సూపరించుటకు మాలవ్యాగారిని
త్వరపెట్టినాడెను.

అప్పుడు మాలవ్యాగారు సర్దారు పల్లభాయిగారు మున్న
నువారిచో నాలుగవదిరి. మీరు ఇటువైచి చెరచాలలో
నుండు. మీరు నిరసనాపరించుటకు నిష్క్రమించుటగా తెలిపెను
గావ మీరు వెంటనే వెళ్ళుటకు కర్తవ్యము.” అని బాంధవము
గూడ చెప్పిరి.

నాయుకాలము రిక్త గంటలకు

మాలవ్యాగారు వెడలిపోవుట

బొంబాయి, ఆగష్టు 8:—మాలవ్యా
గారు చెరచాలలోని వెడలిపోయిరి. మాలవ్యాగారిని ఆరెస్టు
చేయుటకు పూర్వము బిర్లావశానులోనే బసచనియుండిగన
చెరచాలనుండి వెళ్ళుగా బిర్లావశానుకే వెళ్లిరి అట పిమ్మట
చాపట్టిలో జుగిబహిరంగనభకు వెళ్లిరి. మాలవ్యాగారిని వదలి
వేసినను వార్త వెంటనే నగరమునందంతటను వ్యాపించెను.

బహిరంగనభ

ప్రముఖ హంప మేహతాగారి అధ్యక్షతక్రింద చౌపట్టి
వైకత్యమున బహిరంగనభ జరుగుచుండగా మాలవ్యాగారు
వచ్చిరి. మాలవ్యాగారు కనబడగానే ఆసభలోనున్నవారందరూ
దరులక్షణకాలము విక్రీతులైరిచ్చుటలలో మాడసాగిరి. ఉత్త
రక్షణముననే జరుగజూపుటలు మిన్ను ముట్టినవి. అకోలాహల
ము రిక్తగానే నిమగ్నమున తెలుపు డను కేకలు లుప్రక్కల
నుండియు బయలుదేరెను.

ఎవరను “నావక్షమున జుల్మానా చెల్లించుట” అని
మాలవ్యాగారు స్పష్టముగా తెలిపియుండిననుగూడ ఎవరో యొక
రు మాలవ్యాగారివక్షమున ముద్దాహ్ను ము జుల్మానా చెల్లించిరి
యను అందు ఆముత్తమున మేజస్ట్రేటు స్వీకరించి మాలవ్యా
గారిని విడుదల చేయవలెనని ఆజ్ఞాపించెనని మాత్రమే తెలియు
చున్నది.

ఈ సంగతి చెరచాలలోనున్న మాలవ్యాగారికి మొదట
వెలిగించినపుడు అయిన చాల అయిదుతన తెలిపిరి.

ఇది దేశమునకు నష్టకరమగు పని

తరితిగా నా అనుమతి లేకుండ నా వక్షమున జుల్మా
నా చెల్లించిన మనస్సుగల దేశమునకు చాల నష్టకరమగు పనిదే
చేసెను. ఇది జామిత్రులు చేయదగినది కాదు. ఈ నెల మొదటి
తేదిని జరుపవలెనని తాళిపును నిషేధించుచు పోలీసుకమిషనరు
చేసిన వుత్తరువు నిరంకుశమున పీఠాకరము చేయగల నా ప్రతి
పాదునుగూడ నా ఆర్థరును నిరస్కరించుటకు కర్తవ్యమును.
అట్టి అర్థగను నురల యరునిసాదలైనను తిరస్కరించుటకు
నేను సిద్ధముగానే యున్నాను. సకలవిధములను త్యాగముల నొన
ర్చుటకు నేనేయలందరను సంసిద్ధులుగా నుండవలెను. అటుల
చేసినచో ఆగష్టులోనే పూర్ణస్వరాజ్యము లభింపగలదు.”
అని మాలవ్యాగారు నడిపిరి.

సంపూర్ణ బహిష్కరణమువలన ఆరురోజులలోనే

సంపూర్ణ స్వరాజ్యము రాగలదు

మిక్కిలి వి. జె. పటేలుగారు ఉపన్యసించిరి. మాలవ్యా
గారి అనుమతిని పొందుకుండ మరియొకరు జుల్మానాను చెల్లిం
చుట మిక్కిలి అక్రమము. పూర్ణస్వరాజ్యముకొరకు ప్రాసం

భి పటేలే యాసత్యాగ్రహమును చేసేము లందరగుటకూడ దీక్ష
తో కొనసాగింపవలెను. బ్రిటిషు సరకుల నన్నిటిని మాడు
నెలలపాటు దేశీయులందరూ పూర్తిగా బహిష్కరింపగలిగినచో
ఇర్విన్ ప్రభువు కొండగివచ్చి గాంధీమహాత్ముని కరస్ప
శ్వన మొనరించుటయును గాంధీమహాత్ముని కోరినవాటి నన్ని
టిని నొసరుటయునుగూడ నిశ్చయముగా జరగగలవు. సంపూ
ర్ణ బహిష్కరణమువలన ఆరు రోజులలోనే పూర్ణ స్వరాజ్య
ము లభింపగలదు.

వైమావకుమిటు రిపోర్టు

వైమావకు కమిటీరిపోర్టు మూడు నాలుగు రోజులలోనే
ప్రకటింపబడును అని వి. జె. పటేలుగారు నడిపిరి.

చెరచాలలోని యేర్పాట్లు

పండిత గోవింద కాంతమాలవ్యాగారు

తెలిపిన విషయములు

బొంబాయి, ఆగష్టు 8:—7-వ తేది గురువారమునాడు
ముద్దాహ్ను ము పండిత మదనమోహన మాలవ్యాగారిని జయిలకు
ఆరెస్టు రోడు చేర సా ల లో ని కి
తీసికొని పోవుచున్నపుడు “నీవెట్టి అదోళనమును చెందవము.
నేను ఖులాసాగానే యున్నాను” అని మాలవ్యాగారు వాకెతి
గించి లోనికి వెడలిపోయిరి. మాలవ్యాగారిని ఆరెస్టుచేసినపుటి
నుండియును ఆయన పండ్లను పాలను మాత్రమే పుచ్చుకొని
వీడించుచున్నారు. 7 వ తేది గురువారమునాడు పుష్యమున
మాత్రమే జయిలకు మాలవ్యాగారి పంబునానిని బైకుల్లా చెర
సాలలోని పాకకాలలోనికి రానిచ్చెను. అప్పుడు మాత్రమే
అపాచకుడు అచట కొన్ని గంటలనేపుడి మాలవ్యాగారికి పంబు
చేసిపెట్టెను. ఆర్డు రోడు చెరచాలలో నిలువ వంటచేసి
పెట్టుటకు అనుమతి నిషేధింపబడినను నాకిప్పుడు తెలిసినది. దీనిని
గూర్చి బొంబాయి ప్రభుత్వమువారి అభిప్రాయమును తెలుసు
కొనుటలెనన ఆర్డురోడు చెరచాల సూపరించు టెం డెం టు
చెర సా ల లో ను న స్పెక్టరు జ న ర లు ను
కోర్కా ఆతడు బొంబాయి ప్రభుత్వకార్యదర్శిచో తెలిఫా
లో సభాపించెను.

ఇ. జ.—చెరచాలలో మాలవ్యాగారికి పంటచేసిపెట్టు
ట పంబునానిని పంబునకు నిచ్చినట్లు యిటువైచినాడె చెర
చాలలోనికి రానిచ్చుచునే యుండవలెనా?

కార్య—“ఇప్పుడు మాలవ్యాగారికి శిక్ష వేయబడెను
గాన చెరచాలలోని పండ్లను మాలవ్యాగారికి సరిపడకపో
యినచో ఆయన జుల్మానాను చెల్లించి విడుదలకు బడయన
చ్చును. లేనిచో చెరచాలలోని నిబంధనలకు మాలవ్యాగారు
గూడ ఓటులు కానుసినదే. ఆయనకు ప్రత్యేకముగా పంబునా
నిని చెరచాలలోనికి రానిచ్చు విలులేదు”. ఈ సభాపద జరి
గిపిమ్మట యారీతిగా ప్రభుత్వకార్యదర్శి తెలిపినది జయిలు
సూపరించుటకు మాలవ్యాగారి కెరిగించెను. “ఇది వ్యామ
మే. ఇందులకు నాకెట్టి అక్షేపమును లేదు నాకు ప్రత్యే
కసహాయముల రావలెనని నే నె వ్వ రి ని కోరి యుం
డలేదు. వారు నా కెట్టి ప్రత్యేక సహాయములను చేయనక్క
రలేదు. నేనిప్పుడు సౌఖ్యముగానే యున్నాను” అని మాలవ్యా
గారు తెలిపిరి.

క్లాసుల వివరములు

మేజస్ట్రేటు షెర్వానీగారికి వ్రాసిన లేఖ

(అ. స్పెషలు సర్వీసు)

పల్లభాయి, మాలవ్యా, జయరాంధాను, షెర్వానీ
గార్లను ఏక్లాసులో వుంచిరి. వీరిని నలుగురిని చెరియొకగడలో
నుంచిరి. వీరి కిష్టమున్నచో బయటనుండి ఆహారములను
తెప్పించుకొనవచ్చును

హార్డికరుగారిని బి. క్లాసులోనుంచిరి. ఆయనకు ఆరోగ్య
ము పరిగానుండలేదు. ఎక్స్ ప్రెజిడెన్టును బడయుచున్నారు. ఆయ
నకు గూడ ఏ. క్లాసునే యియ్యవలెనని పల్లభాయిగారు ము
న్నునవారు తెలిపిరి.

“మీరు నొక భారతకానససభ్యమున సభ్యులుగా నున్నా
రచువిషయము నాకు తెలియక నేను (బి) కాసు వేసితిని. అం
దులకు చింతిల్లుచున్నాను” అని మేజస్ట్రేటు షెర్వానీగారికి లేఖ
వ్రాసెను.

ప్రీటును ప్రీటునాద్దలోనుంచిరి గాని వారికి ఏ. క్లాసు
యియ్యవలెనని తేలిక సుగా తేలి పోలేను.

సిక్కునారీయము. సంచేశము

“తిలక్ వార్షికోత్సవమునందు అలాల్ ప్రీటులంట్లరుండ
యను గూడ హిల్లానిగారిని ఆనాడు మాటుగూడ చెబ్బు
లుటకులకపోయినందుకును మాకు 15 రోజులు మాత్రమే శిక్ష
చేయబడవలయును మేము చాల చింతించుచున్నాము. భారత
ప్రజలై ప్రత్యేక సౌకర్యములను కోరు మా మాతృదేశ
స్వాతంత్ర్యముకొర కెట్టికష్టముల ననుభవించవలసినవచ్చినను భా
రతిప్రీటు వోదీయరు. పంజాబునందు 4000 మంది పును

పును సత్యాగ్రహములకు వెళ్ళినవలెన మేము మిక్కిలి సతం
సింపుచున్నాము. వేలకొలదిగా పంజాబుప్రీటు గూడ నీయు
ద్య ము ము న పాల్గొని న చో మేము మిక్కిలి
సంతసిం చెదము. అ ని శ్రీ మతులు హరణ
మకారు అమృతకారుగార్లు శిక్షవిధించబడిన పిమ్మట తెలిపిరి.
7-వ తేదిని శిక్ష విధింపబడినందున ఆనాడు సాయంకాలమే
మాలవ్యాగారు మన్ననవారిని 14 గురి బైకుల్లా చెరచాలనుండి
ఆర్డురోడు చెరచాలకు గొనిపోయిరి.

కాశీనుండి 100 మంది వలంటీరులు బొంబాయి వచ్చుట

బొంబాయిలో ఘనముగా స్వాగత మొనగుట

(అ. ప్రె. స్పెషల్)

బొంబాయి, ఆగష్టు 8:—కాశీ హిందూ క్షేత్రవిద్యాల
యమునుండి 100 మంది వలంటీరులు నేడు ఉదయమునకు
బొంబాయిచేరిరి.

800 వంద బొంబాయి వలంటీరులు విజ్ఞానయా పైర్వి
నెనకువెళ్లి కాశీ వలంటీరులకు స్వాగత మొన గిరి.
పిమ్మట పూర్వగింపుతో వారిని కాంగ్రెసు కార్యాలయమునకు
గొనిపోయిరి. పండిత మదన మోహన మాలవ్యాగారి
మహారును కార్యదర్శియునను పండిత శ్రీగోవిందమాలవ్యాగారు
అచట కాశీవలంటీరులకు కలుసుకొనిరి. కావలియున్నచో
యొకను చాలనుండి వలంటీరులు కాశీనుండి బొంబాయికి
రాగలరు అని మాత్రమే కాశీ వలంటీరుదళాధిపతి తెలిపెను.

మరికొన్ని విషయములు

బహిరంగనభలో మాలవ్యాగారు చాలనేపు

మాటలాడుట

(ప్రీ ప్రెస్)

బొంబాయి ఆగష్టు 8:—నేడు సాయంకాలము 4 గం
టకు ఆగష్టు రోడు చెరచాలజయిలు మాలవ్యాగారికడకు
వెళ్లి యొకరోజు జుల్మానా చెల్లించిరి తెలిపెను. అటులైన
నట్లు చెల్లుండవలెనా? నేను వెడలిపోవలెనని నిర్బంధించెదరా?
అని మాలవ్యాగారిరి. డౌను మీరు యిప్పుడే వెడలిపోవలెను
అని జయిలకు తెలిపెను.

నిన్న 7 తేది సాయంకాలమున కోక విశవాద నాయ
కుడు తాను జుల్మానాను చెల్లించెదనని మాలవ్యాగారిచో
చెప్పగా అటుల నెవరైన చెల్లించినచో వారిని నేను మరల
నెన్నటికిగూడ నుచుంపను” అని మాలవ్యాగారు నడిపిరి.

మాలవ్యాగారు సభలో చాలనేపు మాటలాడిరి.

రావల్పిండిలో 2000 మంది ప్రీటు డోరేగింపు జరుపుట

మాలవ్యాగారిని ఆరెస్టు చేయుట అక్రమమని

తెలుపుటకే యీ డోరేగింపు జరుపబడుట

లాహోరు, ఆగష్టు 8:—రావల్పిండిలో 144 నెక్సు
అనుబంధముననుగూడ మాలవ్యాగారి ఆరెస్టుపట్ల తన ఆస
క్తులను ప్రకటించుటకే అచట 2000 మంది ప్రీటు డోరేగింపు
జరిపిరి. పోలీసువారు యెట్టినిరోధమును కలిగింపలేదు.

(అ. ప్రె.)

హార్డికరుగారిని తాళాచెరచాలకు పంపుట

ఏ. క్లాసు యిచ్చుట

బొంబాయి, ఆగష్టు 9:—డాక్టరు హార్డికరుగారిని
బొంబాయినుండి తాళాచెరచాలకు తీసికొనివెళ్లిరి. హార్డికరు
గారికిగూడ ఏ. క్లాసు యిచ్చిరి.

(ప్రీ ప్రె.)

బొంబాయిలో రాజకీయవైదీల స్థానకోత్సవము

పోలీసువారు అన్యాయములగుట

ఉత్సవము జయప్రదముగా జరుగుట

బొంబాయి, ఆగష్టు:—
నేడు రాజకీయ వైదీల స్థానకోత్సవము ఈరేగింపు
జయప్రదముగా జరిగెను. 50000 మంది శ్రీమతి హంప
మేహతాగారి నాయకత్వముక్రింద డోరేగింపుతో బయలుదేరిరి.
వారు హోమ్స్కోర్డునుండనేవైదీల గాని పోలీసువా రెవ్వరును
కనబడనేలేదు. లక్షలకొలది ప్రజలు ఉత్సవమును తిరికించిరి.
జయస్వరాలు మిన్నుముట్టెను. కాశీనుండి వచ్చిన వలంటీరులు
గూడ డోరేగింపులో పాల్గొనిరి. పండిత మదనమోహన
మాలవ్యాగారికొ మోటారుకారులో కూర్చుండి ఉత్సవమును
తిరికించుచుండిరి.

(ప్రీ ప్రె.)

సరిహద్దులయందు కల్లోలము

ఆఫ్రిడీలు పిషావరులపై దండెత్తివచ్చుట

పిషావరు, ఆగస్టు 8:—నిన్నటిదినము రాత్రి ఆఫ్రిడీలైన పిషావరు కొందరు సరిహద్దునగరమున నున్న లండ్రీగ్రామమును ఆక్రమించుకొన ప్రయత్నించిరి. కాని బ్రిటిషు సైనికులు వారిని తరుగగొట్టిరి. ఆఫ్రిడీలైన పిషావరులు మరణించిరి. పిషావరు 12 వ్రాళ్ల నూరమున నున్న బాంకరునియందు ముఠా చేయబడి 10 వలకు దిగిపోయిరి. ఆ ప చేసిన తరువాత చున్నది. కాని బ్రిటిషు సైనికులు దిగిపోయిరి. ఆ ప చేసిన తరువాత చున్నది. కాని బ్రిటిషు సైనికులు దిగిపోయిరి. ఆ ప చేసిన తరువాత చున్నది.

రాత్రి 9 గంటలకు సరిహద్దుల దాటి

కొన్ని బందరు లూటీకొట్టుట

కల్కత్తా, ఆగస్టు 8:—బ్రిటిషు సైనికులు 40 మంది ఆయాధిభిక్షు సరిహద్దుల దాటి పిషావరులపై దండెత్తివచ్చుట ప్రకటించిరి. పిషావరుల జాతీయముల పోవుచున్న రెండు టాంగులపై దండెత్తిరి. గట్టిమలను, బండ్లను నష్టమున స్వాధీనపరచుకొనిరి. సైన్యము చుట్టూ రాంపేటయి లు గ్రామమునకు వెళ్లి పిరు కొన్ని ఒంటెలను పట్టుకొనిరి. పిషావరు అసిస్టెంట్ కమిషనరు గారు కొంతమంది ఘోరాల్తో పోరిన వెంటబడిరి. ఘోరాల్ల సైనికులు లూటీకొట్టినవారిని తోమి రెండువర్షములు వారిపై తుపాకులను ప్రేల్చిరి. అందుచే ఆఫ్రిడీలు జాతివారు లూటీకొట్టిన గుర్రములను, ఒంటెలను వదిలిపోయిరి. కొండలు అధికముగ నుండుటచే ఈ జాతివారు బ్రిటిషు సైనికులకు చిక్కుపడక తప్పించుకొని సరిహద్దుల దాటిరి.

8-వ తేది రాత్రి ఆఫ్రిడీలైన పిషావరులకు

వచ్చునను వదంతులు

పిషావరు, ఆగస్టు 8:—నేటిదినము రాత్రి ఆఫ్రిడీలు పిషావరులపై దండెత్తివచ్చునను గట్టి ప్రయత్నములు గావించుచున్నట్లు తెలియుచున్నది. బ్రిటిషు సైనికులు అన్ని ముఖ్య ప్రదేశములందును కాపలాకాయుచున్నారు. రాత్రి 9 గంటలకు నగరపు దర్వాజాను మూయబడుచున్నది. వాయువిమానదళము అగ్నికృత్తో కాపలాకాయుచున్నారు అందుచే పిషావరులు ముట్టడించబయునని ఆఫ్రిడీలుగావించు ప్రయత్నములు తప్పక విఫలమగునని తోచుచున్నది. తమనేలలో కొంతభాగమును పిషావరు చుట్టుప్రక్కలనున్న కొన్ని గ్రామములకు పంపవలయుననియు, బ్రిటిషు సైనికులు పోరాడుచుండుననియు మున ఆఫ్రిడీలైన ఒక్కొక్కరిని పిషావరునగరమును ప్యాదీన పరచుకొన యత్నించవలయుననియు ఆఫ్రిడీలు ఉద్దేశమై యున్నది.

ఆఫ్రిడీల దండయాత్ర ఆగిపోవుట

పిషావరు, ఆగస్టు 8:—నిన్నటిదినము రాత్రి ఆఫ్రిడీలు పిషావరులపై దండెత్తి వచ్చెను. కాని ఆఫ్రిడీలైన పిషావరుల కొన్ని గ్రామముల నుండి తిరుగవచ్చుచున్నది. 7 వ తేదీని వెయ్యిమంది ఆఫ్రిడీలు భాజాగ్రామము నెదిరించిగాని బ్రిటిషు సైనికులు వారిని తరుగగొట్టిరి. 7 మంది ఆఫ్రిడీల మృతులు మరణించిరి. ఆరు వాయువిమానములపై బ్రిటిషువారు తిరుగుచు బుధవారము మధ్యాహ్నమునండి ఆఫ్రిడీలపై బాంబులు వేయచున్నారు. ఒక దినమునకు 6 వల బాంబులు ఈవిధమున వేయబడుచున్నవి.

పిషావరు ప్రాంత్యక్షానందున్న సన్నెడిపోష ఆఫ్రిడీలు

స్వాధీనపరచుకొని దానిని తగులబెట్టిరి. ఆ డిపోలో కొన్ని తంతి తీగలుండెను. బ్రిటిషు సైనికులు వారిని ఎదిరించి తరుము గొట్టిరి.

9 వ తేది వార్తలు

సిహా, ఆగస్టు 10:—పిషావరులనుండి ఈ క్రిందివివరములు తంతివార్తల సిహాకు పంపబడినవి. నిన్నటి దినము రాత్రి ఆఫ్రిడీలు బ్రిటిషు సైనికులను ఆఫ్రిడీలకు పోరాటము జరిగినది. నగరము సమీపమున ఇంపురు ఆఫ్రిడీలు చంపబడిరి. మరియొకరికి గాయములు తగిలించి. గాయములు తగిలినవారిని బ్రిటిషు సైనికులు పట్టుకొనిరి. ఇతనిపేరు ఉత్తమ్ చర దొలత్ జెయి ఒరక జెయి జుని తెలియుచున్నది. భిలావతువారు ధరించు మొలదీని పీట ధరించుచుండిరి. మరియొక ఆఫ్రిడీ జాతివాడు పిషావరు కంట్రీ మెంటు ప్రవేశించి యత్నించెను. కాని ఆఫ్రిడీలు కాపలా కాయుచున్న సైనికులను అతనిని తుపాకీతో కాల్చిచంపెను. సుతములు టెగ్రామము నెదిరించిన ఆఫ్రిడీ సైనికులను ఆక్రమదళమువారు తరుగగొట్టిరి. పిషావరు నగరము నెలవలనున్న సన్నెడిపోష ఆఫ్రిడీలు తగులబెట్టిరి. బ్రిటిషు సైనికులు ఆఫ్రిడీలను తిరుగు గొట్టిరి. ఆఫ్రిడీలు కాజాగిల్లా ప్రవేశించినవార్త నన్నినది. సిహాజాతివాడుకూడ పీరితో చేరినట్లు తెలియుచున్నది. కాని రాజగులుండి కూకేభో గారు ఇంకను సేనలతోపాటు ఆఫ్రిడీలతో చేరలేదు. పిషావరునగరము

వంగరాష్ట్రమున మహమ్మదీయుల

సభ

నైమను సూచనలను సర్ అబ్దురు

రహింగారు ఖండించుట

కల్కత్తా, ఆగస్టు 8:—నేటిదినము మధ్యాహ్నము సర్ అబ్దురు రహింగారు వంగరాష్ట్రమున మహమ్మదీయుల సభను సమావేశమయ్యెను. సర్ అబ్దురు రహింగారు ఈ సభను విజయమునకు తీసుకొనిపోయెను. సర్ అబ్దురు రహింగారు భారత ప్రభుత్వమునకు మహమ్మదీయుల కేంద్ర మాత్రము తప్పికినదిగా లేవు. ప్రభుత్వ నియమాలును సహమ్మదీయులకు ఇతర సంఘములలోవారు సహానుకు వాక్కులు లేని రాజ్యాంగ నిర్మాణమును మహమ్మదీయుల కేంద్రమాత్రము అంగీరించెను. భారత దేశము ఎల్ల కాలము బ్రిటిషువారికి లాంగ్ యుండవలయునని మహమ్మదీయులు కోరుట లేదు. బ్రిటిషువారితో సహానుకు ప్రతిపత్తిగలిగి బ్రిటిషువారికి సహాయముగా భారతీయులు గొప్ప జాతివాదగ వృద్ధిచెందవలయునని మహమ్మదీయులు కోరుచున్నారు. వోలరుల సంఖ్య ఎంత అధికమైన మహమ్మదీయుల భయము అంత తగ్గగలదు. పీటరుల సంఖ్య అధికమైన ఒక తెగవారే అధికమై యుండుటకు వీలుండదు. ఉద్యోగములందు మహమ్మదీయులకు తగు ప్రాతినిధ్యముండవలయునని చెప్పి సర్ అబ్దురు రహింగారు తమఉపన్యాసమును ముగించిరి.

రెండవదినపు సమావేశము

కల్కత్తా, ఆగస్టు 10:—నేటి దినము మరల వంగరాష్ట్రమున మహమ్మదీయుల సమావేశ సర్ అబ్దురు రహింగారు అధ్యక్షతను సమావేశమయ్యెను. రాండుటేబిలు సమావేశమునకు మహమ్మదీయులు వెళ్లవలయునని ఒక తీర్మానము పాడింపబడినది. అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘసభ్యులగు అబ్దురు రహింగారు తీర్మానమును ఆక్షేపించుచు నైమను కమిషనువారు మహమ్మదీయుల కోరికలను తిరస్కరించినందున మరల మరల ప్రాధేయపడుచుండుట గౌరవకరము కాదనియు అందుచే మహమ్మదీయులు రాండుటేబిలు సమావేశమును బహిష్కరింపవలయుననియు చెప్పిరి. కాని పిరపనగ్గినించుచుండగ ఇంకో కలకలము బయలుదేరినది. ఉపన్యాసము జరుగుటకు వీలులేకపోయెను. అందుచే అబ్దురు రహింగారు ఉపన్యాసము నిలిపి మాన్పించవలసినట్లు చెప్పెను.

వంగరాష్ట్రమున మహమ్మదీయుల సభను చేసిన ఎ.క. ప్రజలు హాక్ గారు తీర్మానముపై మాట్లాడుచు ఇది మీరల సరిగ్గ సమానునియు, మహమ్మదీయుల రాజధికారి బ్రిటిషువారు మరచి మహమ్మదీయుల పట్ల తిరస్కారభావమును చూపుచున్నారనియు అందుచే మహమ్మదీయులు వికమత్త్యులుతో పనిచేయుట అవసరమనియు చెప్పిరి. హిందువులుమాడ మహమ్మదీయులకు ప్రతిహతులుగా నున్నారని.

రాండుటేబిలు సమావేశమునకు వంగరాష్ట్రపు మహమ్మదీయుల పక్షమున సర్ అబ్దురు రహింగారు, ఫజల్ హక్ గార్లు ప్రతినిధులుగ నియమింపబయునని రాజప్రతినిధిని కోరుచు ఒక తీర్మానము గావించబడినది. నైమను కమిషను వారి సూచనలను ఖండించుచు మరియొక తీర్మానము గావించబడినది. సభ ముగియు సమయమున వంగరాష్ట్రపు మహమ్మదీయుల ప్రతినిధి పిషావరు వాలంటిరు కొట్లాడుకొనిరి. కొందరికి గాయములు తగిలినవి. (ఆ. (వె.))

తాత్పర్యముల మధ్యనున్న రైలువార్తలను ఆచటపుట ఆఫ్రిడీలు తెగగొట్టిరి. పీరు తంతి తీగలనుకూడ తెగగొట్టిరి. పిషావరు చుట్టుప్రక్కలయందున్న గ్రామములవారు ఆఫ్రిడీలైన అహారము విఫలము ఇచ్చుచున్నట్లు తెలియుచున్నది. పిషావరును ముట్టడించుట కష్టమనితోచి ఆఫ్రిడీలు పిషావరు వదిలి చుట్టుప్రక్కలనున్న గ్రామములను స్వాధీనపరచుకొన నుద్దేశించుచున్నారని తోచుచున్నది. తమకు సహాయము చేయవలయునని తురంగతయే హాజరి ఆఫ్రిడీలు కోరినట్లు తెలియుచున్నది. పిషావరు కంట్రీ మెంటుగట్లు మూయబడినవి. రైల్వేస్టేషనును బ్రిడ్జిలను తెలిగ్రావు తెలిపోన కార్యాలయములను మిలిటరీవారు కాపలా కాయుచున్నారు. (ఆ. (వె.))

పిషావరు నోష్యేరాలమధ్య రైల్లు నడువకుండుట

రావల్పిండి, ఆగస్టు 9:—పిషావరు నోష్యేరాలమధ్య రైలువార్తల పిషావరు నడువకుండునని సరిహద్దురాష్ట్రముల చీఫ్ కమిషనుగారు ఉత్తరవులకు ప్రకటించిరి. (ప్రే. (వె.))

ఖిలాఫతు మహాసభ

షాకతాలీగారు కాంగ్రెసు ఉద్యమమును ఖండించుట

కల్కత్తా, ఆగస్టు 9:—నేటిదినము ఖిలాఫత్ మహాసభ మాలానా షాకతాలీగారు అధ్యక్షతను సమావేశమయ్యెను. మాలానా షాకతాలీగారు ఈ క్రింది విధమున ఉపన్యసించిరి:—

మహమ్మదీయులు గాంధీగారు పండిత నెహ్రూగారిని నమ్మియుండిరి. పీరు సమ్మత ప్రామాణ్యము గావించిరి. కావున భారత సమాజమునందలి మహమ్మదీయుల తమ విభేదములను మరచి వికమత్త్యులుతో పనిచేయవలయునని కోరుచున్నాను. హిందువులు సహమ్మదీయులు కలిసి పనిచేయుచో ఎట్టి ఉద్యమము విజయమునకు వచ్చును. కాసనోల్లంఘనోద్యమమువల్ల దేశమునాం ఖిరవిభేదమును తీవ్రరూపము దాల్చుచున్నది. రాండుటేబిలు సమావేశమునకు మహమ్మదీయులు వెళ్లి తమ విషయములను స్పష్టపరచుట అవసరము. కాంగ్రెసు గారుకూడ రాండుటేబిలు సమావేశమునకు వెళ్ల నుద్దేశించినచో మహమ్మదీయులకు సం తోషము కలుగును. భారతదేశమునుండి లండనుకు పోవు ప్రతి నిధులందరు భారతదేశమున ముందుగ కలసి ఆఫ్రిడీలయములను గురించి చర్చనలిపి ఒకవిధమున ఒడంబడిక గావించుకొనవచ్చును.

కల్కత్తా, ఆగస్టు 10:—కల్కత్తా ఖిలాఫత్ మహాసభ వారు నేటిదినము మరల మఖిలాఫత్ షాకతాలీగారు అధ్యక్షతను సమావేశమై కాసనోల్లంఘనోద్యమమును ఖండించుచు తీర్మానము గావించబడినది. మహమ్మదీయులు రాండుటేబిలు సమావేశమునకు వెళ్లవలయునని అఖిలభారత ఖిలాఫత్ మహాసభవారు గావించిన తీర్మానమును ఆమోదించుచు మరియొక తీర్మానము గావించబడినది. (ఆ. (వె.))

నాగపురంలో గార్వాల్ ఉత్సవము

కాంగ్రెసువారి శాసనోల్లంఘనము:

నాయకుల అరెస్టులు

నాగపురం, ఆగస్టు 8:—శ్రీయుక్తులు చక్రవర్తి భద్రాకా (సత్యాగ్రహ సంఘనాయకులు) వారానుభావు వైద్యాగార్ల నాయకత్వముక్రింద 26 మంది వాలంటీర్లు సత్యాగ్రహ విధియు దగ్గరనుండి శార్వాల్ ఉత్సవమును సాగించిరి. వారు 800 గజముల దూరమైన వెళ్లకమునుపే పోలీసువారి నడ్డగించి ఆయుధ్యమును జరుపుటకు వీలులేదనియు వారచ్చటినుండి వెడలిపోవలయుననియు కోరిరి. అందుకు వారు నిరాకరించినపై వారినందరిని పోలీసువారు రెస్టుచేసిరి. పీరు అరెస్టుకాగానే చందామ్యునిసిపల్ సంఘాధ్యక్షులగు శ్రీయుత కుశాల్పాండ్ గారి నాయకత్వముక్రింద 600 మంది వాలంటీర్లు రోడ్డుపై నడ్డగముగ గూర్చుండిరి. కొంతనే పోలీసులను పోలీసులను కుశాల్పాండ్ గారి నోక్కరిని మాత్రమరెస్టుచేసిరి. వెంటనే 8 మంది వాలంటీర్లదగ్గ వింతకాటి అరెస్టుచేయబడినది. కుశాల్పాండ్ గారి యనంతరము నాయకత్వము వహించిన శ్రీయుత గాంధీగారినికూడ అరెస్టుచేసిరి. ఇంచుమించు 600 మంది యిప్పటికిని రోడ్డుపై గూర్చుండియున్నారు. వైద్యసహాయమునకు వైద్యుల సంఘముమొకటి సిద్ధముగా నున్నది. వేలకొలది ప్రజలు శాంతిగా రోడ్డు కిరువైపుల నిలవబడి చూచుచున్నారు. డాక్టరు మూడి గారుకూడ ప్రేక్షకులలోగలరు.

అర్ధరాత్రివరకు నిషేధ మములులో నుండురు

6 వ తేదీననే కింకను సిద్ధిగఠులు యథాశ్రయముగనే యున్నవి. వాలంటీర్లు రోడ్డుపై నల్ల మారుచుండియున్నారు. నగరవాసులలో నించు మించు సగమునుండి యిరుంతయు జూచుచు రోడ్డుప్రక్కల గూర్చుండియున్నారు. వాలంటీర్లు ఘనవీరములు మంచినీళ్లు స్పృశ చేయబడుచున్నవి. ప్రముఖులైనవారిని మాత్రమే యింతవర కరెస్టుచేసిరి. రాత్రి 12 గంటలకు ఈ నిషేధాజ్ఞ రద్దయినది. అంతవరకును వాలంటీర్లు తమ సాసములను విడిచి పెట్టుకుండ నుండురని తోచుచున్నది. ఉన్న చిన్న ఉత్సవములెన్నో నగరములోని ఆయా భాగములలో నడుపబడినవి ఆ యుత్సవములను పోలీసువారు చదరగొట్టలేదు.

రాత్రి 12 గంటలవరకు వాలంటీర్లు

వెళ్ళిపోవుట

నాగపురం, ఆగస్టు 9:—రాత్రి 12 గంటల కింక పదినిమిషముల తరువాతయందుగా నాలగుచోట్ల నలగురు వాలంటీర్లు పోలీసు మిలిటరీ కాళ్లపై జెండా కాంగ్రెసు కార్య నిర్వాహకవర్గమువారి తీర్మానములకు ప్రజలకు చదివి వినిపించుకొడిరి. ఒక్కొక్కరిని ముగిసినచో తేదీ పోలీసువారుచచ్చి వారి నరెస్టుచేసిరి. సరిగ 12 గంటలకు పోలీసువారు వెడలిపోయిరి. ఆటపై ప్రజలందఱుగూడ శాంతముగా వెడలిపోయిరి.

వికెటింగు అరెస్టులు

కల్లుదుకాణములపద్ద పికెటింగు జరిపినందుకై సేతు 20 మంది వాలంటీర్ల రెస్టు చేయబడిరి.

నిన్నటి గార్వాల్ ఉత్సవము సందర్భమున అరెస్టుయిన వారికేసులనివారణ యానె 15 తేదీనాడుజరుగును. (ఆ. (వె.))

సహ జయకరు రాయవారములు

మోతీలాలు జవహరలాలు సయ్యదుమహమ్మదు
గార్లు యెరవాడకు బయలుదేరనుండుట

సంయుక్త రాష్ట్రముల ప్రభుత్వము హోము మొదలగు
సంయుక్త రాష్ట్రముల ప్రభుత్వము హోము మొదలగు

అలహాబాదు, ఆగస్టు 9:—పండిత మోతీలాలు నెహ్రూ
గారు, పండిత జవహరలాలు నెహ్రూగారు డాక్టరు
సయ్యదుమహమ్మదుగారు యెరవాడ చేరసాలకు వెళ్లి అచట
గాంధీజీతో సభాషించుచు నియమింపబడి యున్న
తెలిపిని, వీరమ స్వయం సంయోజనం చేరసాలకు యెరవాడకు
బయలుదేరగో యింకను కరిగా తెలిపినందు.

హోము మొదలగు నైటాలు చేరసాలకు రానుండుట
సంయుక్త రాష్ట్రముల ప్రభుత్వము హోము మొదలగు
హో చాటరీ నవాబుగారు కేపు 10 వ తేదీ ఆదివారమునాడు
మధ్యాహ్నము నయిటాలు చేరసాలకు వెళ్లిన ప్రకటించ
బడెను. నెహ్రూగార్లు ప్రయాణమునకు తగినయోర్డులును
చేయుటకే హోము మొదలగు సంయోజనం చేరసాలకు వెళ్లిన
యాహింపదగియున్నది. (ఆ. ప్రె)

వి. జె. పటేలుగారి ప్రకటన

వి. జె. పటేలుగారు తన ఆమోదమున
సప్రగా రికి తంతివార్తములమున
తెలిపియుండలేదు

బొంబాయి, ఆగస్టు 8:—మహాత్మాగాంధీ మోతీలాలు
జవహరలాలుగార్లతో సప్రగా జయకరుగార్లు జరుపుచున్న
రాయవారములను వి. జె. పటేలుగారు ఆమోదించిరి. అనంతర
మైనవో సప్రగా జయకరుగార్లను సహజముచేయుటకుగూడ
తాను సిద్ధముగా వున్నట్లు పటేలుగారు పూనాలో జ్వరము
తో పడియున్న జయకరుగారికి తెలిపారనవలసిందిగా అని పయ
నీరు ప్రతి ప్రకటించెని యీ నెల 7 వ తేదీని వెలువడిన
యిండియన్ డెయిలీ మొయిలు ప్రతిలో నేను చదివినది.

ఇది కేవలము ఆసక్తియు. ఈ రాయవారములగుర్తి
నా నిశ్చితాభిప్రాయమున నేను కాశీలో నొసగిన ఉపన్యాస
మునందే స్పష్టపరిచితిని. దానిని మార్చుకొనుట కిప్పు డెట్టి
అవశ్యకతయును మరల కలిగియుండలేదు. అని వి. జె. పటేలు
గారు ప్రకటించిరి. (ప్రె. ప్రె.)

వల్లభాయి దౌతరాంగార్లను

యెరవాడ చేరసాలకు పంపుట

మరి 9 మందిని కూడ పంపుట

బొంబాయి, ఆగస్టు 9:—ఈనెల మొదటితేదీని జరి
గిన తిలకు వార్షికోత్సవమున పాల్గొనిన నాయకులను యితరు
లను 14 మందిని యీనెల 2వ తేదీని ఆరెక్స్ట్రాచేసి వారిపైని
తెచ్చిన కేసులో యీనెల 7వ తేదీని తీర్పు చెప్పబడి యీ
14 గురికిని శిక్ష వేయబడెను గాని వీరిలో పండిత మాలవ్యా
గారిని మరల వదిలివేసిరి. ఢిల్లీనవారిలో పెర్వానీ, హర్షికరు
గార్ల నిర్దేశిని తప్ప తక్కినవారి నందరిని అనగా సర్దారు వల్ల
భాయి పటేలు జయరాంబాబు దౌతరాంగార్లను నలుగురు
శ్రీయును మరి 5 గురిని నేడు మధ్యాహ్నము 1 గం. 10 ని.
మదరాసు ఎక్స్ ప్రెస్సులో బొంబాయినుండి ఎరవాడ చేరసా
లకు తీసికొని వెళ్లిరి. (ఆ. ప్రె.)

సర్ తేజబహదరు సప్రగారు

అలహాబాదు చేరుట

మోతీలాలు జవహరలాలుగార్లొకను యెరవాడకు
బయలుదేరలేదని ప్రకటించుట

అలహాబాదు, ఆగస్టు 8:—నేడు ఉదయమునకు సర్ తేజ
బహదరు సప్రగారు లక్నోనుండి అలహాబాదు వచ్చిరి.

“పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు పండిత జవహర
లాలు నెహ్రూగారును యింకొక పూనాకు వెళ్లిరని ప్రతిక
లలో ప్రకటించబడెను గాని యిది కేవలము అసత్యము. నేడు
నేను వీరినిద్దరిని నయిటాలు చేరసాలలో సందర్శించితిని. వీరి
ప్రయాణముగూర్చి నాకును రాజప్రతినిధికిని ఉత్తరప్రభుత్వ
త్తరము లొకను జరుగుచున్న యున్నవి అని సర్ తేజబహదరు
సప్రగారు ప్రకటించిరి. (ఆ. ప్రె.)

రాయవారములనుగూర్చి అబ్దులు

కలాం అజదుగారి ఆక్షేపణలు

సర్ తేజబహదరు సప్రగారు ప్రకటన

అలహాబాదు, ఆగస్టు 8:—

“కొన్ని మహాయోధులతో అధినివేతనావృత్తయను
నెంటునీ యిచ్చుటకు దొరతనమునాడు సంసిద్ధులగా వున్నా
రని సర్ సప్రగారు కాంగ్రెసువారిలో కొందరితో చెప్పి
యున్నాడు. కాండులేబిలు సభాపతి చాన్ అధికమున లాభము
కలుగునని సప్రగారు గొప్ప ఆశలకు కలగజేయుచున్నాడు.”
ని మాలానా అబ్దులకలాం అజదుగారు ఢిల్లీలో నుండి రని
ప్రతికలలో ప్రకటించబడెను. ఈ ప్రకటనలను భారతేశము
లందు బ్రిటన్ శిక్షమునందును గూడ విశ్రితాభిప్రాయము
లు కలుగుటకు విలువైనది గాన నేను దీనిని ఖండించుట తప్పని
పరిణామమున్నది. ఈ విషయములనుగూర్చి నేను జయకరు
గారు మాలానా అబ్దులకలాం అజదుగారితో నెన్నడును
సభాషించియుండలేదు. మహాత్మాగాంధీ, పండిత మోతీలాలు
నెహ్రూపండిత జవహరలాలు నెహ్రూగార్లతోను మరి యిద్దరు
కాంగ్రెసు ప్రముఖులతోను మాత్రమే మే మీ విషయములను
గూర్చి ముచ్చటించితిని. ఆ సభాషణలను నేనిప్పుడు ప్రకటిం
చుట అసంభవమని అందరికిని తెలిసియున్నది. మేము కొన్ని
విషయములను యీ ఆయదుగారు కాంగ్రెసు నాయకులకును
తెలిపితిమి. వాటినిబట్టి వారికితోచిన అభిప్రాయములను వారే
నిశ్చయించుకొనగలగుటయే అభిమతము” అని సప్రగారు
ప్రకటించిరి. (ఆ. ప్రె.)

శివప్రసాద గుప్తగారికి

మరల శిక్ష వేయుట

ఒక సంవత్సరము విడిచెడు వేయబడెను

బెనారస్, ఆగస్టు 8:—గుప్తగారు 144 నెక్షనను
ధిక్కరించినందున యిదిరకే మూడునెలలు శిక్ష వేయబడెను.
గుప్తగారిపైను చేరసాలలోనే యున్నాడు. ఇప్పుడు వీరి కో||
124 ఏ క్రింద మరల నొకసంవత్సరము విడిచెడు వేయబడెనుగాని
ఆయన మొత్తము 12 నెలలు మాత్రమే శిక్ష ననభవింపవలెను
గాని 15 నెలలు కాదు. (ఆ. ప్రె.)

మీరాబాయి స్టేడుకన్యగారి

ఖద్దరు ప్రచారము

కలకత్తాలో నుపన్యసించుట

కలకత్తా, ఆగస్టు 8:—గాంధీమహాత్ముని శిష్యురాలగు
మీరాబాయిగారు సబర్కానీ ఆశ్రమమునుండి బయలుదేరి దేశ
మునందంతటను ఖద్దరు ప్రచారము గానించుచున్నారు. ఈ మె
యిప్పుడు కలకత్తాలో నున్నాడు. నిన్నును గజరాతీ శ్రీమండలి
వారిక సభ నేర్పాటుచేసిరి. అసభకు గజరాతీమార్కసింగు
శ్రీయు 500 మందివచ్చిరి. ఆ సభలో నూలు ఎదుకుట, ఖద్దరు
కట్టుట విదేశవస్త్ర బహిష్కరణము మున్నగు విషయములను
గూర్చి మీరాబాయిగారు ఉపన్యసించిరి.

మౌలానాఅబ్దులకలాం అజదు

గారు మీరటువెళ్లుట

బహిరంగసభలో ఉపన్యసించుట

మీరటు, ఆగస్టు 8:—భారతకాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షు
లగు అబ్దులకలాం అజదుగారు నిన్ను నిచటికి వెళ్లిరి. పాదులు
నిన మును స్యాగ తి మొ సగిరి. సాయంకాల
నా గొప్ప ఊరేగింపు జరిగినది. పట్టణమునందలి వీధు లన్ని
యును తోరణాలచే నలంకరింపబడెను. గొప్ప బహిరంగ
సభలో మాలానాగారు ఉపన్యసించిరి. గాంధీమహాత్ముడు
దండితో లవణ సత్యాగ్రహమును ప్రారంభించినది మొదలు
యిప్పటివరకును జరిగినవిషయముల నన్నిటిని వివరించిరి. దేశీ
యులు విక్రీలి ఖనుగు త్యాగమునే చేయుచున్నారని గాని
యింకను అధికము త్యాగ మొనరింపవలసియే యున్నది. మహా
త్ముడియులు మతకలహములతో చేరుట మానివేయవలెను.
శాసనసభలలో ప్రత్యేక సాసములకొరకు ప్రత్యేకములు కిది
అదనకాదు. మహాత్ముడియులందఱును సత్యాగ్రహమున పాల్గొ
నవలెను. కాంగ్రెసు మహాసభకుందు విశ్వాసముంచినవో మహా
త్ముడియుల కెట్టి నష్టమును కలగదు. సుధిరాయవారమును
గూర్చి ఆలోచించుట మానివేసి దేశీయులందఱును స్వరాజ్యము
కొరకు దీక్షగా పరిచేయవలెను అని మాలానాగారు నడిపిరి.
మాలానాగారు నేడు సాయంకాల మిటనుండి ఢిల్లీ కెవ్వరి.
(ఆ. ప్రె.)

రైలు ప్రయాణికుల

విచిత్ర సత్సాగ్రహము

దీపములు వెలిగించలేదని

రైలుకడ్డకలు నివారించుట

అలహాబాదు, ఆగస్టు 10:—“నా లోకములై
యను నిన్నురా తిడు కేసు రైలు స్టేషన్లను వచ్చుచేరి రైలుబం
డ్లలో దీపమున్నాయని యిది. ప్రగాణివల గాన్తతో
తెలపించి గార్లు క్లనేయుచు నున్నారైలు సదయాదు
వైపుకు 3.30 నుండి 4.30 వరకు రైలులను కడ్డ
కలుగా నిలిపి బక సదా గ్రహించిరి. అప్పుడు దీపములు
వెలిగించడం నీ శుభ్రము కను ఉదయమున అలహాబా
దు రాగానే కొంతమంది ప్రగాణియు తెలిపిరి. (ఆ. ప్రె.)

మోటారు బండికు ఘాటీపన్నులు

హెచ్చించుట

300 బండ్లు 10 రోజులవరకును రాకపోకలను

నిలిపివేయుట

ప్రేండ్లం, ఆగస్టు 8:—కొచ్చి సంసానము సరిహద్దు
లోనున్న క్వీలనుకును ఆయాదుకును వధ్యరాకపోకలను సలుపు
చున్న మోటారు బస్సులకు ఘాటీపన్నులు హెచ్చుచేసినందున
నేటినుండి 10 దినములవరకును 300 మోటారుబస్సులు రాక
పోకలను నిలిపివేసెను. ఈవార్తము 800 మైళ్లవరకును కలదు.
క్వీలను అలక్ష్మీ కొచ్చి పట్టణములను వెళ్లుట కిదియే ముఖ్యమైన
వార్తము. (ఆ. ప్రె.)

పూచీకత్తు నిచ్చిన సత్సాగ్రహ

ఆత్మ హత్య చేసికొనుట

హాజీమా అను గొప్పవర్తకును అవమానమును
నహించజాలక అసువుల బాటుట

పెనాబరు, ఆగ 8:—భార్యవాడ వాస్తవ్యుడను గొప్ప
వర్తకుడు నగు హాజీమాగారు సత్సాగ్రహ మొనరించినందులకు
శిక్షించబడి పంజాబులో గుజరాతు చేరసాలలో శిక్ష ననభ
వించుచుండెను. అతడు పూచీకత్తు నిచ్చినందున అతనిని విడు
దలచేసిరి. అత డీలకు వచ్చినవీమ్ముల ఆరెనిమిత్తులందఱును అత
నిని నిరసనభావముతో చూచుచుండినందున అతడు ఆత్మ
హత్య గావించుకొనెను. అతడు భాను అబ్దుల్ గఫూరుభాను
గారి మిత్రుడు. (ఆ. ప్రె.)

యూసఫు మెహరాలీగారిని

విడుదల చేయుట

బొంబాయిలో ఘనముగ స్యాగత మొనగుట

బొంబాయి, ఆగస్టు 9:—బొంబాయి నలంబీరు 2కాధి
పతిగా నుండిన యూసఫు మెహరాలీగారికి 4 నెలలు శిక్ష వేయ
బడెను. శిక్షకాలము పూర్తియగుటచే నేడు ఉదయమున మెహ
రాలీగారిని బైబుల్లా చేరసాలనుండి వదిలిరి. బొంబాయి కాం
గ్రెసు సంఘము నైను ప్రెసిడెంటు కిలీగారి నాయకత్వము
క్రింద చాలముంది నలంబీరులును ఇతరులును చేరసాలకడకు
వెళ్లి మెహరాలీగారికి స్వాగత మొసగిరి. వీమ్ముల ఊరేగింపుతో
కాంగ్రెసు కార్యాలయమునకు తీసికొని వెళ్లిరి. (ఆ. ప్రె.)

ప్రకటన

అంగలూరు గ్రామములో వేంచేయున్న శ్రీ ఆమరే
శ్వరస్వామిగారి దేవస్థానమునకు బ్రస్తవీ ఆప్పాయింటు
చేయుటకుగాను కృష్ణాజిల్లా దేవస్థానం కమిటీవారు విచారించి
ఏర్పాటు చేయుదురుగనుక బ్రస్తవీ గా నుండదలచినవారు మచిలీ
పట్నంలో యున్న సదరు కమిటీ ప్రెసిడెంటుగారైన రావు
బహదూర్ శ్రీ శేషింబి హనుమంతరావుపంతులుగారికి
15-8-1930 తేదీ లోగా దరఖాస్తులు పంపించుకొన గలందు
లకు ఇందు మూలముగా తెలియచేయబడెనది.

ఇట్లు

అంగలూరు } త్రిపురనేని లక్ష్మీపెరుమాళ్లు,
8-8-1930 } బ్రష్టి.

ఇండియా : అమెరికా

అమెరికాలో హిందూ దేశము గూర్చి విశేషమేమిదో ప్రజలకు తెలియజేయుటకు, ఆంధ్రప్రదేశ్ విద్యార్థులకు పరిచయం చేయుటకు ఏర్పాటు చేసిన భాంధుననుగారు "లండను టైముస్" పత్రికకు వ్రాసిరి. కొంతకాలము క్రిందట నూర్గురు క్రైస్తవ మత గురువులు, బ్రిటిషు ప్రభావమంత్రియగు మాక్స్ నాల్డుగారికి విన్నవ ము పుచు, గాంధీమహాత్మునితో సమాధానపడవలయు నని కోరియుండిరి. కాని, అమెరికా హిందూదేశ సమస్య విషయమున దీనికొనుచున్న శ్రద్ధ యింత కన్నను చాల నధికమని, భాంధుననుగారు గ్రహించిరి. "ప్లీట్సు రివ్యూ" జానమూసపు సంచికలో "హిందూదేశప్రయత్నము"ల గూర్చి యొక వ్యాసము గలదట. ఈ పత్రికను అమెరికాలోని ప్రసిద్ధ పరిశోధకులందరును చదివెదరట. దీనియందు బ్రిటిషు దృక్పథము వెలుపడుట కవకాశములేదని, భాంధుననుగారు వగచుచున్నారు. హిందూదేశమునుండి ఆహారపదార్థ మగు గోధుమలు ఇంగ్లండు కెగుమతి యగుచున్నవనియు, హిందూదేశపు దూది ఇంగ్లండు కెగుమతి యగుచుండ, దానిని వస్త్రములుగ తయారు చేసి మరల హిందూదేశమున కంపుచున్నారనియు, ఇందువలన హిందూదేశమునకు మిగుల నష్టము గలుగుచున్న దనియు, ఈపత్రికలో గలదట. ఇట్టి నిందారోపణలు వ్యాపించుటచేతనే, క్రైస్తవమతగురువులు హిందూదేశమునకు వెంటనే స్వాతంత్ర్య మీయవలయు నని కోరుచున్నట్లు, భాంధుననుగారు చెబుచున్నారు.

ప్రొఫెసరు డ్యూయీ, నార్మన్, ధామసు మున్నగు సుప్రసిద్ధ అమెరికను ప్రముఖులు ప్రచరించిన విజ్ఞాపనలో, హిందూదేశమునకు స్వపరిపాలన మొనగ కోరబడెను. పరాధీనతవలన హిందూదేశమునకు గలిగిన నష్టములు వివరింపబడెను. ఇండియ గాక, జో సె ఫ్ హా లు అను అమెరికా గ్రంథకర్త "సుప్రసిద్ధ ఆసియా ప్రముఖులు" అను గ్రంథమును ప్రచురించుచు, ఆసియాఖండమున గల గురువులను నూతనోదయమును వివరించిరి దీనియందు అనత్యములు విశేషముగ గలవని, భాంధుననుగారు వగచుచున్నారు. గాంధీమహాత్ముని జీవితమునకు ఈ గ్రంథమునందు ప్రత్యేక ప్రాముఖ్య మొనగబడెను. ఈ గ్రంథమునకు దోడుగ, సికేటరు బ్లెయనుగారు, కెలాగు ఒడంబడిక పై సంతకము చేసిన హిందూదేశపు స్వాతంత్ర్యమున, దానిపై సంతకము చేసిన ఇంగ్లండు తప్పక గుర్తించుటకు అమెరికా ప్రభుత్వమువారు ప్రోద్బలపరుప వలయునని, అమెరికా సెనేటులో నొకతిర్మానమును ప్రవేశపెట్టిరి. హిందూదేశమునకు స్వాతంత్ర్యమును తెలుపనే ప్రసాదించవలసిన యవసరమును ఈతిర్మా

నము వివరించుచున్నది. ఇట్టిస్థితిలో హిందూదేశము గూర్చి అమెరికాలో ప్రబలిన దురభిప్రాయములను పోగొట్టుటకు, బ్రిటిషు ప్రభులు పోనాడదలచుట యందు వింత ఏదియు లేదు. హైమకుగా రిక్కార్వ గును నిర్వహింప నమకట్టిరి. సికేటరు బ్లెయనుగారు వ యా ఖు పు ల ని యు, స ద్భా వ భ రి తు ల ని యు, టై ము స ప త్రి క వా పి ం గు లను విలేఖకుడు అంగీకరించుచున్నాడు. కాని, హైమకు జాతీయ వాదులు దెలిపేడి కట్టుకథాను విని, వీరు మోసపోవుచున్నారని, ఈ విలేఖకుని తలంపు. అమెరికాలో జరుగుచున్న హానివిషయమై భాంధుననుగారు వ్రాసిన వ్యాసముగూర్చి వ్యాఖ్యాన మొనర్చుచు, టైముస్ పత్రిక యిటుల మందలించుచున్నది.

"హిందూదేశము గూర్చి అమెరికాలో జేయు వడు పత్రికలలో నేమి, గ్రంథములలో నేమి, అనత్య ప్రకటనలను అక్రమ హేతువాదములును మెండుగ గలవు. వీనిని నమ్ముట దుర్లభము. అయినను దురదృష్టవశమున, అమెరికా దేశీయులలో పలువురు వీనిని సత్యములని భావించుచున్నారు. వీనివలన, మితిలేని హాని గలుగుచున్నది. సత్య విషయములను ప్రకటించి, ఇట్టి యనత్యములను ఖండింపనిచో, ఇంగ్లండు అమెరికాల మధ్య జరిగిన నూతనసఖ్యమునకు తీరని భంగము కలుగవచ్చును. హైందవసమస్య గూర్చి అమెరికనులు శ్రద్ధ వహించుట, మిగుల వాంఛనీయమే. కాని, భాంధునను గూర్చు తదితర బ్రిటిషు ప్రముఖులును చింతించు నదేమన, అమెరికనులు దీనికొనుచున్న శ్రద్ధ దీర్ఘాలోచనలతోగాని, సత్య గ్రహణముతోగాని కూడు కొనియున్నది గాదు. ఇంగ్లండును అవమానపరచుట కుద్దేశింపబడి, భారతీయ అతివాదులచేతను అమెరికను వ్యాపకరలచేతను గావించబడుచున్న ఎట్టి ఆరోపణ నయినను, ఇంతమంది అమెరికనులు ఆలోచన లేక యంగీకరించుట, విచిత్రము. అమెరికను వ్యాపకరల వ్యాసములు అజ్ఞాన దురుద్దేశ్యములకు ఫలితములని, భాంధుననుగారు దాహరించిన అభిప్రాయములను చూచినంతనే తెలియగలదు."

అమెరికాలో నికమీద హిందూదేశమునకు ప్రతికూలముగ ప్రచారము నెంతగావించినను విశేష ఫల ముండు నని తోచదు. కొన్ని వివరములగూర్చి అమెరికను వ్యాపకరలు పొరపడి యుండవచ్చును. అట్టిపొరపాటులు ఇంగ్లండులో గూడ పెక్కుపత్రికలలో గనుపించును. తుదకు ప్రసిద్ధ హైందవనాయకుల నామముల విషయమున గూడ అపోహలు గనుపించును. కాని, ప్రభావవిషయమగు హిందూదేశ స్వాతంత్ర్యముగూర్చి పొరపాటుండజాలదు. ప్రతిదేశమునకును స్వరాజ్యము జన్మస్వాతంత్ర్యము. దీనిని హిందూదేశమునకు ప్రసాదించవలయు నని, నాగరికదేశములు కోరుటలో తప్ప గనుపింపదు. దీనివిషయమై ఆలస్యము జరిగినకొలదిని, భారతీయుల కోర్కెలపట్ల అన్ని దేశములందును సానుభూతి ప్రబలుట సహజము. అమెరికాలో వ్యాపించిన అపోహలను దొలగించుటకు మార్గ మొక్కటే కలదు. హిందూదేశమునకు వెంటనే స్వాతంత్ర్య మొనగనో, బ్రిటిషుసద్భావము బయల్పడును. వారి నింతవర కావరించిన కళంకము మాసిపోవును. ఇక్కార్వమును నిర్వహింపక, అమెరికా మున్నగు దేశములలో ప్రతికూల ప్రచారము నెంత గావించి

నను ప్రయోజన ముండదు. భారత రాజకీయసంస్థ లెన్నియు అమెరికాలో ప్రచారము నలుపుటలేదు. స్వరాజ్యోద్యమ న్యాయమువలననే, అన్ని దేశములందును దీనిపై సానుభూతి ప్రబలుచున్నది. ఈ రహస్యమును బ్రిటిషు ప్రముఖులెంతవ్వరలో గ్రహించిన సంతమేలు.

"మాంఛెస్టరు గార్డియను"

విచిత్రవైఖరి

మాంఛెస్టరు గార్డియను పత్రిక హిందూదేశము పట్ల సానుభూతి జూపుచున్నట్లుల నటించినను, ఫలితమునందు హిందూదేశభావము నసలే నిరాకరించుచున్నది. దీనినిబట్టి బ్రిటిషు ప్రముఖుల వైఖరిలో ఎంచదగిన భేదము లేదని ఎంచుట కవకాశము గలుగుచున్నది. తత్క్షణ అగ్నివేళస్వాతంత్ర్యము గోరేకి పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారిని రౌండు టేబిలు సమావేశమునకు రప్పించుటవలన ప్రయోజన ముండదని, ఈపత్రిక చాటుచున్నది. కాని ఇతరు లెందరు వచ్చినను, హిందూదేశసమస్య పరిష్కారము గాంచదని, ఈపత్రిక గ్రహించుట మేలు. అగ్నివేళస్వాతంత్ర్యము వెంటనే లభించు నను భ్రమను భారతీయులు విడనాడవలయు నని, మాంఛెస్టరు గార్డియను తలంపు. అటులగుచో, రౌండు టేబిలు సమావేశమునకు వెడలువా రెవరుందురు? కాంగ్రెసు నాయకుల కసినపు కోర్కెల నయినను ఏపార్లమెంటునభయు ఆమోదింప దని, ఈపత్రిక ఉద్ఘోషించుచున్నది. భారతీయులలో లేనిపోని ఆశలను పురికొల్పుచో, పిమ్మట హాని గలుగునని, యీపత్రిక లేటరు ప్రభుత్వమునకు హిత వొసగుచున్నది. కాంగ్రెసు ప్రముఖులు లండనుకు వచ్చినను, రాజమందిరములలో విందుల నారగించినను, వారిదృక్పథము మార్పు జెందదని, మాంఛెస్టరు గార్డియను పత్రిక నిరాశ జెందుచున్నది. మితవాదులు మాత్రము విములకును సన్మానములకును, ఉప్పొంగెదరని, యీపత్రిక తలంపు గాజోలు. కాని, మితవాదులగూర్చి మాత్రము మాంఛెస్టరు గార్డియను పత్రికకు ఆశగలదు. మితవాదులును స్వపరిపాలనమునే కోరుచున్నను, వారు మందగమనమున కభ్యంతర పెట్టరని, యీపత్రిక తలంపు. కాని మితవాదులు సయితము సత్వరస్వరాజ్యమునే కోరుచున్నట్లు, వారి తీర్మానములు తెలివకనే తెలుపుచున్నవి. రౌండు టేబిలు సమావేశమునందు రాబోవు అంతరమును గూర్చి మాత్రమే ఆలోచింప వలయును గాని, తత్క్షణ స్వరాజ్యము గూర్చి కాదనియు, ఏదయో యొకరిని మితవాదులను తృప్తిపరచిన చాలు ననియు, ఈపత్రిక ఎచ్చరించుచున్నది. కాని, ఇట్టి యెత్తులు హిందూదేశమును తృప్తిపరుపవనియు, నేడుగాకున్న రేపయినను, హిందూదేశభావమును ఇంగ్లండు తృప్తిపరుపక తప్పదనియు, త్వరలో దెలిసి రాగలదు. హిందూదేశమునకు ఎంతతక్కువ నిచ్చుట యను ప్రశ్నయే, బ్రిటిషు ప్రముఖుల మనములను వేధించుచున్నట్లుల దోచును. ఇట్టి సంకుచితదృష్టి నిలిచియుండునంతవరకు, సమాధానము గుదురుట దుర్లభ మగును.

అధినివేశస్వాతంత్ర్యదర్శము

అధినివేశ స్వాతంత్ర్యదర్శమును రాజప్రతినిధిగారు రెండు పర్యాయములు వ్యక్తీకరించిరి. బ్రిటీషు ప్రభుత్వములలో కొందర కిది వెగటుగనున్నది. బాధ్యతతో గూడిన ప్రభుత్వము వేరు, అధినివేశ స్వాతంత్ర్యము వేరని, వీరు బహిరంగముగ చాటుచున్నారు. కన్య ర్వేటిపురపాలనమునందు ఇండియా సహాయముత్రిగ బసచేసిన విజయలక్ష్మిగారు, టైముస్ పత్రికకు వ్రాయుచు, అధినివేశ స్వాతంత్ర్యమును పదము నిదివరకు బుద్ధిపూర్వకముగనే వాడలేదనియు, హిందూదేశమునకు బాధ్యతతోగూడిన పరిపాలనము మాత్రమే వాగ్దానము చేయబడెననియు, రీడింగుప్రభువుగారును బర్మోహెడ్డు ప్రభువుగారును అలాలోచితముగ ప్రసంగింపలేదనియు, తమ భోటివారిని ద్రోహు లని నిందించుట నిరాధారమనియు, సూచించిరి. అధినివేశస్వాతంత్ర్య మనిన, బ్రిటీషు సైన్యముండగూడదనియు, అట్టిసితి ఎన్నటికిని చేకూరదనియు, విజయలక్ష్మిగారు వాదించుచున్నారు. సైనును కమిషనువారును ఇట్టివాదమునే అనుసరించుచున్నారు. సమ్మరు ప్రభువు, సిడ్డోహం ప్రభువు, సర్ ఛార్లెసు ఓనును, సర్ క్రాడక్కు, సర్ మైకేలు ఓవ్వయరు, సర్ క్లాడు జేకబుగార్లు అధినివేశస్వాతంత్ర్యము వేరు, బాధ్యతతో గూడిన ప్రభుత్వము వేరని ప్రకటించిరి. రాజప్రతినిధిగారి పదమును అసలు వాడియుండుటయే తప్పని, వీరు భావించుచున్నారు. సర్ ఫ్రాంసిసు యంగు హన్ బెడుగారు మాత్రము, అధినివేశ స్వాతంత్ర్యము నొనగుట యవసరమని సూచించిరి. హిందూదేశమునకు ఇతర దేశములకన్న తక్కువ స్థాన మేల యుండవలె నని, వీ రడుగుచున్నారు. హైందవసైన్యమును త్వరితముగ తయారుజేయవలయునని వీరు గోరుచున్నారు. ఇంగ్లండులో నిప్పుడు జరుగుచున్న వివాదము జూదిన, హిందూదేశమునకు అధినివేశస్వాతంత్ర్యము నాదర్శముగ నయినను అంగీకరింపనివారు గలరని, గ్రహింపవచ్చును. కాని హిందూదేశము దూరాదర్శముతో తృప్తికొందదు. తత్త్వ స్వాతంత్ర్యము మాత్రమే హిందూదేశమును సంతృప్తిపరుపగలదని, ఇంగ్లండు గ్రహించుట మేలు.

సర్ అబ్దుల్ రహీంగారు : సైనునుకమిషను రిపోర్టు బెంగాలు ప్రభుత్వ కార్యవిర్వాహక సభ్యులుగ నుండిన సర్ అబ్దుల్ రహీంగారు వంగదేశ మహమ్మదీయ సభ కధ్యక్షత వహించి, సైనును కమిషనువారు, మహమ్మదీయుల కెట్టి లాభ మొనర్పలేదనియు, ప్రజలకు బాధ్యత వహించెడి పరిపాలనమును మాత్రమే మహమ్మదీయులు వాంఛింపవలయు ననియు, హిందూదేశము పరాధీన దేశముగ నిలిచియుండుటకు వారెంతమాత్రముగీ కరింపగూడదనియు, దేశము అధినివేశస్వాతంత్ర్యము ననుభవించునటుల మాత్రమే వారు ప్రయత్నింపవలయుననియు, ఎచ్చరించిరి. ఎన్నికహక్కులెంత విశాలముగ నున్న, మహమ్మదీయుల కంతలాభకరమని కూడ వీరు విన్నవించిరి. ఇతర విషయములలో కెట్టి భేదాభిప్రాయము లున్నను, దేశస్వాతంత్ర్యసిద్ధి విషయమున హిందూమహమ్మదీయ విభేదముల కెట్టి తావు లేదని, పెల్లడియగుచున్నది. ఈ విషయమును

గ్రహింపక, హిందూమహమ్మదీయ విభేదములను మెంపజూచిన సైనును కమిషనువారేమి, తదితరులేమి, ఎంత పొరపడిరో యూహింపవచ్చును.

బర్మావిభాగము
బర్మా విభాగము నామోదించుచు, బర్మా శాసనసభవారి తీర్మానించుండుట సహజమే యయినను, దీనియందుగూడ అభిప్రాయభేదములు బయల్పడకపోలేదు. ప్రజాపక్షనాయకులగు యు బి పీ గారు, బర్మావిభాగమును తాము కోరుచున్నను, బర్మాకు అధినివేశస్వాతంత్ర్యముగూడ వెంటనే లభింపవలయునని తెలిపిరి. హోంరూలుపక్షనాయకు లగు ధారవాడి యూపూగారు సైనునురిపోర్టును ఖండించుచు, బర్మాకు స్వాతంత్ర్యము ప్రసాదింపబడినగాని విభాగమువలన లాభము లేదనియు, స్వాతంత్ర్యము లేని విభాగమును శాసనసభ యామోదించినను, ప్రజ లామోదింప రనియు, తేటపరచిరి. దీనినిబట్టి శుష్కవిభాగము బర్మా కుపయోగకరము గాదని విదిత మగుచున్నది. అయినను, బర్మాగవర్నరుగారు బర్మాకు స్వాతంత్ర్యమిచ్చుచిషయము నిపు డాలోచింప వీలులేదని చెప్పటచే, సైనునుకమిషనువారి విభాగపు టెత్తు నర్వజనామోదము బడయ దని, సులభముగ గ్రహింపవచ్చును.

గుంటూరు రాజమండ్రి పిటిషనులు: హైకోర్టుతీర్పు
గుంటూరు న్యాయవాద సంఘమువారి తరపున గాంధీ టోపీల నిషేధము గూర్చి పెట్టిన పిటిషనును రాజమండ్రిలో జాతీయ కౌత్స నిషేధము గూర్చి పెట్టిన పిటిషనును, హైకోర్టు న్యాయాధిపతి జస్టిసు పాండలేగారు అంగీకరించి యుండుట, మిగుల సమ్మోదావహము. అధికారుల నిరంకుశపు టుత్తరువులు అక్రమము లని చాటిన న్యాయాధిపతి గారు, న్యాయ శౌరవమును, హైకోర్టు న్యాయస్థానశౌరవమును కూడ కాపాడినందుకు, అభినందనీయులు. ఇట్టి అక్రమపు టుత్తరువుల క్రింద శిక్షింపబడినవారిని వెంటనే నిర్బంధ విముక్తుల గావించుట, ప్రభుత్వధర్మ మగును. లా ఆర్డరుల పేరిట, ప్రజల జన్మ స్వాతంత్ర్యముల కెలుల భంగము కలుగుచున్నదో, దీనిని బట్టి గ్రహింపవచ్చును. లా యొక్క శౌరవమును రక్షించుటకు మారుగ, నిట్టి టుత్తరువులు లా యొక్క శౌరవమును క్షీణింప జేయుచున్నవి. నిర్బంధపు టుత్తరువుల నికమీద ఎంతత్వరలో తొలగించి, ప్రజలను సమాధానపరచిన, సంత మేలగును. న్యాయమూర్తిగారి తీర్పు గూర్చి మరియొకమారు వ్యాఖ్యాన మొనర్చెదము.

పార్లమెంటుసభ : రాండుటేబిలు సమావేశము
హిందూదేశ సమస్యను బ్రిటీషు పక్షప్రక్షగ గావింపవలదని, లండను టైముస్పత్రిక ఎటుగెత్తి చాటుచున్నది. ఒక్క పక్షమునకే హైందవ సమస్యను నిర్ణయించుట కధికార మిచ్చుచో, రాండుటేబిలు సమావేశము గూడకముందే పార్లమెంటు సభ యంతరించు ననియు, లేకున్నను ఈపక్షము వారి సూచనలను పార్లమెంటు సభ నిరాకరించు ననియు, టైముస్పత్రిక మందలించుచున్నది. ఇట్టి బెదరింపులకు, మాక్షనాల్లుగారు లొంగిపోయి, రాండుటేబిలు సమావేశమునందు అన్నిపక్షముల

కాశీనాథుని
నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు
కారాగృహవాసము
నేటికి 113 దినములు
నిర్బంధింపబడినదినము 21-4-1930

వారికిని ప్రవేశ మిచ్చియుండుట వింతగాదు. బ్రిటీషు వారందరును హిందూదేశమువిషయమున ఒక్క కట్టుతో, ఏకమనస్కులై పనిజేయు వలయునట. ఈ సంగతిని ప్రకటించి, హిందూదేశపు దుర్భిణిను దొంగిలపవలయు నని టైముస్పత్రిక గోరుచున్నది. ఇట్టి ప్రకటనతో సవసరము లేకనే, హిందూదేశము బ్రిటీషు హృదయమును గ్రహింపగల్గుచున్నది.

కొచ్చిన శాసనసభ
కొచ్చిన శాసనసభలో, ఏ బ్రహ్మంగారు చెచ్చిన పరిపాలనావ్యయనిరాకరణ తీర్మానము ఆమోదింపబడెనని, ఇదివరకు తెలిసియుంటిమి. బాధ్యతతో గూడిన పరిపాలనము గావలయునని తెలుపుటకే, ఏ బ్రహ్మంగారి టిటితీర్మానమును ప్రతిపాదించి యుండిరి. ప్రజలకష్టములను దీర్చకముందు, సప్లయిల నొనగ వీలు లేదను సక్రమసిద్ధాంతము ప్రకారము, శాసనసభ్యులు ఇతరశాఖలకు గూడ వ్యయమును నిరాకరించిరి. పోలీసుశాఖకును, కారాగృహములకును, ప్రత్యేకింపబడిన గ్రాంటు లీ తీరుననే నిరాకరింపబడెను. దీనినిబట్టి బాధ్యతతో గూడిన పరిపాలనమునే కొచ్చిన ప్రజలెంత గాఢముగ వాంఛించుచున్నారో గ్రహింపవచ్చును. ప్రజాభిలాషలను నిరాకరించుట, ఎంత నష్టహేతువగునో తెలుప సక్కరలేదు.

రాజకీయనిర్బంధితులు
రాజకీయ నిర్బంధితుల సంఖ్య ఇరువదియైదు వేలు దాటెనని, కాంగ్రెసు పరిగణనము చెలుపుచున్నది. ఈ యంకెలందు గూడ లోపము లింకను చాల గలవు. మద్రాసు నగర నిర్బంధితుల సంఖ్య దీనియందు చేర్చబడలేదు. జులై మొదటితేదీవరకు మాత్రమే అంకెలు వివరింపబడినవి. పిమ్మట జరిగిన నిర్బంధములు చాల గొప్ప ఇరువదియైదువేలసంఖ్యయైనను సామాన్యముగారు. ఇందరు దేశనేరకులు కారాగృహములలో మ్రగ్గుచుండగ, వీరిని వదలి బెల్లకుండ, సంధిరాయబారము తెలుల ఫలించునో తెలియదు. రాజకీయనిర్బంధితులను వెంటనే విడిచి పెట్టి, నిర్బంధచట్టములను రద్దుపరచుట పాలకుల కనిప ధర్మమని తెలుప సక్కరలేదు.

శివప్రసాదు గుప్తగారీ శిక్ష
సుప్రసిద్ధనాయకు లగు బాబూ శివప్రసాద గుప్తగారి టిటివల మూడుమాసముల శిక్షకు లోపయిరి. వీరు కారాగృహములో నుండగనే, వీరిపై రాజద్రోహనేర మారోపింపబడి, సంవత్సర శిక్ష విధింపబడెను. ఈరీతిని నాయకుల శిక్షలను పెంచి, వారు తెలుపల బసచేదు వీలులేకుండ జేయుట, లా-ఆర్డరు రక్షణకు మార్గము గాజాలదు. శివప్ర

సాదు గుప్త బోలు దాతల సంతకనిర్వహణమువలన ప్రజలలో అసంతృప్తి పెరుగుట, దస్య, వేరులాభము గలగజాలదు.

బ్రయండు విధానము

గూరపు నయ్యుక్త ప్రముల నేర్పడవలయు నని, బ్రయండుగారు సూచించిన విధానము గూర్చి యూరపియను ప్రభుత్వములు భేదభావములను దెలుపుటచే, వారు మరియొక ఏర్పాటును సూచించడలొరి. నానాదాప్తన, ఘనానం దీ విషయమును చర్చించి తీరవలయునని, ఇంగ్లండు కోర్టు చున్నది. అందుచే, రాబోవు నభిలో దీనివిషయమై చర్చ జరుగునని యూహింపవచ్చును. చర్చకు ఫల మేమగునో చూడవలయును.

సైమను కమిషనువారి విచారణ

సైమను కమిషనువారు హిందూ దేశసమన్వయ గూర్చి న్యయముగ విచారించి, న్యతంత్రభావములను వెలిబుచ్చిరి, కొందరు దెలుపుచున్నారు. కాని, మాండలేలో బారిష్టరు జోహన్నగారు, నర్ రెజినాల్డు క్రాడక్కుగారు బర్మావిషయమై వెనుక గావించిన సూచనలనే, కమిషనువారు మక్కికిమక్కిగ అవలంబించి రనియు, తుదకు భావనయిన మార్పులేదనియు, నిరూపించిరి. ఇట్టిరిపోర్టు కెట్టివిలువ యుండునో దెలుప నక్కరలేదు.

మీరట్ కేసు విచారణ

పంజాబు పోలీసువారి సాక్ష్యము

మీరట్, ఆగష్టు 8:—నేను మీరట్ కేసు విచారణలో ఇద్దరు పంజాబు పోలీసులనుండి సాక్ష్యము తీసికొనబడెను, ముద్దాయిల తరపున పక్షిగానన్న శ్రీయుత సింహగారును ముద్దాయి సైల్ గారను వారిని క్రాసుపరీక్ష చేసిరి.

ఫలహారాంతరము ముద్దాయి డిస్తూరీని గురించి కర్నూల్ రహమాన్ గారినుండి సాక్ష్యము తీసికొనబడెను. (అ. ప్రె.)

కుట్రకేసు ముద్దాయిలు నిరాహారదీక్ష వదలుకొనుట

సిల్వా, ఆగష్టు 9:—కేసు లాహోరు కుట్ర సందర్భమున బోర్ డ్రాట్ ఇన్వెస్టుమెంట్ నుంచబడిన ముద్దాయి లండను నిరాహార తిరుగును వదలుకొనిరి తెలియుచున్నది. (అ. ప్రె.)

దాస్ పూర్ పోలీసు ఆఫీసరు మరణము

99 మందిపై కేసు

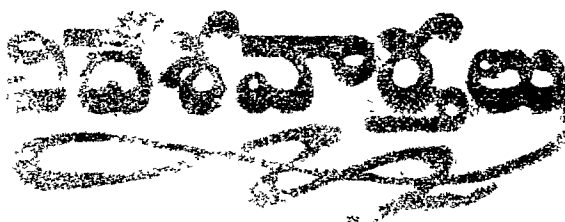
కలకత్తా, ఆగష్టు 9:—మిడ్నాపూర్ జిల్లాలోని దాస్ పూర్ పోలీసు స్టేషనులోని పోలీసు ఆఫీసరు మరణము సందర్భమున శ్రీయుత మృగేంద్ర క్షేట్రాచార్య మున్నగు 46 మంది పైనను విద్యాకుమార్ మున్నగువారి 66 మంది పైనను కేసు లేబడినది. ఈ కేసు విచారించుటకు శ్రీయుతులు రాయ మురళీచంద్ర బహదూర్ ముహేంద్రవాద్ దాస్ గార్లును యం. హెచ్. బి. లెక్ ట్రిజ్జిగారును కమిషనర్లుగా నియమింపబడిరి. (అ. ప్రె.)

కెకింద్రబాదు డక్టర్

బట్టల వర్తకుల హారతాళము

ఈ పురములో ది. 6-8-1930 వ రోజున, సర్దారు జల్ల భాయిపట్టు పండిత మదనమోహన మాలవ్యాగార్లనును తదితరులను కనివారం రోజున బొంబాయిలో అరెస్టుచేసి, ప్రజలపైన చాలిల విసరి, గాయపరిచిన చర్యలను ఖండించుచు తన అసమర్థులై తలుపుటగాను బట్టల వర్తకులు దుకాణముల మూసిరి.

పురవాసి.

కనకా మంత్ర వర్ణము

(రూటరు)

అట్టావా, ఆగష్టు 7:—పెన్నట్టాగారు ప్రధానామాత్యులు. ఆతడే ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని అతిపవిత్రమగు డి స్వీకరించి మంత్రవర్ణము చేర్చుటచేసిరి.

చీనా పరిస్థితులు

(రూటరు)

లండన్, ఆగష్టు 8:—చాంగ్ లోనున్న ఆమెరికను మత్ప్రచారకుడు ఆర్థర్ క్యామిరాక్ గారు ఆ ప్రదేశమును విడిచి పొమ్మనగా నిరాకరించినందున ఆతనిని పొడిచి చంపిరి.

హ్యంగుపేలో కమ్యూనిస్టు ఉద్రేకము మితిమీరుచున్నది. క్యాంటన్ లో కమ్యూనిస్టులని అనుమానించబడినవారిని వెంట దళముచున్నారు. ప్రతిదినము తలలను దీయుచున్నారు.

ఇర్విను ప్రభ్యి లండన్ జేరెను

(రూటరు)

లండన్, ఆగష్టు 10:—ఇర్విను ప్రభ్యి మధ్యాహ్నము లండన్ జేరెను. తక్షణమే స్వస్థానమునకు బయలుదేరెను.

ఇండో చీనాలో కమ్యూనిస్టు అల్లరులు

శిక్షలు

(రూటరు)

పార్లమెంట్, ఆగష్టు 10:—ఇండో చీనా కమ్యూనిస్టు అల్లరుల సందర్భమున 12 గరికి ఉరిశిక్ష విధింపబడెను. వీరిపై వాత్య జేసినయో లేక వాత్యజేయటకు కుట్ర బన్నిరనియో నేరమును మోపిరి. 124 మందిని ప్రవాసమున కంపిరి. 11 గరికి యావజ్జీవము ద్వీపాంతరవాసమును విధించిరి. 9 గరికి కొంత కాలము శిక్షను విధించిరి.

ఇరాకు సిరియను సరిహద్దు

ప్రాంసు

(రూటరు)

పార్లమెంట్, ఆగష్టు 10:—లేబర్ లుపత్రక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది. ఇరాకును జాతిసమితిలో జేర్చుకొనుటకు ముందు ఇరాకు సిరియా సరిహద్దు నిర్వచనముగూర్చి ప్రాంసుకు నచ్చజేప్పవలెను. ముసాల్మునుండి సముద్రమునకు చమురును గొట్టము గుడ గొంపోవలెనని ప్రాంసు యుద్ధజ్యము. దీనిని సిరియాను రాష్ట్రముమీదుగ పోవలెనని ఫ్రెంచివారనుచున్నారు. గ్రేటు బ్రిటను ఈ గొట్టము ట్రాన్స్ జార్జియా పల సైనుగుండా పోవలెనుచున్నారు. ఇది ఇరాకు కోరిక.

నేతపనివాండ్రు నమ్మె

అనుకూలపరిస్థితులు

(రూటరు)

లండన్, ఆగష్టు 9:—లీత్ నేతపనివాండ్రునమ్మె అనుకూలపరిస్థితులందు పడినది. నిన్న 2000 పనివాండ్రు పనిలో ప్రవేశించిరి. ఇంకను 26 శలమంది నిలిచిపోయిరి. బుల్గేరియాలో పరిస్థితులు యభివృద్ధి గాంచలేదు.

దక్షిణ ఆఫ్రికాకు నియమించబడిన ఆర్థికవిచారణసంఘము పక్షి-ఆఫ్రికాకు సపుతాంప్తమునండి 8 కేదీని బయలుదేరెను కర్ణీప్రభువు ఈ సంఘమున కధ్యక్షులు.

అమానుల్లాగారు

వధెన్య చేరుట

(రూటరు)

వధెన్య, ఆగ 9:—న్యంతమిద రోము కేగుమార్గమున అమానుల్లాగారు వధెన్య చేరిరి.

అమెరికాలో ట్టామము

ప్రెసి డెంటు హూవరుగారి నివారణోపాయములు

అమెరికాలో ట్టామము పట్టినది. రహ రమి 1000000 ట్టామములు సకటపడెనని నిర్ణయించి, వీరి వెతలంబాపి ట్టామము చేయుచు వారిదగ్గనే ఆధికారు లుండాలెనని ప్రెసి డెంటు హూవరు గారని, చాల భయముగానే యున్నది. గాని ఈ ట్టామముచే పశువుల తిండికే కష్టముగ నుండుననిరి. మనుష్యులకు కావలసినంత ఆహారము సమృద్ధిగ నున్నదనిరి. కాని రాబడి పోవుటచే తను ఆర్థిక భారముచేతను కటుంబములు చాల చిక్కి-పడెను రనిరి. 2500000 అశ్వములు కంచరగాడెడలు 6000000 కుపులు 12000000 పండులు గొట్టెలు దీనివలన బాధపడుననిరి.

ఈ బాధనుమాన్ప ఆపాయమును వెదకుటకు ట్టామము బట్టిన రాష్ట్రీయ గవర్నరులను హూవరుగారు కబురంపుచున్నారు.

అఫ్రిడీలు దాడి

(వైరెస్)

రగ్నీ, ఆగష్టు 9:—అఫ్రిడీలు అవిశేషపు దాడులను మానదని ఎంత హెచ్చరించినను లభ్యము లేకపోవుటచే బారాలోయలో నున్న గ్రామములపై బుధ వారము నిన్న రాయలు వైమానికులు బాంబులను బంపిరి. బ్రిటను సేనలు నేడు అఫ్రిడీల దాడి నెదుర్కొనిరి పెహారు వార్తలు దెబ్బతున్నవి. శత్రుసేన 5000 గలదని అంచనాజేసిరి. శత్రులకు తమ నాయకుల మాటలను విన్న వియక్తులను నాయకులు వినక ఖజారీ మైదానము పడమటిభాగము చివరనున్న గుహలలో కేంద్రీకరణమును గావించిరి. ఈ యుద్ధమును అంతకును విప్లవ ఏజంటుల ప్రచారమే కారణమునుచున్నారు. పెహారు పరిపద్ధులలో తామెదుర్కొను నిరోధమును ఏమియు ఎటుంగకనే ఈ దాడిని తలచెట్టిరి. ఈ సరిహద్దులందు బ్రిటిషు సేనలు వేచియున్నవి. ఆయుధ కట్టగల స్థానముల నాక్రమించుకొన్నవి.

యాంగి స్తి పరిస్థితులు

(వైరెస్)

రగ్నీ, ఆగష్టు 8:—యాంగి స్తి పరిస్థితులందు మార్పెట్టి యులేదు. ఏ తొందరగల్గినను హ్యంగుదగ్గర నదిలోనున్న బ్రిటిషు అమెరికను జపాను యుద్ధనౌకలు విదేశీయుల ప్రాణములను గాపాడజాలనట.

న్యాయకింగులో బ్రిటిషుస్త్రిని

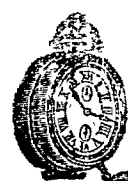
కొట్టుట

(రూటరు)

లండను, ఆగష్టు 8:—న్యాయకింగు సరిహద్దులో బ్రిటిషు స్త్రిని చీనాజాతీయ నైనికుడు సన్నితో కొట్టినందుకు తక్షణము పరిహరమునిచ్చి తగిన చర్యలు ద్రోహపై తీసుకొనవలెనని బ్రిటిషురాయబారి గోరెను. ద్రోహి పారిపోయెను.

అమెరికన్ గిల్ బర్లు అలారం టైమింగ్ రు. 5

ఉచితము! ఉచితము!! ఉచితము!!!

మనజులకు ముఖ్య సహాయకారియగు జేబు కత్తెర యొకటి, 7 ఎస్తువులు కలసి యొకేదాని యంగున్నవి. 1 కత్తిరి, 2. మ్యా-డ్రైవరు, 3. కొలతపేల్, 4. నీగర్లు కత్తిరించునది, 5. ఆకు రాయి, 6. తీగ కత్తిరించు కత్తెర, 7. గ్లాసును కత్తిరించువాటిని నూయొక్క

జర్మన్ అలారం టైమింగ్ రు. 4,

జర్మన్ టైమింగ్ రు. 2/4

కోజుగోలు టైమింగ్ రు. 6/- కొనువారి కొనంగబడును.

ఎం. సి. మేయర్ అండ్ కో., కేరే, నువ్రాను

గాంధీజీ—జాతీయపతాక నిషేధపుట త్రువులు

హైకోర్టువారు రద్దు చేయుట

న్యాయమూర్తి పాండేగారి తీర్పు

జాతీయపతాకపు కేసు

మదరాసు, ఆగస్టు 11:—రాజమహేంద్రవరపు జాతీయపతాకపు నిషేధపుట త్రువు కేసునందు, న్యాయమూర్తి పాండేగారు ఈ మహాత్మాను తీర్పుచెప్పారు, సదరు ఉత్తరువును రద్దుచేసిరి. ఈ కేసునందు, రాజమహేంద్రవరము స్టేషన్లో సబ్ మేజిస్ట్రేటు రాజమహేంద్రవరమునందును, చుట్టుపట్ల 7 మైళ్లవరమునందును ఎవ్వలను జాతీయపతాకముల ప్రదర్శింపరాదని నిషేధించుచు క్రి. ప్రా. కో. 144 నెక్స్ నుక్రింద రాజమహేంద్రవరపు పాతలపైనను డి. శ్రీరామమూర్తిగారు వగైరా మరినవరలపైనను 14-6-30 తేదీన ఉత్తరువుగావించెను. ఈ యుత్తరువు అశాస్త్రీయమైనదనియు కనుక రద్దుచేయవలసినదనియు డి. శ్రీరామమూర్తిగారు సబ్ మేజిస్ట్రేటుయొడుట పిటిషనుబట్టిగా నతడు దానిని కొట్టికొనెను. అందుపై శ్రీరామమూర్తిగారు హైకోర్టులో క్రిమినలు రివిజనుపిటిషనును దాఖలి.

న్యాయమూర్తి ఈ దినమున తీర్పు నొసగుచు మొదట సబ్ మేజిస్ట్రేటు 144 నెక్స్ నుక్రింద నుత్తరువు గావించిన సందర్భముల వర్షించుచు న్యాయమూర్తి ఇటుల నుడిచెను గోదావరిజిల్లా మేజిస్ట్రేటు, డి 10-6-30 న రెండు నెలలవరకును రాజమహేంద్రవరమునందును, చుట్టుపట్ల 7 మైళ్ల లోపలను ఎట్టి సభలను ఈకోసపులను జరపరాదని కాంగ్రెసువాదులను, మరికొంద రెత్తులను నిషేధించుచు నుత్తరువు గావించెను. ఆదిన ముననే, సత్యాగ్రహభిక్షకులను నశించుచున్న పరిస్థితి, అచట నివసించరాదని నిషేధించుచు మరియొక యుత్తరువును గావించెను. రాజమహేంద్రవరమున కాసనోల్లంపునోద్యమమును పడగొట్టుట కి యుత్తరువులు జారీచేయబడినవి. కాని ఆ యుత్తరువులపైన ప్రైవేటు గృహముల ఇండ్లలో జరుగు పనులను నిషేధించు పీట లేక పోయెను. పీఠులందు, జాతీయపతాకములు తేకుండ జేయగలిగి గాని ప్రైవేటు వ్యక్తుల గృహములపై జాతీయపతాకముల నెత్తకుండ జేయజాలక పోయిరి. 18 వ తేదీన పోలీసువారు వెల్లి, ప్రైవేటుగృహములపై గల పతాకములగూడ చాలవరకు తొలగింపగలిగిరి. పోలీసు ఉద్యోగులెవరు నీ కేసులో సాక్ష్య మొసగలేదు గనుక వారి కార్యము నెటుల సాధించికో వారి ద్వారా దెలిసికొన వీలుగలగలేదు. కాని పోలీసువారు పతాకముల పీకేసేరని ప్రాసిక్యూషను తరపు 8 వ సాక్షి దెలిపెను. అది యెటులున్నను 14 వ తేదీన పోలీసువారు, పిటిషను యొక్క గృహము నకు వెల్లి పతాకమును తొలగింప గోరిరి. కాని అతడండులకు నిరాకరించెను. అందుచే పోలీసువారపట్టికి వెల్లిపోయిరి. పోలీసు డిప్యూటీ మాజరింపెండెం బాదియును మేజిస్ట్రేటుయొద్దకు జోయి 144 నెక్స్ నుక్రింద జాతీయపతాకముల పూర్తిగా నిషేధించుచు నుత్తరువు గావించబడినదని అడిగెను. అప్పుడు మేజిస్ట్రేటు ప్రతివాదులకు నోటిను నొసగి విచారింపకయే పోలీసు వారు గోరిన యుత్తరువు జారీచేసెను.

నిషేధపుట త్రువు నొసగబడిన వారిలో నొకరగు డి. శ్రీరామమూర్తిగారు సదరు ఉత్తరువును రద్దుచేయుననిని గోరుచు దెచ్చిన పిటిషను విచారించుచున్నందు మేజిస్ట్రేటు అవలంబించిన పద్ధతిని న్యాయమూర్తి చర్చించుచు పోలీసువారు తనయొడుట నొసగిన వాక్యాలుముక్కు ప్రతిని, పిటిషనున గోరినను ఇవ్వకపోవుట అశాస్త్రీయమని నుడిచిరి.

ఈ కేసునందు హైకోర్టునకుగల అధికారమును చర్చించుచు, సదరు ఉత్తరువు శాస్త్రీయమైనదా గాదా ఉచితమైనదా గాదా యనుపయములను విచారించి, ఉత్తరువు గావించుట తమ కర్తవ్యమని నుడిచిరి. స్థానిక శాంతిభద్రతకు క్రిందికోర్టు బాధ్యత వహింపవలసి యున్నదనియు, కనుక కేసునందు సాక్ష్యము పూర్తిగ ఋజువైనదా లేదా యనునవిషయముల గురించి హైకోర్టువారు తమ యభిప్రాయమునే ప్రమాణముగ భావింపరాదనియు, అవ్వకేలు తేవరలు గావించిన వాదనను గురించి న్యాయమూర్తి నుడువుచు, కొంతవర కీయభిప్రాయము నేకిభవించిరి గాని అసలు ఉత్తరువులకు, ప్రధానాధ్యక్షకునకు పరిధికు లున్నటుల ఋజువుగానవుడు, హైకోర్టువారు జోక్యము కలిగించు శాసక దృష్టిని నుడిచిరి. అటులగాక, మేజిస్ట్రేటు అభిప్రాయమునే ప్రమాణముగ సంగీకరించి, అతని ఇష్టము వచ్చినటుల జరుగనిచ్చి తమ కర్తవ్యనిర్వహణము నీ కోర్టువారు విడనాడుట

ప్రజాశాంతికి చాల ఉపద్రవకరము. మేజిస్ట్రేటు గావించిన ఉత్తరువు, 144 నెక్స్ నుక్రింద భంగకరముగ నున్నపుడు, హైకోర్టువారు రెండు జోక్యము గల్గించుకొనుట సరసము.

ప్రైవేటు గృహములపైన జాతీయ పతాకముల నెత్తరాదని నిషేధించుచు పౌరసమూహముపై గావించిన ఉత్తరువు కేవల మశాస్త్రీయమని వేరుగ చెప్పవలసినదే. బహిరంగ ప్రదేశమునందు పౌరసమూహపునని మాత్రమే నిషేధించుటకు 144 నెక్స్ నధికార మొసగుచున్నది. తమ గృహముల నుపయోగించుకొను యజమానులను గూడ ప్రజాసమూహమునందలి సభ్యులగ వ్యాఖ్యాన మొనర్చి వారికిగూడ ఈ నెక్స్ ను వర్తించునని వాదించుట కేవల మపాధమును కల్పించుట నెక్స్ నునందలి పదములకట్టియర్థ మెచ్చుటలేదు కనుక ప్రజాసమూహమునకు వర్తించు నుత్తరువు కి యుత్తరువు అశాస్త్రీయమైనదనిచే రద్దుచేయవలసిన తీర్పును.

ఈ యుత్తరువు పిటిషనునపైనను మరి నల్లకివైనను గూడ జారీచేయబడిన పీఠిగృహములపై జాతీయపతాకములుండుటచే, రాడిజు, తుంటరిలు వీరిగృహముల కొల్లగొట్టి దౌర్జన్యమునర్చెదరు భయముచే ప్రజాశాంతిరక్షణగోరకు వీరివైన యుత్తరువు గావించబడినది అడ్డకేలు జరగలు వాదించెను. కాని, పోలీసువారు రుదహించిన “దోపిడి” “దౌర్జన్యము” భయమున కట్టి ఆధారముగాని యున్నటుల ఏమాత్రమును ఋజువుగాలేదు. నిజముగ అట్టిభయమే యున్నయెడల, ఏపోలీసు అధికారియు వచ్చి సాక్ష్య మొసగక పోవుట అశక్త్య కరము. రాడిజు దోపిడిచేసెదరను భయము కేవలము కల్పితమని ప్రాసిక్యూషను తరపు మాడెనాక్షి వాక్యాలములకు దెలియగలదు. జాతీయపతాకము రాజకీయవిప్లవమునకు చిహ్నముని అతడు దెలిపెను. ఆనాడనలో నర్దుమగలదు. కాని ప్రాసిక్యూషనువారు తమ కేసు నాకారణముమీద నాధారపడులేదు. జాతీయపతాకము విప్లవమునకు చిహ్నముని అడ్డకేలు జెకరలు వాదించలేదు—ప్రస్తుత కేసుసందర్భములలో నాతడెట్లు వాదించజాలడు. మేజిస్ట్రేటు ఈ యుత్తరువును గావించుటలో తాతడు నివారించునెంచిన ఉపద్రవము మూడవ సాక్షి వాక్యాల ము నగలదు. అంతియ గాని మేజిస్ట్రేటు తన ఉత్తరువున దెలిపిన భయము నిజమైనదిగాదు. ఇట్టి ఉత్తరువున కవసరము ఉపద్రవకరమున పరిపితులుగూడ సాక్ష్యమున ఋజువుగాలేదు.

“కనుక, మేజిస్ట్రేటు జూన్ 14 వతేదీన గావించిన ఉత్తరువును, ఈ పిటిషనునకును, ప్రజలకును సంబంధించి సంతవరకును రద్దుచేయునన్నాను” అని న్యాయమూర్తి నుడిచెను.

గాంధీజీపిల నిషేధపుకేసు

మదరాసు, ఆగస్టు 11:—గుంటూరు గాంధీజీపిల నిషేధపు కేసునందుగూడ న్యాయమూర్తి పాండేగారు ఈ దినమున తీర్పుచెప్పారు సదరు నిషేధపుట త్రువును రద్దుచేసిరి. ఈ కేసునందు గుంటూరు 20-6-30 న గుంటూరునందును చుట్టు ప్రక్కల నైరుమైళ్లవరకునును బహిరంగస్థలములయందెవరను గాంధీజీపిల ధరింపరాదని నిషేధించు క్రి. ప్రా. కో. 144 నెక్స్ నుక్రింద నుత్తరువు అశాస్త్రీయమైనదను కారణముచే రద్దుచేయవలెనని గోరుచు గుంటూరు న్యాయవాదసంఘ కార్యదర్శి యగు కొల్లి సత్యనారాయణచౌదరిగారు, జిల్లా మేజిస్ట్రేటు యొడుట పిటిషనును దాఖలు. మేజిస్ట్రేటు ఆ పిటిషనును కొట్టికొనెను. అందుపై సర్దివారాయచౌదరిగారు హైకోర్టునకు అప్పీలు చేసెను.

అప్పీలునందు, న్యాయమూర్తి పాండేగారు తీర్పు చెప్పారు, మేజిస్ట్రేటు ఏపరిధికులలో నీ యుత్తరువు గావించినదియు మొదట చర్చించిరి. గుంటూరునందు న్యాయించియున్న కాసనోల్లంపునోద్యమము సందర్భమున, గుంటూరు జిల్లా మేజిస్ట్రేటు డి 14-6-30 న 144 నెక్స్ నుక్రింద రెండు ఉత్తరువులు గావించెను. అందొకటి గుంటూరు పుర పీఠులందును చుట్టుపట్ల 5 మైళ్లవరకు గల బహిరంగ ప్రదేశములందును సభలను ఈకోసపులను జరపరాదని అందొక ఉత్తరువు నిషేధించెను. గుంటూరునందు గల సత్యాగ్రహ భిక్షకుల గల పరిస్థితిగ్రందకను కిభిక్షమును విడిచిపోవలెనని రెండవ ఉత్తరువునందు దెలుపబడినది. రెండవ ఉత్తరువునందు పోలీసువారు గుంటూరునందు తిరుగుచు పరిస్థితిగ్రందకను తప్పుమును

విడచిపోయిలో లేదో పరీక్షించుచుండిరి. అసందర్భమున పోలీసు వారు కర్తవ్య భరించిన వారిని గాంధీజీపిల ధరించిన వారిని హింసించుచుండిరిని ఫిర్యాదులు బయటపడినవి. 18 వ తేదీన, జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షుడును, పురపాలక సంఘాధ్యక్షుడును, మరికొందరు ప్రముఖులును, కలెక్టరునర్దుమగిల్లి, ఈ విషయమును గురించి విన్నవించిరి.

“ఈరాజువారములందు ఏవిజరినదియు, రికార్డునందు లేకపోవుటచే, వివరముల దెలుపవలసినదని మేజిస్ట్రేటునకు ప్రాసితిరి. అతడా వివరముల నొకరహస్యలేఖయందు నాకు దెలిపెను. కర్తవ్యము, గాంధీజీపిలు ధరింపవచ్చునామని రాయవారవర్ధునందు నొకరడుగగా “ధరింపవచ్చును కాని అట్టి వారిని వెంట్రేగుగాని తరులు ప్రయత్న పడవచ్చును,” అని మేజిస్ట్రేటు ప్రత్యుత్తర మొసగెను. రాయవారవర్ధునందు ముయ్యకరి ప్రశ్నకు మేజిస్ట్రేటు ప్రత్యుత్తర మొసగెను, పోలీసువారు చట్టవిరుద్ధముగ ప్రవర్తించునెడ జాడలనినదని డిప్యూటీ మాజరింపెండెంబును హెచ్చరించిరినని గూడ మేజిస్ట్రేటు తెలిపెను. దీనిపట్టి కర్తవ్య, గాంధీజీపిల ధరించినవారు జాతీయవారిచే హింసించబడుదు రని భయపడ నక్కరలేదని రాయవారవర్ధునందు భావించి ఆ విషయమును చిన్నకరపత్రముల మూలముగ ప్రజలకు దెలిపి వారిభయమును తొలగింపబయల్పించిరి. పోలీసువారి కరపత్రముల వశపరచుకొని వాని ప్రయరణము శాంతికి భంగము గలిగించుననియు గాంధీజీపిల ధారణను నిషేధించుచు నుత్తరువు నొసగవలసి నదనియు మేజిస్ట్రేటు నుగోరగ, సత్య యుత్తరువుగా గావించెను.

సదరు ఉత్తరువును రద్దుచేయవలసినదని, న్యాయవాద సంఘకార్యదర్శి దెచ్చిన పిటిషనును నిరాకరించుటకు ముందు జిల్లామేజిస్ట్రేటు సాక్షులు నెక్స్ నొని విచారణచేయకపోవుట న్యాయమూర్తి నిరసింపుచు అట్టిసందర్భములలో, సాక్షులను విచారణచేసే క్రాను పరీక్షను అనకాకే ముసవలెనని నుడిచిరి. అట్టిసాక్ష్యమును విచారింపకపోవుటచే, గాంధీజీపిల ధరించుట వెలసి, శాంతికి భంగముగలుగునామని విషయము, నిర్ణయ మునకువచ్చుట కేయియు ఆధారము లేకపోయినది.

గాంధీజీపిల ధారణము, కాసనోల్లంపునము నెడల నాను భూతి దెలుపుట యని తెలుపుచు మేజిస్ట్రేటు గావించిన తరగము తో తానే కి భవింపజాలనని దెలుపుచు, గాంధీజీపిల ధరించినవారు, గాంధీగారి కభిమానవాత్రియలగు ఉద్యమములం దభిమానముగలవారని సంతవరకు మాత్రము దాను మేజిస్ట్రేటుతో నేకిభవించునని దెలిపిరి. కాని అంతియాత్రియన గాంధీజీపిల ధరించినవారై కాసనోల్లంపునను నభిమానము గలవారని చెప్పుట కేమాత్రము ను వీలులేదు. నిన్ను జాత్యుద్ధరణము, స్వదేశీపరిశ్రమల ప్రోత్సాహము, జాత్యవివాహనిషేధము మొదలగు నన్నియో యుద్యమములు గాంధీగారి కభిమానవాత్రియై నవన విషయ మెల్లరకు ను దెలియదు. వానియందభిమానము గలవా రెందరో గాంధీజీపిల ధరించుచు న్నారు. వారందరను కాసనోల్లంపులని చెప్పుట అన్యాయము. అంతియగాక 18-వృతేనీ రాయవారవర్ధునవారితో సందర్శించునంతవరకునుగూడ, గాంధీజీపిలు కాసనోల్లంపునకును చిహ్నముని భావింపలేదని మేజిస్ట్రేటు ప్రసంగమే రుజువు చేయుచున్నది.

ఏదున్నుగాని, చిహ్నముగాని, విషవచిహ్నముగ పరిగణింపవలసినపుడు వాని నిషేధించుట శాస్త్రీయము కాని అటుల నిషేధించుటకు పూర్వముది విప్లవమునకుచిహ్నముని రుజువుగా వింపవలెను. అట్టిసాక్ష్య మేమియులేదు ఈ యుత్తరువుగావించకపోయిపుడకంటే గావించినపుడతాత ప్రజలలో నెక్కువ ఆశాంతియు, అసంతృప్తియు వ్యాపింపజేయునవియుండును. అందుచే ప్రజాశాంతిని కాపాడుటగోరకుగాను ఈ యుత్తరువును రద్దుచేసి వ్యవహారమును చక్కదెట్లు ఈ కోర్టువారి కర్తవ్యము” అని న్యాయమూర్తి నుడిచెను.

ధర్మార్థ శిక్షలు

ధర్మార్థ, ఆగస్టు 6:—గడపలో ముఖ్యప్రచారకలు విడుదల, అసంతృప్తి సాహసకాడు, లక్ష్మణరావు అనుడి. మ. కలర్ని రంగపు బంకదట్టి భీమరెడ్డిగార్లు కల్లు చెల్లెను నరకనందుకు 4 వ తేదీన చెర రూ 100 జరిమానాతోచి 4 నెలల కఠోరశిక్ష విధించబడిరి.

కాంగ్రెసు అధ్యక్షుని అరెస్టుచేసినవార్త తెలియక కిరిగిగాములు 2000 మంది అడవిలోనికిపోయి, ప్రభుత్వ వారిదగు కలపకొట్టి తెలిపురమునందుభాసోముగ విక్రయించి అడవి ఉద్యోగులు వెంటుండేరి. కొన్ని అరెస్టులు జరిగి (క్రి. ప్రా.)

అడవి సత్యాగ్రహము 6 నెలలకు పొందినవారు అరావతి జిల్లాతెయిలులో నున్నవారు ప్రాతీయార్యముగ పరిగోరినందు విడుదల చేయబడిరి. (అ. ప్రా.)

సానిక వార్తలు

చెన్నపురి. మందు దీక్షములు వెలిగించు కాలము
మంగళవారము 12 వ తేదీ సాయం 7-2 గం
బుధవారము 13 వ తేదీ సాయం 7-1 గం

ఒక బహిరంగసభ:—రాజకీయ లీగు యజమానతీ
మన శేఫు సాయంకాలము 6 గం. గోకల్ హాలునందు ఒక బహిరంగసభ జరుగును. అన్ని పక్షముల నాయకులు “రాజోవు ఎన్నికలు- మన కర్తవ్యము” అను విషయమును గూర్చి ఉపన్యసింపబడును.

తపాల ప్రకటన:—బొంబాయి నుండి వచ్చే మద్రాసు ఎక్స్ ప్రెస్ బండి సకలములకు చెన్నపురి చేరినయెడల విదేశీయ బస్తా మద్రాసు జనరలు తపాలాఫీసునందు శేఫు సాయంకాలము 5-30 గం. బట్టాదా చేయబడును.

రాకపోకలు:—శ్రీ. టి. ఆర్. వెంకట్రామశాస్త్రి గారు ఇంగ్లాండు నుండి బొంబాయి ద్వారా గత శనివారము మధ్యాహ్నము చెన్నపురికి తిరిగివచ్చిరి. బర్మా మేజ్ కంపెనీకి సంబంధించిన సి. పి. జాన్స్టన్ గారు బొంబాయి కంపెనీకి సంబంధించిన హెచ్. బి. మార్గదర్శకులు జేటి ఉదయమున చెన్నపురికివచ్చిరి. రా. బి. సి. యస్. రత్న సభాపతి మొదల యార్ గారు జేటి ఉదయమున చెన్నపురికి వచ్చిరి.

కొల్లెంగోం నుండి సర్ మానుజేంద్ర జాగారు గత శనివారము రాత్రి కొల్లెంగోం కు వెళ్లిరి. కపైయ గోల్లూత్రి వగారు నిన్న రాత్రి తెంగుడుకు వెళ్లిరి.

మెలొనీ గారికి పింద

మదరాసు, ఆగస్టు 7:—రాయలగర్వ వార్తాసంఘమునకు వదరాసు నుండి మేజేజరు పి. కె. యు. కిదావుగారు, ప్రాచ్య దేశముల నుండి రాయలగర్వ వార్తాసంఘమునకు మేజేజరు డబ్ల్యు. జె. మెలొనీ గారికి, నిన్న సాయంత్రము బోస్టాలో పోయినందు విందుజేయుచు చెన్ననగరము నుండి శివారు పత్రికా ప్రతినిధులను ప్రముఖులను ఆహ్వానించిరి. రా. బి. జి. ఎ. నటేశ్వర, ఎ. రంగస్వామి అయ్యంగారు, ఎ. ఎ. హెయిల్స్, డా॥ వరదరాజులనాయుడు, కన్నప్పర్, విద్యాసాగరపాండ్య, కె. శ్రీనివాసన్, రా. బి. ఎ. దొరసామి మొదలయ్యారు. జి. ఎ. జాన్స్, కె. గోపాలన్, ఎం. కె. ఆచార్య, ఖా. బి. మహమ్మదు షామ్మదు హెచ్. ఇ. బి. కాట్టి దంపతులు, సి. ఆర్. శ్రీనివాసన్ గార్లు మొదలగు ప్రముఖులు పలుకు విందున కరుచెందిరి.

కిదావుగారు ప్రభువున మెలొనీ గారిని, ఇతర అతిథుల ఇద్దరు గొనిపోయి, వారి నందరను పరిచయ మొనర్చినప్పటికీ నొక యరగంటనేపు అందరను ఇష్టాగోష్టిలో కాముఖులైరి. పిమ్మట ఫలాహారము లుచురబడెను. ఫలాహారానంతరము, కిదావుగారు, ప్రధానాతిథియగు మెలొనీ గారిని పుష్పమాలా లంకృతునిగ నొనర్చిరి.

ఆరుగురు కాంగ్రెసు నాయకులను ఎరవాడ చెరసాలకు పంపుట

వీరు సంధిరాయ బారములలో పాల్గొనవచ్చును
బొంబాయి, ఆగస్టు 10:—సర్దారు ఎల్ల భాయి పటేలు గారిని మరి ఆయన గరు ప్రముఖులగు కాంగ్రెసు నాయకులను నిన్న 9 వ తేదీ ఉదయమున యెరవాడ చెరసాలకు మార్చిరి. వీ రందరునుగూడ సంధిరాయ బారముల ఆలోచనలో పాల్గొందురని యూహించుట కంకాము కలదు. (ఇం. డి. మెయిలు)

జెజవాడ నాట్యమండలి

దుర్గాకళామందిరములో

రాధాకృష్ణ

12-8-30 మంగళవారం రాత్రి 8-9-30 లకు
క్రీకృష్ణము:—అంధ్రగంధర్వ జొన్న విత్తల శేషగిరిరావుగారు
కారదుడు:—మన్మథ జొన్న విత్తల శివరామరావుగారు.
రాధ:—నలుకత్తి పాపపల్లి నువ్వా రావుగారు.
సత్య:—నటావతంస స్థానం సృసింహారావుగారు.
కట్టు:—2-0-0, 1-8-0, 1-0-0, 0-8-0, 0-4-0.

న్యాయస్థానము

భారతము ల్పై ప్రభుత్వ వ్యవస్థ

దావా

(ప్రొకొర్టు)

మదరాసు, ఆగస్టు 8:—1924 సం॥ న ఫిబ్రవరి పరిష్కార ప్రక్రియలు, మందుగా వెల్లడియైన సందర్భమున ప్రభుత్వము వారిచే పనినుండి డిస్మిసు చేయబడిన, గవర్న మెంటు ప్రెస్సు లోని, రీడరగు ఆర్. వెంకటరావుగారు, తమను ఆక్రమముగా డిస్మిసు చేసి రనుకారముచే రు 15000 లకు పరిహారము గోరుచు దేబ్బిన దావా యందు నిన్న సాయంత్రము న్యాయ మూర్తి వారిగారియొద్దను నింకను విచారణ జరిగెను.

వాదని డిస్మిసు చేయుటకు పూర్వ మాణిసై గావించ బడిన ఆరోపణలను గురించి పై యధికారులచే సరియగు విచారణ జరిగెనా లేదాయను విషయమున, ప్రభుత్వమువారి తరపున గవర్న మెంటు ప్రెస్సులోని ఉద్యోగులు ఇద్దరు సాక్ష్యమున గుచు, విచారణ జరిగెనని నుడిచిరి. అడ్వకేటు జనరలు ప్రభుత్వ మువారి తరపున హాజరయి విచారణ జరిగె ననియు, సదరు విచారణ యందు స్వల్పలోపములు కొన్నియున్నను వానిని గమనింపరాదనియు వాదించిరి. వాదితరపున టి. ఎన్. అనంతరామ య్యర్ గారు వాదించుచు ప్రెస్సు నూపరిం బెండ్లెంటు గావించినది సరియగు విచారణ గాదని వాదించిరి.

న్యాయమూర్తి ఈ విషయమున తీర్పు చెప్పుచు వాదితరపు వాదన నంగీకరించి, డిపార్టుమెంటులగా సరియగు విచారణ జరుగ లేదని నిర్ణయించిరి.

సోమవారమునా డిక్టేను విచారణకువచ్చినపుడు (1) ఆక్రమముగా డిస్మిసు చేసినందుకు పరిహారము గోరుచు దేబడిన దావాను విచారణచేయుటకు సివిల్ కోర్టున కధికారముగలదా (2) వాదికి గలదు ర్దుము గవర్న మెంటువారికి అప్పీలు చేయుట ఒక్కటియేదా? (3) భారత ప్రభుత్వ వ్యవస్థను సె. 82, ఇట్టి దావాల కాక్షేపకముగాదా? అను విషయములగురించి వాదనలు జరుగును.

బోడి నాయక నూరులో పోలీసు కాల్పులు

ఇరువురు చనిపోయిరి! ఐదుగురు ప్రమాదావస్థలో నున్నారు

పోలీసులపై గుంపులను వినరుట
మధుర, ఆగస్టు 8:—కల్లుదుకాణములవద్ద పిక్కెటింగు చేసేందులకు బోడి నాయక మురుగో నిన్నటి రాత్రి వాలంటీర్లు మువ్వ రెక్కలు చేయబడిరి. వీరిని పోలీసులు గొనిపోవుచుండగా విరువందలకు పైగా ప్రజ వారినట్టును మూగిరి. రాళ్లు రువ్వ బోనవి. రిజర్వ పోలీసులు తుపాకులను కాల్చుగా నిరువురు చని పోయిరి. చాలమందికి గాయములు గలిగినవి. జన సమాన్యమునకు జెందిన నల్లరికిని రిజర్వ రానిచ్చేబు (సె 628) కును తీవ్రముగా యములు తగిలినందువలన వారిని మధుర యాసుపత్రికి కొని తెచ్చిరి. వీరు ప్రమాదావస్థలో నున్నారని తెలియుచున్నది. పోలీసు యుద్ధోగ్రథులను, యునిటెంట్టి డిప్యూటీ కలెక్టరును బోడి నాయక గూరులో విడిసియున్నాడు. (క్రీ. ప్రె.)

నోటీసు

మిస్టర్ సి. వి. యస్. శ్రేష్టి, యమ్. వి. యస్. ఏ., ఏ. వి. సి. ఏ. గారు నెల్లూరు గుంటూరు జిల్లాలకు మా ముఖ్య యేజంటుగా నియమించడ మైనది. ప్రధాన కార్యాలయము, “నెల్లూరు”. గ్యారెంటీమీద పనిచేయుగల సబ్ ఏజెంట్లు కావలయును. వారికి నెల జీతము రు 50/- లు. ఈ యుద్ధోగమునందు అనుభవము గలవారు మాత్రమే వారి యభ్యర్థనాపత్రములను నెల్లూరు ముఖ్య యేజంటుగారికి పంపుకొనవలెను.

Managing Agents,
SOUTH INDIAN GENERAL-
ASSURANCE CO. LTD., MADRAS.

స్టేటు కౌన్సిలు ఎన్నికలు

నామినేటు కాబడిన అభ్యర్థులు
మద్రాసు, ఆగస్టు 8:—మద్రాసు మహమ్మదీయేతర నియోజకవర్గమునుండి యాక్రిందివారు నామినేటు కాబడిరి:—
రాజా సర్ అజ్జాముల్లె టెట్టి, సర్ సి. పి. రామస్వామయ్యగారు, కె. వి. రంగస్వామయ్యగారు. జె. ఏ. స్వామి, బి. బి. జి. నారాయణస్వామిశెట్టి, వై. రంగనాయకులు (గుంటూరు) గార్లు.

మద్రాసు మహమ్మదీయ నియోజకవర్గమునుండి యాక్రిందివారు నామినేటు కాబడిరి:—
డా॥ ఎన్. ఏ. కె. తిలాలినాపాళు, మహమ్మదుపాదుషా సాపాళు, ఖా॥ బి. మజ్జి రద్దీక్ సాపాళుగార్లు.

సరిహద్దు పరిస్థితులు

తైమ్సు పత్రిక

[రూటరు]

లండన్, ఆగస్టు 11:—ఇండియా నగరములందు అసంతృప్తి జెందినవారు సరిహద్దు పతాకులను సూకారముతో ఆయుధి తాత్కాలిక మైనను ప్రవర్తించి రన్నుమాట తధ్య మని రుజువైనది. తీవ్రమును పోరాటములో తమ మిత్రులు పాల్గొనరనియు, తిరుగబడిన గ్రామములపై విధింపబడు పన్నును ఇవ్వరనియు వారికి (తెగలకు) దెలిసినగాని వారు తమ మిత్రులతో మైత్రిని మరిల విర్వరుచుకొనెదరు. పతాకులను మన ప్రక్కకు తీర్చుకొనువరకు పశ్చిమోత్తర సరిహద్దు ప్రభుత్వమువారు తగిన విషేధపు బుత్తకపులను విధించవలెను. అమాయకులను తెగలపై నిర్బంధములను విధించిన ప్రయోజనములేదు. అసలు ప్రాణనష్టమునకును, సాత్తు పోవుటకును కారకులు. అసంతృప్తి జెంది ప్రచారముచేయు భారతీయులే ఈ తెగలపై బాంబులను వేయుట గొప్పయోజనము. పతాకుల కాభయము పోయినది. ఇంతకంటె ప్రొత్త సాధనముల నరయవలెనని తైమ్సు పత్రిక హితవిహింపమన్నది.

నోటీసు

గన్నవరం తాలూకా కొండపావులూరు కాపురస్తులన్నా ఉప్పగంటి అచ్చయ్య గారి కుమారుడున్నా మా క్లయింటున్నా అయిన ఉప్పగంటి రామయ్యగారి తరపున అందరికి తెలియజేయునది యేమనగా:—

మా క్లయింటుకు వీరయ్యగారనే అన్న గారున్నా, వెంకట్రావుగారు అనే మయినరు తమ్ముడున్నా ఉన్నారు. వీరయ్యగారు లోకుల వద్ద ఋణములు చేయుచున్నట్లు చెప్పుచున్నారు. భూములవల్ల సంవత్సరమునకు సుమారు రు 5000/లు నికరాదాయము వచ్చును. ఋణములు చేయవలసిన అవసరము ఎంతమాత్రము లేదు. తమ్ములను నష్టపుచ్చి అక్రమపు లాభము పొందవలెననే దురుద్దేశ్యముతో లాలోచిగా చేసిన ఋణములయి యుండవచ్చును. ఋణములు నిజమయినను కుటుంబలాభము నిమిత్తముచేయబడినవి కావు. వీరయ్యగారి మూడవవాటా ఆస్తిని మాత్రము బయండుచేయును. మా క్లయింటు వీరయ్యగారితో నమిష్టిగానుండుట లేదనిన్ని, వ్యక్తిగా నుంటాయున్నట్లున్నా, వీరయ్యగారికి మా క్లయింటు తరపున నోటీసు కూడా యివ్వబడినది.

యేలూరు } కాశీభట్ల-రామకృష్ణ శాస్త్రి,
(27-7-1930) } క్షీడకు.

నూలువదుకు పద్ధతులు

ఈ దినములలో భాంతీయులందరు రాట్నముల నేల విధిగా వదుకవలసి వచ్చుచున్నది అట్లెడిగినవిషయమే! ప్రస్తుత పరిస్థితులలో ఎవరికి వలయు నిష్క్రమణలకు నూలును వారే వదుకుకొనుట ఆసరముననున్నది తొట్టొలుత ఏ ప్రజా సామాన్యము ఖద్దరు నభివృద్ధినింపక నిష్క్రమణము జూపుచుం డెనో అజనసామాన్యమే నేడు ఖద్దరునను, రాట్నములకును తహతహలాడుచుండుట సర్వజనదృష్ట్యమే యిట్టి ప్రేరణము ప్రజలలో వ్యాపించుట దేశసౌభాగ్య చిహ్నమేగదా? ఇదు కుట్ర నేర్పుకొనుటకు వ్యాపారాలు, విద్యార్థులు, ఉద్యోగియు లు, ధనికులు మహమ్మదీయ సోదర సోదరీమణులు పెక్కురకం కుట్రాచరము పెంపొందుచున్నను నేర్పు నాయకలు లేనందు ననిర తేసికొంటున్నా చాలాకట్ట సంప్రాప్త మగుచున్నది. యిట్టి నిరాశాస్పద సమయములందు నైతము వారెంతయో యభిమానముగలవారె తింటాలపడుచూకైన వినుగువిలాసము లేక పడుకుటకు ప్రయత్నించుచు విజయలక్ష్మిని గాంచుచుం డుటవలన వారెంతయు ప్రకంపనీయులు. వారి యభిమానము మరిల్లుగావుతమని దైవమునూర్చి ప్రార్థించుచున్నాడను.

రాట్నములకును, తక్కిలకును సంబంధించిన విషయము లను కొంతవరకు తడభిమానులకొరకు వ్రాయుచున్నాను గాన వదుకుట నేర్పుకొనగోరుచుండు అభిమానులెల్లరు క్రింద వివ రించిన విషయములను చక్కగ గమనించి నేర్చుకొందురుగాక.

తక్కి

యిది సహజమున పురాతన కాలానుగుణ్య తంత్రకరణ సాధనము. దీనికి క్రిందిభాగమునం దొకగుండ్రని చిల్ల బిగింప గాడి యుండును. నూలును చిల్లకు లో వైపు న చుట్టి కొనయందుండు కొక్కికి తగిలించి ఎడమచేతి ఏకును బట్టుకొని ఏకునకు నూలును తగిలించి కిక్కిని కుడిచేతి మొదటి, రెండవ (నేళ్లతో) త్రిపుచు ఎడమచేతిని క్రమముగ దారము పురియొక్క చు వచ్చుకొని వేగము ననుసరించి పైకి లాగవలయును. ను మారు రెండుమూలల పొడవు వార వచ్చునరీతి దారము కొనను (ఏకదగ్గర) మొదటి, మూడవ నేళ్లతో నదివికట్టుకొని తిన్న గ పురియొక్కచుట్టగాను తక్కిని మరల యొకసారి వేగముగా త్రిప్పి పురియొక్కనే క దారకు చిల్లకు లోపలివైపున చుట్ట వలయును. ఎప్పుడును తక్కిని ప్రసక్తిగముగ త్రిపుచులేనే గాని ఆ ప్రదక్షిణముగ త్రిపుట లేక. దీనితో ఎడమచేతి నూలును గూడ నిష్క్రమణ కుటయొగింపవచ్చును. దీనిపై 1 గంటకాల మలో కనీసము 20 వ రెంబరు పన్నుగల నూలును 200 గజ ముల పగుట వక కనగను. అంతకుపైన ఆభ్యాసము ననుసరించి యుండును.

రాట్నము

వలయాకారముగ నమర్చబడిన చెక్కలు గలిగిన యీ సాధనమునకే రాట్నమని పేరు. రాట్నము అనుపేరు సా ధారణముగ దాని ధర్మమును బట్టియే వచ్చియుండునని తలంప నగును. యీ రాట్నమున కొకచైపు చర్మముతో చేయబడిన చెవులుండును. యీ చెవులకు కడుగు నమర్చబట్టకై గాడులు కొయబడియుండును. చక్రముయొక్క ఆకులను వలయాకార ముగ వచ్చునట్లు ఒకదానికొకదానికి త్రోడు కట్టుదురు. దాని పై వడిదారము తిరుగుచుండును. వడిదారము దానిపైనుండి చెవులముద్య న మర్చ బడి యుండు కడుగు దిండు పై తిరుగుటవలన చక్రము ఒక చుట్టు తిరుగు సరికి కదురించుమించు 40; 50 చుట్టు తిరుగును. అప్పుడు కదురునకు వేగము గల్గును. అందువలన నూలుబారకు తిన్నగ పురియొక్కను. కదురును రాట్నమున బెట్టునపుడు వడిదారమును కదురుయొక్క దిండు గాడిలో తగిలించి అదిండునే పట్టుకొని మెల్లగ లాగి చెవుల గాడిలోనికి తగిలించవలెను. కదురుయొక్క పొడవుభాగమును వదుకువారు తమ వైపునకు తొందునట్లు పెట్టునది.

ఏకును పట్టుకొనవలసిన విధము

ఏకును ఎడమచేతితో పట్టుకొనవలెను. చిటికెనవేలిని వదునిగత నాలుగునేళ్లను గుత్తిగజేర్చి పట్టుకొనవలెను. ఏకును యీ నాలుగు నేళ్లముద్య కొంచెము గట్టిగ బిగించి పట్టుకొనవలయును. నేళ్ల కొనలు నాలుగు సమానముగవండి ఏకుమొదటికి పాతికయంగుళము పొడువువరకు నుండవచ్చును. అంతకు మించి పొడవు గ బట్టుకొని న పురి యొక్క న పుడు పురి యొక్కనే గ మా ఏ కు నంతటిని పెడిచివేయును. ఏకుచేతును. వారతెనును. వార దీయుంపుడు ఏకును కొంచెము వదులుగ బట్టుకొనవలయును. మరింత ఎడలగ బట్టుకొనినచో వార లావుగ నేర్పొనవడి లావునూలు వచ్చి తెగిపోను. మరియు చాలగట్టిగ బిగించి పట్టుకొనిన అసలే నూలురాదు గాన వారివారి యనుభూతిత ననుసరించి గమనింపవచ్చును. ఏకును బట్టుకొనుట (Clipping) లో గల నిపుణత బట్టి నున్నతమను నూలు (fine yarn) వచ్చును.

దారము (వార)ను తీయు విధము

తొలుత కడుగునందలి నూలు కొనను ఏకుపై తెట్టి నాలుగు నేళ్లతో వై తెప్పి న రీతిని చుట్టుకొని రాట్నమును త్రిపుచు,

ఎడమచేతిని పైకిలాగున వాల్చి కదులు గూర్చి పురియొక్కచి కదుగున చుట్టు నంతవరకును నేర్పొనమును కొనియున్న దారపుకొనను ఎడలరాదు. చుదిల వారకు దిండును రాట్న మును ద్రిపుకుండ కొనదారములోని పురి పగుటవరకును ఏకుతోనుండి రెండుమూడంగుళముల దారమువచ్చునట్లు లాగ వలెను. ఏకుకుట త్రిపుచు లాగునది వారను కదుగు చుట్టుబ టగుగాను, నూలు, తిరుగ కదుగునూనులోనికి వచ్చునంతవరకు చక్రమును వెనుకకు ఆ ప్రదక్షిణముగ) త్రిప్పి గాగానే మరల వదుకునపుడు త్రిపుచైపునకు త్రిపుచు చుట్టునది.

యిట్లే కదుగునిండునంతవరకును వదుకువచ్చును. కదురు నిండి నూలుబారుచు నూలు ఏకునుండి రాకుండ కదురునుండి వచ్చుచుండుకరి నూలును కదురుకొనకు మరి నాలుగుచుట్టుగా చుట్టి వారదీసి గాని ఆనయంను చుట్టుబడిన నూలును పోకి చుట్టుచు పూర్తి తీయుచుండవచ్చును. ఆవాద్య విధితోచి నను, ఎడమవారికి కదుగునిండినది త్రిపుక్షిణికినను ఆకదురును తీసి మరియొక కదురును తెట్టి వదుకువచ్చును రాట్నముపై 1 గంటకాలములో కనీసము 10 రెంబరునూలును 300 గజ ములు వదుకువచ్చును. అంతకుపైన నాణ్యము, ధైర్యము ఆభ్యా సము ననుసరించి యుండును.

నూలుకొలతల వివరము

ఒక కొయ్యచెక్కను పెన్నునంటి మేకులను(Pegs)రెండిని బిగించవలెను. మొదటి మేకునకును, రెండవమేకునకును 24 అంగుళములు దూరముండవలెను. నూలునుమొదట ఒక మేకుకు 4; 5 చుట్టుచుట్టి అదియాదిగ రెండుమేకులకు కలిపిచుట్టుచు రావలెను. అప్పుడు పొసచుట్టుకొలత 48 అంగుళములగును. అట్లు పోయెచు మనవైపు 75 పోసలుకాగానే ఒక కట్టునంటిను అట్టి 5 కట్టుల కట్టువలెను. అప్పుడు కట్టు 1 కి 75 పోసలు కలిసి 100 గజము లగునుగదా. ఆ రేకట్టులకు చేరి 500 గజములు. 5 కట్టు అయిన దానిని ఒక చిలప(Hank) అందును. అట్టి చిలపలు 15 చిలపల 45 పోసలు 1 వార. 4 వారల లేక 60 చిలపల 2 కట్టు 80 పోసలు, 1 పడుగు 1 1/2 పడుగు నూలుతో 5 పోసల పెదల్పులో 8 1/2 గజముల పొడవునుగట్ట తయారుగును. 1 వీళ్ల ఏకులతో సమాజముగా 1 1/2 సడు నూలు ఎడమ కదుగు.

చిలపలో రేకట్టు పూర్తికాగానే మొదలుపెట్టిన మేకు నకు నూలు కొననుచ్చే ఆ రెండుకొనలను కలిపి నూలును కట్టి నట్లు చుట్టి, తాడును పురి బెట్టినట్లు నూలు చిలపను రెండువైపు ల బట్టుకొని పేని సగమునకు ఎడతచేరి జంబపురీ బెట్టి రెండు కొనలు ఒకచైపు తెర్చి ఒకదానిముతో కట్టివేయువలయును. చిలపను చిలపకొయ్యమొదలుండి చుట్టడి తీయులో ఒక పాత్రమును వాగుగా నీటితో తడిపి నీడయందే యాదనంత వరకుంచి తరువాత పేని మడిచి దాచునది. 5 కట్టుకు నొకటే దారమునుపయోగించునది నూలును కట్టుకట్టునకును తెంచరాదు మొదటచుట్టిన పోసనకు 500 గజముల తర్వాత కొనయొండ లయినసేగాని యీ మధ్యలో తెగినను అకుకవలెను.

ఏకులను కాపాడుట ఎట్లు

ఏకులు ఎంతవారకు ఏకనవై ఎంత గట్టిబయినంతవరదర మైనదియు నాణ్యమైనదియునగు నూలువచ్చును. యేకులను గాతీ తగుకుండ కాగితములలో పదిలముగా చుట్టి కట్టిర గాతీ ప్రతేకిం పజాల దు. గాతీ కి యే కు లు చి కి మెతులై పొడై పోవును. అందువలన నా ఏ కు నుండి మంచినూలు (స్వన్నూలు) రాక లావుగను, యుక్తపులు జుడపు లుగను వచ్చును. ఆనూలునందుగట్టిపనునూడ వలయునంత యుండజాలదు.

వీలైన వారివారికి ఆయాదినమునకు వలయు ఏకులను స్వయముగ అప్పజీకప్పుడు ఏకులని తెయారుచేసికొని వడికిన చో చాలనాణ్యమగునూలువచ్చుట యొకవింత, అతితయోక్తికా దు. కాని నీధముగదొరుకుచుండు ఏకులతోనైన యంతమాత్ర ము సాధించుచున్నచో చాలా ఎక్కువ పనితీసినవార లగుట నిస్సంశయము. ఏకున్ని రాట్నముమొదలునుకుటయే లాభకరము. రాట్నము తీసికొనిపోవగని స్థలములలో తక్కి యోగ్యము అగునూలు వచ్చినంతవరకే లాభము. హిందీలో “చోల చోటి చీకడ పొదడి బకా తీ హైల” యను నీతిగలదు. “అవ్వల ఎమురములే రూపాయలు. కాగలవు; నీటిబిందువులొకొక్క క్కటి చేరిననే గొప్పగొప్పజలాడయచు లగుచున్నవి. అన్నట్లు ఒక్కొక్కగజము నూలుకలిపినను అట్టి గజములనాలే పెక్కు గజముల నిష్క్రమణలగుటకు అవకాశము గలుగుచున్నది గావున ఏకున్నప్పుడు రాట్నములమీదను, తక్కిన విరామ సమయము లలో రాట్నములభింపని స్థలములలో తక్కి వైనను నూలుఎడు కుట లాభకరము, కర్తవ్యము.

వలయునేని యొకను ఏవరములను ముంచుముందు వ్రా గుచుండవలెను. వరుల బునెగినవారకే నేతెప్పుటగాదుగాని తి రియవారకును, తెలివినాన గుటూపాలకై యుండు సోదర సో దరీమణులకొరకు వ్రాయుచున్నాను. మయువారికి నాతేక్తి కొలది నేర్చ నాయుజీగంపాడెను.

భట్టారం లక్ష్మీనారాయణశర్మ.

కె 3-30 నెల్లూరు.

“ఏ” తరగ తైనీల విన్నపము

సభ్యత్వమువారిచే నిరాకరింపబడుట శ్రీయుతి టి. ప్రకాశంగారు, యితర ఏ తరగతి వైదీలును, ప్రభుత్వమువారి కంపెన విజ్ఞాపనముగల వార్తలను ప్రభుత్వమువారు నిరకరించిగని తెలియుచున్నది రాజ తీకు వైదీలందరును ఏ తరగతిలో గాని లేక ఏ తరగతిలో గాని చేర్చుకొనబడవలెననియు, నీ తరగతిలో నెంతమాత్రము చేర్చు కొనబడరాదననియు, యీ విన్నపమునందు ముఖ్యముగా కొర బడిన.

(“హిందూ”)

అసెంబ్లీ యెన్నికలు

మద్రాసు రామనాథ నల్లు మద్రాసు శాసనసభకు ఆయా నియోజకవర్గముల నుండి యొన్ని కోటకుటకు నామినేటు కాబడిరి :- మద్రాసు యూరోపియన్ (ఒకస్థానము) - పెట్టె, అలెగ్జాండరు గారు. నక్షిణ ఇండియా కామర్సు (ఒకస్థానము) - ఎం. జ మాల్ మహమ్మదు సా హెబుగారు. మద్రాసు నగర మహమ్మదీయేతర (ఒక స్థానము) - టి. బి. ఏ. రామస్వామిమునియ్యారు, జి. పంపాపతి నాయుడుగారు. గుంటూరు, నెల్లూరు మహమ్మదీయేతర నియోజకవర్గ మునుండి యొన్ని కోటకుటకు యీ క్రిందివారు నామినేటు కాబడిరి :- శ్రీయుతులు. పి. వి. కృష్ణయ్యచౌదరి, జి. రంగ నాయకులు, వాణకా గోవిందరెడ్డి, టి.

మద్రాసు, తిరుచినాపల్లి నగరముల మధ్య విమోచన యాత్ర

మద్రాసు శ్రీయుతి కృష్ణ కార్తీకర్షి యిల్లువ్రాయు చున్నాడు:- మద్రాసు అగస్టు 8: - విన్నటి నీవనున శైలు శైవులెలుచున్నరు, ఏ. ఎస్. తిరుగార్ గారు మద్రాసు తిరుచినాపల్లి నగరముల మధ్య విమోచన యాత్ర సజీవీ. గ్రాతకాలమున బయలుదేరి 2 రెబరు పశ్చిమ వాయువున కెదు రుగా వోవుచు 1 క్షమెళ్ళు దూరమున 2 కలె 55 ని కాలములో దాటిరి. తిరుచినాపల్లినుండి తిరిగి మధ్యాహ్నము 2.20 కలె కు బయలుదేరి కొలెయావేది మీదుగా సముద్ర తీరమువరకు వోయి, కడలూరు, బాండిచేరి, నగరములదాటి విమోచనాకమునందు మద్రాసువైయింకుట్టువీరోడ్డోము ను 4-45 కలెకు చేరిరి. ఇంతవార మే రయలుబండిమీదప్రయా గము చేయుటకు 2 రాత్రులు గడపవలెను.

మీసంబాకం రైల్వేస్టేషను నూతనభవనము కూలిపోవుట

మద్రాసు, ఆగస్టు 7: - మద్రాసునగరమునకు దక్షిణ మన నునూరు 18 మైళ్ళ దూరములోనున్న మీసంబాకం స్టేష నులో నూతనముగా నిర్మింపబడుచున్న రైల్వేస్టేషను సజీవీయై యొక్క సరది కూలుటచేత పదిమంది పనికాండ్రు తీలెమగు గాయములు తగిలెను. శాశ్వతముగా నిన్న సాయంకాలమున నుమారు 5-30 కలె కు జరిగెను. కూలిపోయిన సరదిభూమి నుండి 20 అడుగులు యెత్తుననుండెను. ఆసమయమున దాని మీద పదిమంది పనికాండ్రు పని చేయుచుండిరి. ఈ పదిమందియును సరది తో గూడ క్రిందపడిరి. వెంటనే సగూరు రైల్వేపోలీసువారను, ఆంబుల్స్ లెస్సు మోటారు బండిమును, అనిటికె వచ్చెను. నాయకులను సాందిన పదిమంది పనికాండ్రును జంబలు అప్పిత్రికి తీసికొని పోవడిరి. వీరిలో తొమ్మిండుగురికి తీవ్ర గాయములు తగిలినందున యీ తొమ్మిండుగురును అప్పిత్రిలో చేర్చుకొబడియున్నారు. వారిపేర్లు:- ఏకాంబరం, గంగ, కుళ్ళపాది నాయకురు, బాక్ మాణిక్యం కుళ్ళపిళ్ళే, దొరస్వామి నాయకురు, మూరై జగ న్నాధను, మారి ఏకాంబరం అమనానికి తెన్నముక విరిగినందున అనాయస్థితిలో చున్నాడు. వారిను విచారణ జరుగుచున్నది.

చెన్నపురి శాసనసభ యెన్నికలు

బహు మహమ్మదీయేతర ఏయోజకవర్గముచే యొన్ని కోటకుటకు యీ క్రింద యొంగకు అభ్యర్థుల నామినేటు ప ద్రములు యీ కలె 4 వ రేచి బహు తిల్లూలక్తులగారిచే కి కలప నిలిపబడినది:- శ్రీయుతులు. ఏ. రంగనాథముని యారు, పి. కె. రావు, టి. బి. యం. గోపాలస్వామిముని యారు, జి. బానిపాపర్లు, జి. కొమరి: క్షిగర్లు.

చెన్నవారి బజారు ధరలు

1930 నవంబరు 11 తేది సోమవారము

1. ధాన్యములు

తెనాలి బజారు

మొక్కజొన్న	12 8 0	13 4 0
మొక్కజొన్న	12 14 0	13 0 0
మొక్కజొన్న	14 0 0	15 8 0
మొక్కజొన్న	8 12 0	9 0 0
మొక్కజొన్న	17 14 0	18 0 0

2. ధాన్యము వస్తువులు

మొక్కజొన్న	12 12 0	14 0 0
మొక్కజొన్న	13 4 0	15 0 0
మొక్కజొన్న	13 4 0	14 0 0
మొక్కజొన్న	15 4 0	16 0 0
మొక్కజొన్న	7 2 0	7 4 0

3. నూనెవస్తువులు

మొక్కజొన్న	105 0 0	110 0 0
మొక్కజొన్న	14 0 0	19 0 0
మొక్కజొన్న	37 0 0	39 0 0
మొక్కజొన్న	98 0 0	80 0 0
మొక్కజొన్న	96 0 0	98 0 0

4. చిల్లరవస్తువులు

మొక్కజొన్న	86 0 0	89 0 0
మొక్కజొన్న	88 0 0	50 0 0
మొక్కజొన్న	98 0 0	105 0 0
మొక్కజొన్న	28 0 0	35 4 0
మొక్కజొన్న	24 0 0	40 0 0
మొక్కజొన్న	24 4 0	24 8 0
మొక్కజొన్న	24 8 0	35 0 0

5. ఇనుము

మొక్కజొన్న	80 0 0	81 0 0
మొక్కజొన్న	24 0 0	30 0 0
మొక్కజొన్న	24 0 0	30 0 0

6. నూలు

మొక్కజొన్న	6 2 0	
మొక్కజొన్న	8 6 0	
మొక్కజొన్న	5 11 0	
మొక్కజొన్న	7 8 0	
మొక్కజొన్న	3 0 0	
మొక్కజొన్న	4 8 0	
మొక్కజొన్న	5 9 0	
మొక్కజొన్న	5 18 0	
మొక్కజొన్న	5 10 0	
మొక్కజొన్న	6 4 0	
మొక్కజొన్న	6 12 0	
మొక్కజొన్న	8 9 0	

7. రోహములు

మొక్కజొన్న	47 8 0	51 9 0
మొక్కజొన్న	21 8 0	21 13 0
మొక్కజొన్న	18 10 0	
మొక్కజొన్న	205 0 0	210 0 0
మొక్కజొన్న	265 0 0	270 0 0

8. రంగులు

మొక్కజొన్న	0 10 0	
మొక్కజొన్న	1 10 0	
మొక్కజొన్న	1 0 9	
మొక్కజొన్న	1 8 0	
మొక్కజొన్న	1 8 0	
మొక్కజొన్న	1 0 0	
మొక్కజొన్న	1 0 0	
మొక్కజొన్న	1 0 0	

జాబులు

దొరకినది

"తెనాలి పెద్దబజారులో ఒక తాళపుచేతుల గురించి సమాచారం దొరకినది. ఆంధ్రలో యింత పెద్ద తాళపుచేతులు వర్తకం కలవు. వాటిని పారవేసుకొన్న వారు తెనాలి పెద్ద బజారులో లింగం వ్యాపారం (Lingam & Co) లింగం అందుకోవాలి వాకపుచేసినయెడల బహుగలక."

కె. పి. లింగం.

తెనాలి తాలూకా మూలుపురాగ్రామ

వాలంటీర్ శిక్షకులు

25-7-30 తేదీన (1) మున్నె లక్షలకు, (2) దొప్పల మొక్కలకు, (3) కొట్టూరు వల్లయ్య (4) జవాబి వెంకట్రాయుడుచౌదరిగార్లను తెనాలి సబ్ మేజిస్ట్రేటుగారు సమన్లు ద్వారా రప్పించి గంటూరు కాంగ్రెసుసభాసభాలో వాలంటీర్లుగా చేరినందుకు ఒక్కొక్కరికి ఆరు నెలల కఠిన శిక్ష విధించి రాజమండ్రి జైలుకు 27-7-30 తేదీన పంపించిరి.

మూ|| వెం|| దక్షిణామూర్తిశర్మ.

పునాదిపాడు

ఆగస్టు 5 వ తేది సాయంత్రం 5 గంటలకు తెజవాడ తాలూకా పునాదిపాడు గ్రామ హైస్కూలులో తెజవాడ పబ్లిక్ లెక్కరగారి యాధిపత్యమున కో-ఆపరేటివ్ మిటింగు జరిగెను. ఆ సభలో రాజభక్తినిగూర్చి ఉపన్యాసములు కావించబడినవి. ఈ క్రిందివారు మాత్రమే ఆ సభయందు పాల్గొనిరి. తహసీలుదారుగారు మనసభ కరణములు రివిన్యూ ఇన స్పెక్టరుగారు సబ్ ఇన్ స్పెక్టరుగారు స్కూలు మాస్టరు విద్యార్థులు ఇంకను పదిమంది రాజభక్తులు వెలియించిరి.

కాజ వెంకటసుబ్బారావు.

శ్రీ|| శ్రీ|| గుడిపాటి వెంకటలక్ష్మి పంతులుగారు

కృష్ణాజిల్లా కలెక్టరు తాలూకా వెంకటాపురం గ్రామ వాసులు, విశేష విద్యార్థులు, ధనవంతులు గాక పోయిన ప్రజాసేవయందే తమ జీవితమును గడిపిన త్యాగులును, తాలూకా సంఘములు, గ్రామ సంఘములు, సహకార సంఘములు పంచాయతీలు, పంచాయతీ కోర్టులు మున్నగు గ్రామ నిర్మాణములకు కేంద్ర పోషించి పట్టుదలతో పనిచేసిన ధీమతులు, సహకార సంఘముల గౌరవ నిర్మాత, జిల్లా బోర్డు మెంబరు, తాలూకా బోర్డు ఉపాధ్యక్షుల పంచాయతీల గౌరవ నిర్మాత, మున్నగు అనేక ప్రభుత్వ గౌరవ పదవులను స్వీకరించి ప్రజలకును, ప్రభుత్వమునకును అనుకూలముగా యత్నించిన నిపుణులును, ఆంధ్రదేశములోను ముఖ్యముగా కృష్ణామండలమున గల ప్రజా సంస్థలన్నిటియందు బోధ్యము కలుగజేసికొని స్వంత కార్యములను త్యజించి విశేషముగా ప్రజాసేవ నిమిత్తము జీవితమును గడిపి ధన్యులైనట్టి మ. రా. శ్రీ గుడిపాటి వెంకటలక్ష్మి పంతులుగారు నుమారు ఇరువది దినములనుండి వివరముల పీడితులై, బాల ప్రాయమున నున్న 5 గురు కొడుకులను 2 మాతృండ్రులు, అర్ధాంగి యగు భార్యను బంధువులను, స్నేహితులను, పరిచయిలను, వదలి వెళ్లి 6-8-30 తేది సాయంత్రము 3 గంటల వేళ పరలోకగతులైరిని వ్రాయుటకంతయు జిండ్లి పరమేశ్వరుడు వారి ఆత్మకు కాంతిని కలుగజేయు గాకయని కోరుచున్నాము.

"బ్రహ్మ"

సుధ

రసభరితమగు మానవత్రిక

శ్రావణమాససంచిక వెలువడినది

మాదిరిపత్రిక ఉచితము. చందా పంపింపు రు. 1 మాత్రమే!

"సుధ" కార్యాలయము,

తపాలవెట్టె 287, మదరాసు.

గుంటూరు

హైస్కూలునందలివార తాళము - కరిసిమల

గత సోమవారమునాడు హైస్కూలునందు నూటికి 50 పుండ్లవారములు విడిచిరి. పిల్లలు పోవుచుండ హైస్కూలునందు నివారించిరట. ఈవరికి పిల్లలందరి డిస్కంప్టు ఎన్ట్రీకేమెంట్ ఆఫీసుగారుచచ్చి హాజరుపట్టిని చూచి గృహహారయన ప్రతిపిల్లవానికిని రు. 10-0-0 చొప్పున జాబ్బురవేసినవన హైస్కూలుగారు క్రిస్మానావార్తల కొలదిని (బ్రతుక్కించిన రు. 3-0-0 అగునట్లు చేసిరి. శుక్రవారమునాడు కట్టకపోయిన పేరు తొలగించెదమనిరట. మరునాడు జాబ్బునా వదుగ చాల ముడిపిల్లలు బయటకు జరిరి. జాబ్బునా విధింపబడినవారందరు 4, 5, 6 ఫారములవారే. అందుచే ఈదినము ఈదినను ఉదాహరింపబడిన విధమున కార్డులు అచ్చువేయించి పిల్లవానిచే వారి వారి గార్డియన్లకు పంపిరి.

అయ్య హైస్కూలు-గుంటూరు.

గత సోమవారమున రాజకీయోద్యమ ప్రబలి మంచి దృఢభావముగలవారు అందరినీ ముందుగా బడికిరానివారందరకు రు. 3-0-0 చొప్పున ఆపరాధము విధింపబడినది. అట్లు రానివారిలో మీ బాటకొకడై యుండుటవలన వైయపరాధమును శుక్రవారములోపల మీరు చెల్లించి యింకొకటి పిల్లవాడు క్రమముగ పాఠశాలకు వచ్చుటకు సేర్పాటుచేయ ప్రార్థించుచున్నాను. ఇట్లు జరుపనియెడల మీపిల్లవానిపేరు రిజిస్ట్రేషనుండి తొలగించబడును.

విద్యార్థిపేరు. } (సం) బుద్ధిరాజు రామచంద్రరావు, 4-8-1930. } హైస్కూలు.

పిల్లలు ఆపరాధమును చెల్లించగూడదను పట్టుదలమీద నున్నారు.

"నరసింహం"

కరణముసోదరులకు విజ్ఞప్తి

కరణమునకు పూర్వమున్న మర్యాదలు మానినవని కరణములు యిప్పట్లున అనుభవించు కష్టములు స్పష్టపరచుచున్నవి. కరణములు పొందు తేతనములు కొద్దిపెనను బాధ్యతాయుతములై యున్నవి. గ్రామకరణములు భూస్వాములై తేతనములకు లెనయక కరణము సోదరులను అనుభవించు కష్ట నిష్ఠురములైన గమనించక గ్రామాధ్యక్షుల సభలకు హాజరు కాకుండ నుండుట విచారణీయము.

ఫ్యాక్టరీ కూలీలు ఒక సంఘముగ కేర్పడి అధ్యక్షునిగా ఒకని నెన్నుకొని తమకు గల్గెడు కష్ట నిష్ఠురములను యంత్ర యజమానులకు యెరుకపరచుకొనుచుండ మన గ్రామాధ్యక్షుల సంఘములు యంత్ర వెనుకంజవేయట హాస్యాస్పదము.

కరణములలో కొందరు అనగా నూటికి 75 మంది కూలీ వారికన్న కడుపీనముగా చూడబడుచున్నారు. ఈ కష్ట నిష్ఠురములు గ్రామ ప్రయోజనములకు గల్గియున్నారు. కొందరు సోదరులు తాము అనుభవించుచున్న కష్టములైన అధికారాలకు తెలియజెప్పకొని జాలనంత అనుమరతయందున్నారు. ఇట్టివారి నిస్సహాయస్థితిని గమనించి రెవిన్యూ యిన్స్పెక్టర్లు అందరు వారి వారి ఫిర్యాలులందు మా ఉద్యమమును సఫలీకృతము చేయుటకు ప్రార్థించుచున్నాను. కరణము సోదరులలో సహితము ఫిర్యాదు ఒక్కరైనను బయలుదేరి యితర కరణముసోదరులకు ప్రబోధ మొనర్చి యీ యుద్యమమును వారి వారి జిల్లా తాలూకా ఫిర్యాలులందు అంతరింపజేసి గ్రామ ప్రయోజనముల సంఘములకు మహాపకారము లగుదురుగాక.

ఈ విషయమున సర్వవిధులను మనసము సోదరులు నైతము మాకు సాయపడి ఉద్యమమును జయప్రథముగా కొనసాగించు గాక. సోదరులు కష్టములను అనుభవించు సోదరులకు ఆకాభంగము చేపూర్వక, యీకార్యమున, పనితేయ గృత నిశ్చయములైన యావక బృందమునకు చేదో దొంగి ఉద్యమమును నిర్విఘ్నముగా కొనసాగించుటకు ప్రార్థించుచున్నాను.

సర్వవిషయముల గుర్తిరి మానవత్రికతో మెలగుచున్న పెద్దలకు సోదరులను అనుభవించు కష్టములను ప్రతికాముఖమున కొంతవరకు వెరుకపరచుటకు సాహసించినందులకు మన్నింతురుగాక. స్వాతంత్ర్యముగల పెద్దలకును సంఘముల నెలకొల్పినయెవరే మనుకొందులో అను సంకేతము బాధించుచున్నది. ఒక సంఘము దినదినాభివృద్ధి యగుచు సంఘయోజకులు నూతనమార్గముల కాదర్శనప్రాయములై యున్నవారి అధికారము సమూహింపకుండురా?

ఈ విషయమును మా తాలూకాయందున్న కరణము సోదరులలో కొద్దిమందైనను గ్రహింపక పోరని విశ్వసించుచు సర్వజనాదరణీయమును ఈకార్యమునకు దీక్షాపరిబులై పనినల్ప కృశినిశ్చయ లగుదురని ఆశించుచున్నాను. జగన్నాటకమూర్తి ధారయగు కృష్ణభగవానుడు మా ఆశయముల యాదేవుగాక. నెం. 84 చినపరిమి అగ్రహారం } పరిమి వెంకటసుబ్బారావు

తెనాలి తాలూకా కరణము, 8-8-30.

తూర్పుగోదావరి జిల్లాజడ్డిగారి తీర్పులు

జోర్డుకార్యదర్శిగారి ప్రకటన
ఈ కార్యక్రమం 28 వ తేదీ ఆంధ్రప్రదేశ్ 19 వ సెక్షన్-యొక్క హిందూమత ధర్మాగ్రామాలలో జోర్డుకార్యదర్శిగాను చేసిన ప్రకటన అనంతరము తొలిసారి, అపార్థములతోను నిండియున్నది. ఇది నిశ్చయించి వివరించబడుచున్నది.

జోర్డువారి కంట్రీబ్యూషను పిటిషనులు
జోర్డుకార్యదర్శిగాను తమ ప్రకటన 1 వ పేరాలో:-
“మదరాసు హిందూమత ధర్మసంస్థల జోర్డువారి తూర్పుగోదావరిజిల్లాజోర్డులో దేవస్థానముల ఆస్తి తమ స్వాధీనములోనుంచుకొనిన అర్చకులమీద పిటిషనులు దాఖలుచేసిరి” అని వ్రాసిరి. ఇది సరియైనది కాదు. జోర్డువారు ఏ అర్చకులమీద పిటిషనులు దాఖలుచేసిరి? ఆ అర్చకులందరూగూ యీ జిల్లా మరియు ఇతర అర్చకులందరూగూ దేవస్థానపు ఆస్తులలేవు. వారిస్వాధీనములో వారి అర్చకత్వం మాన్యుములన్నవి. సదరు భూమిలను దేవస్థానపు ఆస్తులని చెప్పుచూ జోర్డువారు కంట్రీబ్యూషను కోరుచున్నారు.

2. అర్చకులు సదరు దేవాలయ భూములు, దేవస్థానములకు సంబంధించిన వారిపనియను, భూపదిపనై వేద్యములు చేసి, మిగతావరుమానము తమస్వంత వినియోగమునకు చేర్చవలసినదనియు, హిందూ మతస్థులకు బహిరంగముగా దేవతాదర్శనమునకు సదరు దేవాలయములలో హక్కులేదనియు, యెదురువాదము చేసిరి” అని జోర్డు కార్యదర్శిగారు అర్చకుల వాదములను అపార్థము చేయుచున్నారు. ఇది సరికాదు. భూపదిపనై వేద్యములకు ఖర్చు పోను మిగిలిన ఏమైనా ఖర్చుకాదని, అది అర్చనజేసినందులకు ప్రతిఫలముగా తమ అనుభవించిన తమతాలూకు సర్వీసు మాన్యుములని కంట్రీబ్యూషను కట్టవలసిన మతసర్వాదాయములు కావని అర్చకులవాదానికి మరియు హిందూమతస్థులందరూ ఈ దేవాలయములో పూజచేసికొనుటకు హక్కులేదని, అర్చకుడు ఒక్కడే మాత్రమే పూజచేయుటకు హక్కుదారు అధికారియని, దేవాలయముల అన్నియును ఆగమశాస్త్రముల ననుసరించి పరిపాలింపబడవలెనని హి. మ. ధర్మాదాయ చట్టము ఈ దేవాలయముల కెంతమాత్రమును వర్తింపదని అర్చకులు వాదించిరి. అంతేగాని హిందూమతస్థులందరూ బహిరంగముగా దేవతాదర్శనమునకు సదరు దేవాలయములలో హక్కులేదని అర్చకులు వాదించలేదు. “పూజ” “ధర్మము” అను మాటలకు జోర్డుకార్యదర్శిగారు అర్థము గ్రహించియున్నచో నీటి విపరీతపు వ్రాతలు వ్రాసియుండెడివాడగుడు.

జోర్డు కార్యదర్శిగారి ప్రకటనలోని 2, 3, 4 పేరాలనుగూర్చి సరివరమును విమర్శ, ప్రశ్నోత్తరము, చేయుచున్నా. ప్రస్తుతము కంట్రీబ్యూషను పిటిషనుల తీర్పుయొక్క పర్యవసానమును సంగ్రహముగా విన్నవించెదను. జోర్డువారు అర్చకులమీద దాఖలుచేసిన కంట్రీబ్యూషను పిటిషనులలో 13 కొట్టి జేసిరి. 3 నెలలలోగా తమ దేవాలయములు అక్షులకు లోబడి నని కావనటకు గల కారణములను అర్చకులు జోర్డువారికి విజ్ఞప్తముకొనలేనని అందులైన 84 (1) నెక్స్టు క్రింద జోర్డువారు మొదటి తీర్పు యివ్వవలెనని జడ్జిగారు ఆజ్ఞాపించిరి. మరియు సదరు తీర్పుచేసే సదరు నెక్స్టు 2 వ సలు నెక్స్టు క్రింద అర్చకులు జిల్లా జోర్డు వారికి ఆస్పీలు చేసి కొనుటకు హక్కు గలిగియుండుననియు వాద జడ్జిగారు తమ ఆభిప్రాయము నిచ్చిరి. 84 వ నెక్స్టుకు సంబంధించిన యీజోర్డుగారి మొదటితీర్పులోను, అందుపై అప్లీషన్లోను, తగాదాదేవాలయము అక్షులకు లోబడినవాకాదా అనునట్లు సరిమార్చిన బహుశాని అర్చకుల భూమిలమీద కంట్రీబ్యూషను కట్టటను జోర్డువారికి అధికారమున్నదా లేదా అను విషయము పరిష్కరింపబడదు. ఈ యంతయున్నయును జోర్డువారికి అనుకూలముగా తీర్పువ్రాసినట్లేగాని, అర్చకులనుండి జోర్డువారికి కంట్రీబ్యూషను రానేరదు.

జోర్డువారి స్కీములు
జోర్డు కార్యదర్శిగారు తమప్రకటన 5 వ పేరాలో
1. తూర్పుగోదావరిజిల్లా జడ్జిగారు, జోర్డువారు చట్టముక్రింద నిర్మాణముచేసిన ప్రజాశిక్షణ (స్కీములు) రద్దు చేయవలసినదని అర్చకుల జోర్డువారి మీద తెచ్చిన దావాలు రద్దు చేసిరి” అని వ్రాసిరి ఇది అసత్యము. అర్చకుల దావాలు డిక్రీయిచ్చి వారుగూ రద్దు చేయలేదు. జోర్డువారి ప్రజాశిక్షణ (స్కీములు) రద్దుపరచవారు. జడ్జిగారి స్వంతవాక్యమును యీ దిగువ వ్రాసియున్నారు.
2. “.....కారణముచేత జడ్జిగారు కొన్ని దావాను కొట్టి వేసినారు” అని మరల వ్రాసిరి. అదియు అసత్యమే. స్కీములు కొట్టి వేసినాడని దావాలు కొట్టివేయలేదు. దావాలు డిక్రీయిచ్చివారు.
“అట్లు మాడు మానములలోగా అర్చకులు జడ్జిగారి ఉత్తరపు ప్రకారం చర్యలుచేయుకొనయెడల జోర్డువారికి ప్ర

వనంతకుసుమాకరము

మధుమేనాము, అతిమాత్రము, దాహకామము, విషమము, శుకకుశుమ, నరమల బలహీనత, శుభము, శుభవ్యాధులు తీర్చిదిద్దుచే కలుగు మూలకాంశములు మొదలగు మేనాగోగములకు పదిసార్లు వ్రాసికొని అతి తిని తురక వ్యాధులయెడల నొందుటకు బంధించు. వెంట, బంధించు స్వములు, పగనెములు మొదలగు వీర్యవృద్ధి, విషమము, పీడనములతో నిశ్చయముగ మంచి ఆరోగ్యము నీడవలెను. బంధించు మేనాగోగములను కేవలము కాళి కాళి బంధించు తీరుపదవి. అనేకులు నేపించి ఆరోగ్యమును కలగజేయుచున్నారని నిర్ణయింపబడినది. ఈ 1-వ పేజీ 30 కొత్తయముగ తయారుచేయబడిన 224 పేజీల బౌద్ధములు గలవు—కేటాను ఉచితము.
వెంకటేశ్వర ఆయుర్వేదనిలయము, చింతకూరు, ఆలమూరుపాస్టు, తూర్పుగోదావరి జిల్లా.

ఆంధ్ర బ్యాంకు లిమిటెడ్, బందరు.

స్థాపితము—1923. హైదరాబాద్ బ్రాంచి

కొందరి హైదరాబాదు పాతల వ్యాపారులు ఆంధ్రబ్యాంకును బ్యాంకుగా నిర్మించి యీ మాసాంతములోగా ప్రారంభించుటకు నిశ్చయించుకొనిరి. దేశీ జనులు యీ బ్యాంకు నుండిగనే భావించుకొని దాని ఆభివృద్ధికి తోడ్పడుటకు గా 1, 2, 100 పేరు వారికిచ్చి టుట తీర్మానించినట్లేనా. బందరు నందు పేరు 1 కి 100 రూపాయలు ఎనూలు చేయబడినది యిప్పు డీపేర్లను కావలసినవారు రు 150 లు యిచ్చెద నున్నను అమ్మవారు కనబడరు. అయినను హైదరాబాదు బ్రాంచి పేర్లు ప్రకారములైన మామూలు ధరకే (at par) యివ్వబడును. పేరు 1 కి ప్రస్తుతము రు. 50 లు ఎనూలు చేయబడును.

రావుబహద్దూరు కేడించి హనుమంతరావు పంతులు, ఇతర వివరములు:—
మేనేజింగ్ డైరెక్టర్,
డి. యస్. శాస్త్రి, యం. ఎ., శైక్రటర్.

విజయం:—ఆంధ్ర బ్యాంకు, లిమిటెడ్,
877 రెసిడెన్సీరోడ్డు, హైదరాబాదు-అని వ్రాసిన బడయగలరు.

ధనవంతులకు, వక్రీళ్లకు, పింఛన్ పుచ్చుకొనిన యుద్ధోగులకు గొప్ప యవకాశము

వనంత వ్యాపారము కొరకు
లాప్రింటింగు హౌస్

అనేక సంవత్సరముల నుండి హిందూదేశమంతటను ఖ్యాతిగాంచి మంచి పదవులపై స్థాపితపడి యున్నది. గొప్పవారికిన, హిందూదేశ మందుండువా కందరికి సంబంధములు గలిగి, ప్రచురణ చేయుచున్నది. రాజోపుప్రచురణములు సులభముగ తెలుపదగియున్నవి.

ప్రెస్ నరిగా పనిచేయుచు, కావలసిన పనిముట్లన్నింటిని కలిగి యున్నది.
ఓనిద్వారా యొక ఆంగ్లదైనిక పత్రికను ప్రకటించ నగును.

వివరములు:—
చక్రవర్తి కంపెనీ, మద్రాసు.
మహంటురోడ్డు, అసైలమ్ప్రెస్వారి ఆల్మనిక్ అండ్ డైరెక్టరీ ప్రచురణకర్తలు

దానికిలను తిరిగి నిర్మాణముచేయు అధికారము లేనియును వలెనవి జడ్జిగారు తమ ఆభిప్రాయమును వెల్లడిచేసియున్నారు. అని జోర్డుకార్యదర్శిగారు వ్రాసిరి. ఇదియు సత్యమే. జడ్జిగారు నిర్ణయించుకొనెను 3 నెలలగాను 4 నెలల ఆయుమున్నది. ఇది స్వల్పవిషయము. ఈసారి బాటు కార్యదర్శిగారిదిగాక అచ్యుతారావు బాటుకొన్నను, మిగతావాక్యము తమ గూడ సత్యమే 4 నెలలలోగా అర్చకులు జోర్డువారికి పిటిషను పెట్టుకొనక పోయినను, జోర్డువారు, తమను లభ్యమయిన విషయములను బట్టి, పుస్తకము సాంకేతికతతో 84 వ నెక్స్టుక్రింద తీర్పు యివ్వవలెనని అట్టి తీర్పు సదరు నెక్స్టు 2 వ సలు నెక్స్టుక్రింద అర్చకులు ఆస్పీలు చేసికొని హక్కునకు లోబడి యుండుననియు, సదరు 84 వ నెక్స్టు యొక్క తీర్పునకు లోబడి స్కీములు చేసికొనటకు జోర్డువారికి అధికార ముండుననియు జడ్జిగారు తీర్మానించినట్లుగా అనగా జోర్డువారికిన్ని, అక్షులకున్ను, తగాదా దేవాలయముల లోబడినవి కడపటి తీర్పుకము పుట్టువరకు జోర్డువారికి స్కీములు చేయుట అధికారము లేదు.

4. “కాని దేవాలయభూములు, అర్చకుల స్వంతభూములనిగాని, జోర్డువారు ప్రజాశిక్షణను నిర్మించుకొనదని గాని, ప్రస్తుత ప్రజాశిక్షణను రద్దుచేసినది గాని జడ్జిగారు తీర్మానించి యుండలేదు” అని జోర్డు కార్యదర్శిగారు వ్రాసిరి. ఇది అబద్ధము. దేవాలయపు భూములకు తమ కిష్కించుమరి అర్చకుల దావాలలో కోరియుండలేదు గావున అట్టి తీర్పు పుట్టుట అసంభవము. తగాదాలోనున్న ఆస్తి, అప్పుకునిదా లేక బ్రహ్మతీర్థము అనుప్రశ్నగాని, తత్సంబంధమైన ప్రశ్నలుగాని, ఈ దావాలలో విచారణకువచ్చి యుండుటగాని, తీర్మానింపబడి యుండుటగాని జరిగి యుండలేదనుట వాస్తవము. కారీ జోర్డు

వారి ప్రస్తుత ప్రజాశిక్షణను (స్కీములను) రద్దుచేసినామని పుస్తకమున పదములలో “Having regard to what I have stated above, I set aside the schemes in these suits” అని ఖండితముగా వ్రాసిరి. స్కీములు తిరిగి నిర్మించుకొనెను అధికారము 84 వ నెక్స్టు క్రింద తీర్పు, అందుపై అప్లీషన్ పర్యవసానము నకను లోబడియుండునని జడ్జిగారు తీర్మానించిరి.

“సదరు తీర్పులు పూర్వపు పరిస్థితులను ఏవిధమునా మార్చలేదు” అని కార్యదర్శిగారు వ్రాసిరి. ఇది తాలోచి తము పరిస్థితుల్లిట్లు గారివి. పూర్వము జోర్డువారి స్కీములను కొన్నిజోర్డు అర్చకులు ఉండెడివి. అవి యిప్పుడు రద్దు అయినవి. దీనిఫలితముగా, సదరు స్కీములలో ఏర్పాటుకాబడిన బ్రష్టీలను అప్పుక్రింద ఇవ్వబడిన అధికారములను, సదరు బ్రష్టీ పదవులును రద్దు అయినవి. తగాదా దేవాలయములు అక్షులకు లోబడినవి, యీతీర్పు పూర్వము జోర్డువారియొక్కయు, మరియు రద్దుచేయక, యు, అభిప్రాయమైయుండెను. ఇప్పుడు సదరు హాజీ దావిచూపబడి తీర్మానింపబడవలసినట్లు. అంతే పుచ్చుతము జోర్డుగారు తీర్పును కేవలము చెప్పినదిగాక, జోర్డు కార్యదర్శిగారి యొక్క యీ అబద్ధపు ప్రకటనను బ్రష్టీలు చేసి, మరేవత్సరగాని, యిప్పుడు స్కీములు రద్దుచేసి తీర్మానించునెడల, మోపునెడలను సాంకేతికతనున్నాను. మరియు మే 3 వ తేదీ ఆంధ్రప్రదేశ్ యిందగూర్చి ప్రకటించబడిన విషయములు యాభాగములు. ఆ ఆంధ్రము సత్యములేదు.

కొంజవరపు వెంకటాచార్యులు,
కార్యదర్శి,
తూర్పుగోదావరిమండల అర్చకసంఘము, రాజమండ్రి.

లాహోరు కుట్ర కేసు

నిరకనవ్రతము చేసినవారికి బంధనముగ
అరెస్టర్ మిచ్చుచుండుట

లాహోరు, ఆగస్టు 8:—లాహోరు కుట్రకేసుపై ఏ
కాంతివాదాని కొట్టుకోవడం తీవ్రమైనదిగా ఉన్నందున, లాహోరు
రికీ ఆఫీసు బలవంతంగా నిరకనవ్రతము చేయుటకు ప్రయత్న
క ప్రతికూల పరిణామము (ఆ. ప్రెస్)

బెంగాలు శాసనసభ

రాబోవు సమావేశము-ముందురానున్న
విషయములు

కలకత్తా, ఆగస్టు 8:—రాబోవు సమావేశము బెంగాలు శా
సనసభ సమావేశముగా ఉన్నది. ప్రభుత్వ కార్యక్రమము బల
ముగా ఉన్నది పోలీసు శ్రమకాఖిల క్రింద అధిక వ్యయము
నకు ప్రభుత్వము శాసన సభ సమీక్ష కోరుతుంది. 1930 సంవత్స
ర ప్రభుత్వ ప్రాథమిక బిల్లును పరిశీలనకు బెంగాలు ప్రభుత్వ
సభకు బిల్లును చర్చించబడును. అసభికారు బిల్లులలో
మాడు కలకత్తా కార్పొరేషన్ చట్టము (1928)ను సరింప
జేయవలెను. పైసల కమిషను రెండుపేజీల సమావేశమును
గూర్చిన తీర్మానములు చక్కని వివరాల కవితా మొసరును.
(ప్రెస్)

ప్రభుత్వ ఋణము

29 కోట్ల 46 లక్షల రూపాయలకు అడ్వీకేషనులు
కలకత్తా, ఆగస్టు 7:—ప్రభుత్వ ఋణముపై 29
కోట్ల 46 లక్షల రూపాయలకు అడ్వీకేషనులు వచ్చినవి ప్రక
టన చేయబడినది. (ప్రెస్)

కాకినాడ

కజిన్సు సతికారి యువన్యాసము

ఆగస్టు 7—మార్గరెటు కజిన్సుగారు నిన్న ఉదయము దివ్య
జ్ఞానసమాజ మందిరమున ఉపన్యసించెను. వారు ఖాదీ ఖండా
రమును, విద్యార్థిసమాజమును సందర్శించిరాజమండ్రికి పోయిరి.
(ప్రెస్)

మదన లీలా ఫోటో

64 యందమైన బాలికలు దంపతుల యొక్క
ఒరిజినల్ గ్లాజ్ ఫోటోలు అప్పీమ్ 1 కి మెరుగు 5.
3 ఫాన్స్ ఫోటోస్టోర్, వేపేరి, మద్రాసు.

ఆయుర్వేదభూమి నోరి రామశాస్త్రిలవారి

శ్రీ రవర్ధన్ చల యుద్ధి 1-కి రు. 1-00.

ఈ యుద్ధి సమకాలిను నృత్యచేయును. అన్ని పాత్రలలో పోషించును.
ఆయుర్వేద భూమి నోరి (విశాఖపట్నం) కలెక్టరేట్.

దుర్గా మెడికల్ హాల్

గవర్నరుపేట, బెజవాడ

గనేరియా మిక్చర్

గ్యారంటీగా 3 రోజులలో కుదురును

(1) ఈ మందు పెగోగములకు నివారించి మూత్రము
విడుచుచున్నప్పుడు గలగు పొటు, మంట, చురుకుడు యింజక్షన్
లతోను పిచ్చి కాలితోను నిమిత్తము ఉండ తప్పక కుదుర్చును.
సీసా 1-కి రు. 8-0-0.

మూర్చారిప్రము

(2) ఈ మందు ఎటువంటి మూర్చనైనను రెండున్నెలల
పురములనుండియున్న మూర్చలనైనను గ్యారంటీగా కుదుర్చును
కలకు పరిపాతు మందు రు. 8-0-0.

పాడలకు తైలము

(3) ఈ తైలము తైలపాడలకేగాక యితరవిధములైన
పాడలకు గూడ పోషిస్తుంది. ఇంకను శోమర, గడ్డి, కర్పాశ
మొదలుగాగల అన్ని విధములైన చర్మవ్యాధులను పోషిస్తే చర్మ
మును మామూలు స్థితికి మార్చును. డబ్బీ 1-కి రు. 1-0-0.

వశెట్టు కావలెను.

3

బెంగుళూరు

144 పెక్కును ఉల్లుకుము, శిక్షలు

బెంగుళూరు 7—సిరి- మిలిటరీ వైద్యములోని కొట్టెల
కొరకును కొరకాని మొదలగు గొప్పలమును పంపి
కొరకును పంపాగము చేయవలసినవారము లోలాలాగా
ఉంది. విద్యార్థులైనవి విద్యార్థులు ఉత్తర వైద్యములో
శేషు అటరుషింగులచే ఆతిమ ఆరెట్టు చేయబడెను. ప్రభుత్వ
కుటుంబము కుటుంబములకు యెందు వాలంటీరులకుగానో
ఉన్నవారు లేదీ సా. ఉన్నవారు కండక్ట వాలంటీరులకుగానో
చుట్టనున్న వాలంటీరులకు లొంగించి ఆతిమ అరెట్టుశేషీతు
కొని పోయిరి. ఆసమయమున రాళ్లు పంపి పోలీసు ఇన్ స్పె
క్టరు ప్రియగారికి మరొకరికి బెజ్జులు తగిలెను. పోలీసువారు
లాటిలను ప్రయోగించిరి.

మొదలగునవి బెంగుళూరులోని వాలంటీరులవి 188 పెక్
కును ప్రకారము 6 పెక్కు కలిసి కలిసి పంపించిరి.

తరువాత లొంగుకుంటున్న వాలంటీరులు అరెట్టు చేయ
బడిరి. వీరందరిలో 6 నురు విద్యార్థులు విడుదల జేయబడి
రి. మిగిలిన ముగ్గురిని నిర్బంధము నందుంచిరి విద్యార్థుల ప్రభుధ
ము గావించు చుండుటచే కొన్ని పాతకాలు మాయమైనవైచె
ను. పోలీసువారు కాపలా కాయచున్నారు. (ఆ. ప్రెస్)

పోలీసు అధికారులపై మాననప్రభు దావా

నైమిషసంఘమువారు లాహోరు వెళ్లిన సందర్భమున
ప్రీమియం పత్రాకా సుపాదకుడగు పండిత వ్యాసీమహానుగారు
లాహోరు పోలీసు నూపరింపెండును స్కాట్ గారిమీదన,
సబ్ ఇన్ స్పెక్టరు కర్తారీ సింగుగారి మీదను 2000 రూపాయ
లకు నష్టపరిహారమునకు దావా తెచ్చెను. ఈ వ్యాజ్యములో
సబ్ జడ్జి జి. డి. కోస్టాగారు తీర్పు ఆపి యుంచెను.
(ప్రెస్)

సంతానం పుట్టకుండా

‘కాంట్రా సెప్టిన్’

ఒక్కటే సులభమైన సురక్షితోపాయము

16 మోతాదుల ట్యూబు 1-12-0

ట్యూబులకు ఇతర విషయములకు:—

వి కామచంద్రరావు, 158, బ్రాడ్వే, మద్రాసు పోస్ట్ ఏజెంట్.

ది సోషల్ హెజీన్ సిండికేట్.

ఇతర కమిషన్లు అండ్ డిస్కంట్లనంద కూడ దొరుకు.

మానసోల్లాసిని మాత్రలు
30 మాత్రలు 0-10-0 (వది అణాలు)
అలకులభియ! (పోస్టు ఖర్చును ప్రత్యేకము గావించుకు) తీ
శరీరములో ఉష్ణావస్థకును కలిగిడి వైద్యకాకలకు
ఈ మాత్రలు దివ్యాభిము. ఆజీవము, అదవి, ఆవు
లిం తలు, అగ్నిమాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు,
సర్వాంగములయందు జుర్రయము, కిక్కిలు పార్శ్వ
యములు, శిరస్సు, క్రేళ్లు, అడ్డులు, మొదలగు వానియందు
కలిగిడి నొప్పిలను బోగొట్టి దేహమును మంచి ఆరోగ్య
యనునకు దెచ్చును.
ఈ మాత్రలు మేహవాతికలను వెంటనే మామూలు
యందు అనేక ఓషధులు చేరినవి. అనుభవ బ్రౌవధ
యగుటచేతను పరమహంస క్రితయని చెప్పవచ్చును
ఒక్కసారి వాడెచూచిన నిజము తెలియగలదు
విజ్ఞానామా:—ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,
ఎలకుర్ర పోస్టు నిడుమోలు, (కృష్ణాజిల్లా)

జాతకము

జాతకమునకలుగాని జననకాల ఘడియలు లేక
ఫలములుగాని ఉత్తరము వ్రాయుకాలముగాని మాకు పంపి
ననా జాతకముకొరకురూపము, స్వభావము, భవము, భూమి,
విద్య, సంరాసము, కళత్రము, ఆయుర్దాయము, ఉద్యోగము,
తీసుము మొదలుగాగల 28 విషయములు వ్రాసి రూ. 2-0-0
లకు వి. పి. గా పంపెదము. క్యాలెండరు రీడింగులో
నంబర ఫలం. 1-4-0.

ఆకెళ్ల వేంకటేశ్వరస్వామి,

గోపాలపురం, కొత్తపేటపోస్టు, గోదావరిజిల్లా

మెర్సాసిగారి సంతకము

బొంబాయి, ఆగస్టు 8:—మహమ్మదీయులకు సంతక
మిచ్చును మెర్సాసిగారి టిట్టు సంతకము—మహమ్మదీయ సంఘము
యొక్క హృదయము ముందరినే నేనెదురుగాను, లెను హిందూసో
దరులతో వారు ప్రక్కప్రక్క నిలిచిపోని నా నమ్మకము.
హిందూదేశ స్వాతంత్ర్యము మన శత్రువుగాక, యితర మహా
స్వామీయ దేశములకు కూడ స్వాతంత్ర్య పరిపాదము కాగలదు.
కావున కాంగ్రెసులో చేరుట ప్రతి మహమ్మదీయుని విధుక్త
పర్యటన యున్నది.

మూలవ్యాసానికి జైలులో సదుపాయములులేవు

పండిత మాలవ్యాసానికి కేసు వంటకాదు భోజనము
తయారుచేయుటకు జయలు అధికారు లంగీకరింపలేదు. జయ
లు నూపరింపెండును మాలవ్యాసానికి సదుపాయములనుగొ
లికొన్నెక్కురు దెవరలనకుగ్రాసెను. ఆతడు మాలవ్యాజయలు కీ
దానకారము నడచుకొనవలెననియు, కష్టమైనవో జరిమానా
పట్టి చెల్లించుననియు చెప్పెను. (ప్రెస్)

ఎవ్వరైనా ప్రభుని శిలావిగ్రహముపై పిడుగుపడుట

కలకత్తా, ఆగస్టు 8:—విజ్ఞానియూ స్పాగ్గర ప్రదేశములందలి
ఎవ్వరైనా ప్రభుని శిలావిగ్రహముపై పిడుగుపడెను. చలువరాయి
పెళ్ళెలు 15 గజముల దూరమునను విసరినవి. సోమవారము
మహమ్మదీయ శిలైన కుపాననకు ఫలమిది. దీనికి 200 గజము
ల దూరముననున్న మఖ్యభవనము మాత్రము భగ్నము కాలేదు.
కమానలనుండి చలువరాయి మాత్రము ఊడి దూరముగా పడె
ను. కమాన కిడు ప్రక్కలనున్న సుందర విగ్రహములలో యొక
దానికి మాత్రము 84 అంగుళము లోపలి వరకు భగ్నత కలి
గెను. ఎవ్వరికిని ఆపాయము జరగలేదు. (ఆ. ప్రెస్)

ఆగస్టు 22 లోపల అగ్గియుని యెన్నుకొనవలెను

కలకత్తా, ఆగస్టు 8:—రెండు దినములు జరిగిన గందర
గోళమునుబట్టి, కార్పొరేషన్ ప్రధాన కార్యనిర్వాహకాధ్యక్షి,
పభులను ఆగస్టు 22 వ తేదీలోపల ఆల్టర్ నెక్, మేయరు
స్థానములకు ఎన్నిక జరుపవలెనని కోరుచు నోటీసు చేసినాడు.
(ప్రెస్)

స్వదేశీ బట్టలు

పందలపాకమిల్లు తెలుపు ఎరువునూలుతో
చేతిమగ్గులమీద తయారుచేయబడిన 20½ నెం.
40 నెం. 14 బట్టలు మా దగ్గర చౌకగా అమ్మ
బడును. పూర్తి వివరములకు వ్రాముడు.

(M. P.) శ్రీ వీరాస్వామికంవెనీ,

కాకినాడ.

పసిపిల్లల మాత్రమేగాక పెద్దవారుకూడ నిరంతరము
జనానంతరము లేక నీళ్లను త్రాగినప్పుడు కఠినమైన
నొప్పిచే బాధపడుచున్నారు. మిక్సిరి సుప్రసిద్ధమైనవి.
దీనిపైనే కడవిక అనేకసంవత్సరములనుండి ప్రపంచ
మంతటను ప్రజలు ఆధారపడియున్నారు. కూలనొప్పి, అతి
సారము, ఉదయమునందు గలగు తిమ్మిరివాయువు మొదలగునవి
త్వరలో నయమగుచున్నవి.

అకస్మాత్తుగా గలగునట్టి వ్యాధులకు చేబట్టెప్పు కూల
నొప్పి అతిసారనివారణి ఎప్పుడును దగ్గర చేకావలిగా నుండు
కొనవలెను. వీలనగా కూలనొప్పి, తిమ్మిరివాయువు, కలరా,
అతిసారము మొదలగునవి తఱచుగా ఉన్నట్టుండి అధికముగు
చున్నది. 10-1

చేబట్టెప్పు కూలనొప్పినివారణి 2

ప్రపంచమంతటను చాలకాలమునుండి విఖ్యాతిపొందిన
విశిష్టమధ్యమ. అది కొల్లెడికాడ, అది తప్పక నుండు మిచ్చును.
CHAMBERLAIN MEDICINE Co.
Des Moines, Iowa U. S. A

కూలనొప్పి, అతిసారమునకు పూర్తియైన నివారణి,
కడుపునొప్పి ప్రభుమనివారిడి

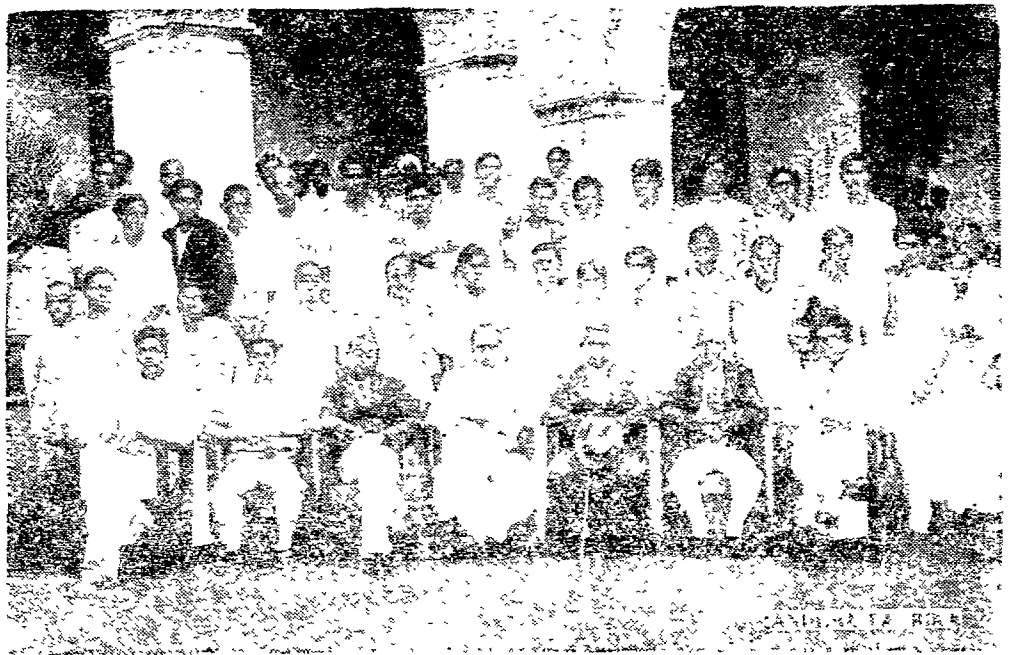
గౌ. వర్. జె. ఎ. మాంగుగైగారు
బర్మా గవర్నరుగా నియమింపబడిరి (జి. ఎ. ఎ.)

డా. ప్రాన్సీ జోన్సుగారి ఉపన్యాసము:— వర్. సి. ఎస్. శివస్వామిఅయ్యగారి అధ్యక్షతన ప్రథమోపన్యాస మొనంగబడెను. జోన్సుగారు కూర్చున్నవారిలో రెండవవారు. (ప్రె. ఫో. బి.)

ఎం. ఎ. జానకికన్యగారు
ఎం. ఎ. శ్రీనివాసయ్యగారు, బ్యాంకరు కుమార్తె. మదరాసు లా కాలేజీలో చేరి బి. ఎల్. పరీక్షకు చదువుచున్నది. మేరీ కళాశాలలో బి. ఎ. డిగ్రీ పొందెను. (ప్రె. ఫో. బి.)

లయోలాకా లేడీ ఆర్థికాస్రమంఘము ప్రారంభోపన్యాసమును ఎం. రత్న స్వామిగారు ఒసంగిరి. విజయ, సంభాష్య తులన ఉపన్యాసములను ఉపన్యాసములను మధ్య కూర్చున్నవియున్నారు. (ప్రె. ఫో. బి.)

(1) కావూరి మెకలప్పయ్యచౌదరిగారు

మెలోనీగారికి విందు:— ఆసోసియేటెడు ప్రెమ రూటర్స్ కంపెనీ ఉద్యోగులు వడ్డ్య జె. మెలోనీ రూటర్స్ జనరలు మేనేజరు గారికి బాసోటో హోటలందందు విందుగావించిరి. హిందూపత్రికాసంపాదకులు యజమానులు మొదలగు మెయిలు సంపాదకుడు, జి. ఎ. నటేశ్వరరావు, కిదాపుగారు, మెలోనీగారు ముప్ప యింకా గలరు. (ప్రె. వా. బి.)

తెనాలిలో నూతనముగ నబుకోర్టు తెలుపబడుట
1-8-30 తారీఖు పగలు 12 గంటలకు తెనాలిలో నబు కోర్టు తెరువబడెను. రా. రా. శ్రీ యమ్. ఆనెంకూరి రావు గారు సబ్జడ్జిగా యా క్రొత్తకోర్టుకు వచ్చిరి. నూతనముగా ఆంజనేయులు ఎమ్. ఎల్. సి. గారుకూడ ఉపన్యసించుచు ఆంజనేయరావుగారి ఉపన్యాసములను వినుచు నుండిరి. పన్నా నోపన్యాసములకు ప్రత్యుక్త మొసరిచు క్రొత్త నబుజడ్జి గారు వారియొక్క కృత్యతత్వాక్రమేనెరిగిరి. సర్టిఫికేట్ వాంతునాగులు సబ్జడ్జిగారి సమక్షమున ఉండిరి.

శేషలక్ష్మి-ఆపరేటివ్ యూనియన్

ఈ యూనియన్ యొక్క మహాజనసభ యీ నెల 1 తేదీని యూనియన్ సమీక్షనములో సుధావ్యూహము 12 గంటలకు జరిగినది. యూనియన్ లోగల 87 సంఘములలో 81 ప్రతినిధులు హాజరు అయినారు. గంటూరు సర్కిల్ వ్యవసాయపు డిప్యూటీ డైరెక్టరువారు కూడ దయచేసి మీటింగులో ఆఖరున పరపతిసంఘములద్వారా మెంబర్లకు కావలసినవి తనములు ఎరువులు వగైరా లను తెప్పించుటవల్ల వచ్చు ప్రయోజనములను బోధించిరి. ప్రారంభములో డైరెక్టర్లవల్ల తయారు చేయబడిన 1929-30 సంవత్సరపు పరిపాలన రిపోర్టు చదువబడి దానిని అంగీకరించుచు విషయములో చాల చర్చ జరిగినది. గతసంవత్సరములవలె గాక యీ సంవత్సరము యారిపోర్టు అచ్చు కేయించుడి అన్ని సంఘములవారికిని పంపబడినది. రిపోర్టులో 15 వ పేజీలో యూనియన్ సాపేక్షించబడిన 9 సంవత్సరములనుండి క్రమేణా వృద్ధిలోనికి వచ్చుచున్నట్లు యందులో జతపరచిన స్టేటుమెంటునుబట్టి విశదము కాగలదు. అని వ్రాసి స్టేటుమెంటులో చివరమాడుసంవత్సరములకు మాత్రమే అంకెలుకేసిరి. 6-వ పేజీ లో ఐనూర్లు బాకీలువిషయములో డిమాండునుబట్టి వనూలు గతసంవత్సరమువలె తృప్తికరముగానున్నది. అయితే ప్రస్తుత సంవత్సరములో ధాన్యంధరలు బాధ్యుగా తగ్గిపోవుటచే మెంబర్ల వద్దనుంచి చాల బాకీలు వనూలు కాక నిలిచిపోయినవి. అందువల్ల జిల్లా బ్యాంకికి కూడా వాయిదామీరిన బాకీలు నిలచిపోయినవి.

VIII. బి. లో ప్రస్తుత సంవత్సరములో గతసంవత్సరములో సంఘములకు మంజూరు చేయబడిన అప్పులకన్న మూడు లక్షరూపాయలు ఎక్కువగా మంజూరుచేసియుండుటచే డిమాండు ఎక్కువ అయినది. దానినిబట్టి యీ సంవత్సరంలో ధాన్యంకు ఎంతమాత్రం ధరలేనందువల్ల నున్న ధాన్యం కో-కనవించినందువల్లనున్న గత సంవత్సరంకన్న బాకీ 1 వ నిలచివున్నది. అయినను డిమాండునుబట్టి గత సంవత్సరంలో వలెనే ప్రస్తుత సంవత్సరములోను చాలవరకు వనూలు అయినది. 4 వేరాలి, లో మొత్తముమీద ప్రస్తుత సంవత్సరములో నూపరువై జర్న ప్రయోజనము చేసినకోజలను బట్టి పనిని బట్టి తృప్తికరముగానే యున్నది.

చివర స్టేటుమెంటు అంకెలలో 1928-29 సంవత్సరములో జిల్లా బ్యాంకివారికి సంఘములనుండి అపలుక్రింద పంపబడిన డిమాండు రు 297144 లకు వాయిదామీరిన బాకీ నిల్వ రు 12790 లు అనగా నూటికి 4.37 వడ్డీక్రింద రు 88059 లు డిమాండుకు బాకీలేదు.

1929-30 సంవత్సరమునకు జిల్లా బ్యాంకికి అపలు డిమాండు రు 72980 లకు నిల్వబాకీ రు 86905 లు-వడ్డీక్రింద డిమాండు రు 8209 లకు నిల్వబాకీ 542-5-0 లు అని ఉన్నది. వైసదహించిన సంకతులకున్నా దిగువ చూపిన అంకెలకున్నా యేమి సంబంధము లేకుండా ఉన్నదని యూనియన్ పెట్టినప్పటి నుంచి యంతవరకు యేసంవత్సరములో కూడా చివరకు గాలి వానచేత యీ తాలూకాకు ఎక్కువవచ్చును సంభవించిన సంవత్సరంకూడా యంతవాయిదామీరిన బాకీలు నిల్వవుండలేదని స్పష్టమిట్టి కారణము వైస చూచించిన ప్రకారం ధాన్యం, ధాన్యం ధరలు తగ్గిపోవుటకాదనిన్ని, ఆకారణమే యైనందువలన మెంబర్ల తాలూకు ధాన్యం హామీమీద అప్పులు యిచ్చి వైబాకీలు తీర్చించవచ్చునని స్పష్టమిట్టి లేదా ధాన్యం అమ్మకం అయ్యేవరకు అనగా కార్తీకమాసమువరకు మెంబర్లకు వాయిదా వృద్ధి మంజూరుచేయించి సంఘమునకు కూడా జిల్లా బ్యాంకివారిచే గడువు యిప్పించినందువలన యంతవాయిదా మీరిన బాకీలు లేకుండెడివి. మెంబర్లకు ఆపరాధం వడ్డీ చెల్లించ నవసరంలేకుండెడిది. ఈవని అనగా వనూలువిషయమై గౌరవముగా పనిచేసెడి యూనియన్ డైరెక్టర్లు కూడా చేయుటకు సావకాశం గలదు. వారికి తీరుబడిలేక వారు చేయకపోయినను తేతనములమీద పనిచేయుచున్న యిద్దరు నూపరువై జర్న గట్టిపని చేసినందువలన యంతవిషయము బాకీ ముఖ్యముగా వడ్డీక్రింద యుండెడిది కాదని స్పష్టమిట్టి యందువిషయమై వార్లపని తృప్తికరముగా లేదని స్పష్టమిట్టి 4 వేరాలి లో వ్రాసినప్రకారం 1929-30 సంవత్సరంలో లక్ష రూపాయలు ఎక్కువగా యిచ్చుటచేత అన్ని అప్పులు సంవత్సరము పొందినకే గనుక 1930-31 సంవత్సరంలో డిమాండు ఎక్కువవెనీ రావచ్చునని ప్రస్తావన సంవత్సరంలో ఎక్కువ యొస్తుట్లు వ్రాయుట పశ్చాత్తుకముగా లేదని స్పష్టమిట్టి మొత్తముమీద యీ యూనియన్ యిదివరలో యిజిల్లాలో బాగా పనిచేయుచున్న కొద్దియూనియన్ లలో యిదియొకటి అని యిది చూపుచున్న పేరుకూడా యీసంవత్సరములో పోయినదని చర్చ జరిగినది. చివరకు రిపోర్టుచేయబడినది.

తరువాత యూనియన్ యొక్క 1930-31 సంవత్సరం బడ్జెటు సుంజూరుచేయబడినది. ప్రస్తావన సంవత్సరంలో యిదివరకు 1929-30 సంవత్సరం ప్రారంభం నిల్వవున్న సామ్యముంచి నుమారు 2400 లు నూపర్ విజ్జా ఫండుపెట్టి ఒక స్వంతదాబా బిల్డింగు కట్టించినారు. 6-12-29 తేదీని సదరు భవనములో హామూలు హెడ్డుపేర్లుగారకు మల్ రాత్రి కందారం వెంకట హనుమంతరావు పంతులు ఎం.ఎ.ఎల్.టి. అర్చక బ్యాంకి ప్రెసిడెంటుగారిచే తెలుపబడి అఫీసు ఆలేదని పెట్టబడినది. ఈ సంవత్సరం బడ్జెటు మంజూరు చేయుటలో 1000 లు అదనముగా ఆబిల్డింగు వృద్ధినిమిత్తము మంజూరు చేయబడినది.

తరువాత యూనియన్ డైరెక్టర్ల ఎన్నికలు బహుత్వమైన పోటీలమీద జరిగినవి గాని యదాప్రకారముగా యిదివరకున్న ప్రెసిడెంటు శ్రీకృష్ణులు తిరిగి వారి పదవులకు వచ్చిరి. ఈ యూనియన్ లో 1929-30లో వనూలుకావలసిన నూపర్ విజ్జాఫండు రు. 8276 లకు రు. 284 లు తప్ప మిగత సామ్య యావత్తు వనూలు అయినది.

ఈ యూనియన్ రెండుగా విభజించుటకు 6-12-29 తేదీననే మహాజనసభవారిచేత తీర్మానింపబడినది గాని రెండవ యూనియన్ స్థాపించు విషయములో మా జిల్లా ఫెడరేషన్ వారున్నా డిపార్టుమెంటువారున్నా యంతవరకు ఉపేక్షాభావము వహించియున్నారు. ఇదివరకే స్థాపించియుండిన యెడల ఎక్కువ అజనాయకీ వుండి వాయిదామీద బాకీలు చాలాభాగము వనూలు అయివుండెను.

ఒక సమాచారసంఘసభ్యుడు.

అసలు బంగారు నగలకు శ్రీ లక్ష్మీ జ్యాయెలరీ కంపెనీ, మాన్యుఫ్యాక్చరింగు బ్యాంకులర్లు అండ్ డ్రైమండు మర్చంట్సు, బెజవాడ. 2

నిర్మలమైన పప్పునూనె
గోదావరి డెల్టాలో పండిన పైరునువ్వులు పరిశుభ్రముగాకడిగి వప్పుచేయబడి తీసిననూనె చాలాప్రశస్థము ఆరోగ్యము, ఒకసారి వాడిచూచినచో తెలియగలదు. డబ్బాకు తక్కువ లేకుండా పంపబడును. ధరల వివరములకు యీ దిగవ చిరునామాకు వ్రాయుడు.
కె. బసవరాజు బ్రదర్స్,
సామర్ల కొల, M. S. M. Ry.

ఒక రోగిష్టి భార్య

మనజానికి నిరంతరము వ్యాధిగ్రస్తురాలగు భార్యకంటె జీవితముందు నేరొక మోసయందభోద. సాధారణముగ ఉష్ణప్రదేశములందు పురుషులకంటె స్త్రీలకు వ్యాధులెక్కువగ నుండును. అందులో ముఖ్యముగ ఆకాల బహిష్టు, తుంటి, గుండెలలో నొప్పులు, బలహీనత మొదలైన వాటివలన ఆరోగ్యమును భార్యగ నుండజాలను. ఫెలానా యిట్టి వ్యాధుల నన్నిటిని జయించి బాధలను పోగొట్టుకొనుటకు ముఖ్య కారణము యీ యోగ్యము. ప్రత్యేకము స్త్రీలకొరకే కియారు చేయబడి యున్నది.

నిదర్శన మిచ్చుటనే కలదు

“నా భార్య, స్త్రీలకొరకై ప్రత్యేకముగ చేయబడిన 8 సీసాలు ఫెలానా మాత్రలను నేవించి యారోగ్యమును బోందినదని తెలుపుట కంతయో సంతోషమును చూచుచి. ఆమె కొన్ని సంవత్సరములనుండి వివిధ వ్యాధులచే బాధ నొందుచు, ఫెలానా మాత్రలను పుచ్చుకొనుటకు ప్రారంభించిన రెండు మాడు దినములలోనే వ్యాధి ఆమెకు ఆకలి హెచ్చై, జీర్ణకక్తి వృద్ధి నొందుచు నరముల బలహీనత క్రిమముగ తొలగిపోవుచున్నది.

మా విధేయులు,
(సం.) ఆర్. బి. సి.”

Feluna
స్త్రీలకుమాత్రమే

తయారుచేయనపుడుకూడ ఫెలానా మాత్రలు చేతితో అంటబడి యుండలేదు. ఇండియా బర్మా, సింజా దేశములంతటను దుకాణదారులు, మందు లమ్మవారందరి చేతను సీసా 1 కి రు. 2-4-0 కు అమ్ముబడుచున్నది

మీ స్త్రీల యారోగ్యముకొరకే

అంగలూరు
ఖద్దరుప్రచారకసంఘము
దేశకల్యాణమునకు గ్రామములే యాధారము. ఎప్పుడు గ్రామములు బాగుపడునో యప్పుడే దేశముబాగుపడును. కొన్ని గ్రామములందింకను బూర్తిగా విశేషవస్త్రములనే కట్టుచున్నారు. కాంగ్రెసువాదులకు, ఖద్దరుగట్టువలసినదని పట్టణముల యందుపవ్యసించిరిగాని గ్రామములకఁ బోయి ఖద్దరుగట్టువలసినదని తగినంత ప్రబోధమును జేసియుండలేదు. పల్లెటూళ్లలో ఖద్దరుప్రచారము చేయవలసినయావశ్యకత ఎంతయోగలదు. అందుచేత, అంగలూరు గ్రామములో ఆగస్టు 1 వ తారీఖు శుక్రవారమునాఁడు ఖద్దరు ప్రచారకసంఘము మనుషేర నొక సంఘము స్థాపింపబడినది. ప్రతిగ్రామమునకు బోయి రాల్చు ముప్పెట్టి నూర్ణిలవడుకవలసినదనియు ఖద్దరు ధరింపవలసినదనియు నిట్లేయికరులను బ్రోత్సహపఱుపవలసినదనియు బోధించుచు శాంతముగా కృష్ణాజిల్లాలో ప్రచారము చేయుటయే యీ సంఘముయొక్క ముఖ్యోద్దేశము. ఖద్దరువైనగాని దేశమువైనగాని యభిమానముగల దేశీయసాదరులు మా సంఘమున సభ్యులుగాజేరి మాకు దోడ్పడి మాప్రయత్నమును సఫలము చేయుదురని మేము విశ్వసింపుచున్నాము. సభ్యులుకాగోరువా రీక్రింది చిరునామాకు దరఖాస్తులను వెంటనే పంపవలయును.
కోగంటి దుర్గామల్లి కాత్తునరావు,
ఖద్దరుప్రచారకసంఘకార్యదర్శి, అంగలూరు,
గుడివాడతాలూకా, కృష్ణా.

సామర్ల కొలవార్తలు
ఈ నెల 8 వ తేదీని మా సామర్ల కొల భీమవరములో నెలకొల్పబడిన శ్రీ భీమేశ్వర గ్రంథ భాండార భవనమున నొక మహాసభ సమావేశపరచబడినది. ఏతత్సహాసభకు గ్రామమందలి వివిధ శాఖలలోని యువోక్తులు, పౌరులు ముమారు నాలుగు వందల మంది వచ్చియుండిరి. కడియమునుండి బ్రహ్మ శ్రీ చెళ్ళపిళ్ళ వేంకటకాస్తులవారు గ్రామస్థుల కొరకై వైదయచేసియుండిరి. భాండారగ్రంథులు, శ్రీ కాస్తులవారి నశ్వశక్తియు సభికోహింప జేసి పురములోని రాజబీధులలో మంగళతూర్వారావంబులు నెలంగ నూరేగించి సాయం కాలము 4 గంటలకు సభాభవనమును జేరిరి. ఏతత్సహాసభకు మా పురమున నున్న బోర్డుపాన్సూలులోని సంస్కృత పండితులు బ్రహ్మశ్రీ గానగపాటి సుబ్బారాయకాస్తులవారు సభ్యుల కొరకమీద నగ్రాసవాధిపత్యము నిధివహించిరి. భాండారకార్యదర్శి యగు చింతలపూడి వేంకటరావుగారు ఇంక సింధ్రులూపంచాననవిధాం చితు లగు శ్రీ వేంకటకాస్తులవారిని క్షాణించుచు స్వాగతప్రత్యును జదివిరి. తరువాత సభ్యులు ప్రారంభోపన్యాసమున కాస్తులవారి నుగంఠంబులను, పాండిత్య ప్రకర్షమును, అనన్యసాహస్య కవితాధోరణినిగూర్చి సభ్యుల కెఱుకపఱుచుచు, స్వీయచరిత్రమును, నానారాజ పందర్శనమునుగూర్చి ప్రసంగింపవలసినదని వేంకటకవిగారిని గోరిరి.

అనంతరము వేంకటకవిగారు తమ మృదుమధురసహజ వాగ్ధోరణితో సభ్యుల నందఱవరకు లులకట్టు తమబాల్యమును విద్యాభ్యాసమును, రాజసభల దాముజరిపిన శతాపధానాదికమును గూర్చి రెండుగంటలనేపు నిర్వచనముగనే ప్రసంగమును జరిపిరి. తరువాత శ్రీవింజమూరి రామానుజాచార్యులవారు కాస్తులవారి నిస్తులమేధాసంపదను గొనియుంచుచు, శ్రీ కాస్తులవారి సీ గ్రామమునకు రప్పించి వారియువన్యాసమును వినవకాశమును గలుగజేసిన మల్ రాత్రి శ్రీ శ్రీపాద బాపన్న పంతులుగారికి వందనముల సమర్పించిరి. చంద్రున కొకనూతిపా గనునట్లుగా సభ్యులు శ్రీ కాస్తులవారికొకశాలవను బహుమతిగా నొసంగి సన్మానించిరి. చివరను శ్రీ కాస్తులవారికిని, సభ్యులకును, సభ్యులకును వందనములతో సభ ముగిసినది.

ప్రాచీన విద్యలయందును, తదభిజ్ఞులయందును నాదరణములేని యధునాతనకాలమున సుప్రసిద్ధపండితు లగు కవిసార్వభౌమ శ్రీపాద కృష్ణమూర్తి కాత్రిగారు, కాశీబల్లి బ్రహ్మయ్యకాత్రిగారు, వడలి లక్ష్మీనారాయణకాత్రిగారు మున్నగు మహానీయుల వాగమృతమును గ్రోలి పవిత్రత నందునట్లు పురజనులకవకాశమును బడేపడే కలగజేయుచున్న మా గ్రామవాస్తవ్యులు శ్రీ వింజమూరి రామానుజాచార్యులవారెంతయు సభి నందనీయు లని విన్నవించుచు విరమించుచున్నాడను.
చింతలపూడి వేంకటరావు.

స్వయంశిక్షా సంస్కృత
గ్రంథములు
స్వామిశాఖాశ్రీకృతము తెలుగులిపి, తెలంగరములు శబ్దము మొదలగు విరుపు ప్రకములపెట్టు అసలుదర 8-0-0 తగ్గుధర రు 1. నీలకంఠం, C/ంఎక్. ఎన్. నరసింహం, బ్రయసింగకాలేశి, రాజమండ్రి.

తాడివర్తి

వ్యాయామబోధనశాల ప్రారంభోత్సవము

(స్వకీయవిలేఖరి)

అదివారము నాయంత్రం 7 గంటలకు ప్రత్యేకముగ ఏర్పరచబడిన భవనములో వ్యాయామబోధనశాల ప్రారంభోత్సవము తాడివర్తి కోఆపరేటివు బౌనుబ్యాంకు డైరెక్టరులచే జరిపింపబడినది. గ్రామములోని చాలమంది పెద్దలు ప్రారంభోత్సవమున బాల్లూని తమసానుభూతిని వెల్లడించిరి. ఈవ్యాయామబోధనశాలలో శాస్త్రీయపద్ధతులమీద వ్యాయామవిద్య నేర్పబడును. ఈపద్ధతియందు చాల నిపుణులగు శ్రీయుత ఆలూరు అప్పన్నగారు శిక్షణాధికారిగా నేర్పడినారు. పూజ ముగిసిన తరువాత ప్రారంభోత్సవము జరుపబడినట్లేదేకదేకమును దీనిని స్థాపించుటకు ప్రోత్సహించి దానికివలయు ప్రయత్నముకూడ సహాయముచేయుటకు సంకల్పించిన శ్రీయుతులు రాజా వెంకట్రామయ్యగారిని బ్యాంకు డైరెక్టరులకు ప్రకటించుచు, ప్రజల ద్రవ్యసహాయము చేయుటయే గాక తమపిల్లలకు వ్యాయామశిక్షణనుబట్టి తద్వారా తమ సానుభూతిని వెల్లడి చేయవలసినదిగా శ్రీయుతులు మన్నంపల్లె వెంకటరంగారావులవారు కోరిరి. తరువాత డా. కలచిపేట వెంకటరంగారావులవారు హిందూవులలో ఈవ్యాయామపద్ధతులయందు గరిగియున్న ఉపేక్షాభావమునకు చింతిల్లుచు పాశ్చాత్యపద్ధతుల ప్రకారమే గాక, అనాదిగ మనవారిచే సక్రమపద్ధతులమీద యేర్పరచబడియున్న యోగాభ్యాసపద్ధతులనుకూడ దీనితో మేళవించి నేర్పవలసినదిగా కోరిరి. తరువాత ఈవ్యాయామపద్ధతులయందు ముందును భవనముగల రాజశ్రీ వి. శ్రీనివాసయ్యగారు (డ్రాయింగ్ మాస్టరు) వ్యాయామము చేయునప్పుడు ప్రాణవాయువునుపీల్చుట, దానిని స్తంభింపుట తరువాత నిదానముగ వదలుట వీటియొక్క క్రమమును గురించి విపులముగ జెప్పి సభ్యులను ఆనందింపజేసిరి. ఇప్పటికి 6 మందికి పైగ విద్యార్థులున్నారు. వీరి ప్రయత్నము ఇఫలీకృతమగునట్లు ఈశ్వరు డినుకూలించు గాత!

ఉచిత రాత్రిపాఠశాల

వైబాంకు డైరెక్టరు ఈదినం నాయంత్రం తాడివర్తికి చేరిన రెడ్డిగారిపాశెయిలో దీపలకపయోగార్థమై నొక ఉచిత రాత్రిపాఠశాలను యేర్పరచినారు. నీని ప్రారంభోత్సవము మ. రా. శ్రీ బౌనుబ్యాంకు అధ్యక్షులగు రాజ వెంకట్రామయ్యగారిచే జరుపబడినది. విద్యార్థులందరూ సమావేశమున పాల్గొనిరి. ప్రథమమున మైసూరులుటిచరుగా నున్న శ్రీయుత క వెంకటాచార్యులవారు, ఈధర్మకార్యమునకై శ్రీచేరేపింపబడిన బ్యాంకు డైరెక్టర్లను అధ్యక్షులవారిని అభినందించుచు అధ్యక్షులవారిని పుష్పమాలలంక్యులను గావించి పిమ్మట ప్రారంభోత్సవము జరుపబడినది. ఈపాఠశాల ప్రతిదినం రాత్రి తెలుగు ఉద్దభావము నేర్పబడును. ఒక ఉపాధ్యాయుని నెలకు రు. 15 వేతనముమీద ఏర్పాటుచేసినారు. ఈ గ్రామములో ఇదే ప్రథమ ప్రయత్నము. ఈ ప్రశంసార్హ మగు ప్రయత్నమునకు బూనుకొన్న బ్యాంకు డైరెక్టరు, తదితర ప్రోత్సహకులను వందనీయులు ఈ పాఠశాల దివదినాభివృద్ధి గాంచునట్లుగ పరమేశ్వరుడు ప్రసాదించు గాత.

శానసనభాషిని కలు

పంచాయితీ తీర్మానమునకు బద్ధులై రాజశ్రీ జి. లక్ష్మణ రెడ్డిగారు తమ యభ్యర్థితమైన వదలుకొనిరిన తెలియుచున్నది. కాని మ. రా. శ్రీ జి. రామేశ్వరరావుగారు ఎన్నికలలో పోటీచేయుటకు సంకల్పించి తమ నామినేషను దాఖలు చేసినారు.

తిరుగుడుపెండ్లి

శ్రీ వేంకటపార్వతీశ్వరకవి విరచితమగు నవల శారదా శాసనోజ్జ్వలమైన నవల. సాంఘిక విమర్శ విస్తరమైననవల. చతుర కథావిభాష్యరమైననవల. సరసార్థ భావరంజకమైన నవల.

మాటలో తిరుగుడు, మనసులో తిరుగుడు మతములో తిరుగుడు. తిరిగి తిరిగి తిరుగుడు పెండ్లికి తలతిరుగుడే ఫలమైనది. వెల 1-8-0.

చందాదారులుగా చేరినవారికి రు. 1-0-0
చందాదారుగా చేరుటకు ప్రతేక రుసుము ,, 0-4-0

ఆంధ్రప్రచారిణి గ్రంథ నిలయము, పితాపురము

విజయనగరము

(స్వకీయవిలేఖరి)

కల్లుపాటలు

విజయనగరము, ఆగస్టు 5:—నిన్న సుధ్యాహ్నం తాలూకా కచేరీలో తాలూకాలోని కల్లుదుకాణముల గుత్తచేలం జరిగెను. శ్రీయుతులు గురజాడ రామచంద్రరావు, దూర్యావల సాంబమూర్తి మున్నగువారు పిక్కెట్టుచేయుటకు కచేరీకి వెళ్లగా వీరిని పోలీసువారు కల్లుపాటలు పూర్తియగువరకు కదలకుండ నిర్బంధించిరి. తలం పొడేనారినితప్ప వైవారిని లోనికి రానీకుండ పోలీసుకాపలా యుంచబడినది. కిందటి సంవత్సరమున కన్న నెలకు 600 రూ. 16 త్రతగ్గని తెలియచుచున్నది.

కళాశాలల పిక్కెటింగు

నిన్న మ్యునిసిపలు స్కూలు, మహారాజావారి ఇంగ్లీషు సంస్కృతకళాశాలల విద్యార్థులు సద్దారు వల్లాభాయిపట్టులు, మాలవ్యా మున్నగు నాయకులను నిర్బంధించినందుకు కళాశాలలను బహిష్కరించిరి. నాయకాలము 5 గంటలకు విద్యార్థులందఱువరసతీర్చి గాంధీ, పటేజి, మాలవ్యా పటములకు, బాతీయతాకమును ముందుజెట్టుకొని బాతీయగీతములు పాడుచు మధ్య మధ్య భారతమాతవి, గాంధీసహాయ్యులకు, పటేజునకు జేతేయి కేకలువైచుచు, బ్రిటిషు ఇన్స్పెక్టరు బహిష్కరింపవలసినది యని కేకలువైచుచు, ఊరియొక్క ముఖ్యమైనవీధుల వెంబడి యూరేగిరి. చివరపార్కులో స్వరాజ్య మైదానమున గుమికూడిరి. విద్యార్థులకు సద్దారు వల్లాభాయిగారు పంపిన సందేశము చదివి వినిపింపబడినది. ఖడ్గ దరించుట, పాఠశాలల బహిష్కరించి బాతీయపరిమలునందు పాల్గొనుటకు విద్యార్థులు హెచ్చరింపబడిరి. సభ ముగింపబడి శాంతముగా గృహములకు జను డని బోధింపబడిరి.

కాకినాడ రజక విద్యార్థులసహాయ సంఘసభ

రజక విద్యార్థులలో వీదవారికి తోడ్పడుటకు, కాకినాడలో ది. 24-8-1928 వ తేదీని పై సంఘమును స్థాపించిరి. ఆ సంఘపు సభి కాకినాడలో జూలై 15 వ తేదీని జరిగి 7 గురు విద్యార్థులకు జీతము లిచ్చుటకు తీర్మానించిరి. వీరిజాతిలో స్వనముచే చదువుకొనుటకు కైకలేనివారు చదువుకొనుటకు యవకాశము కలిగించి, అదిలేనికొరతను తీర్చుటకు దీనిని నెలకొల్పిరి. రజక విద్యార్థులయొద్దనుంచి 8 కంటే యెక్కువ ధర్మాస్తులు లేనందులకు సభలో విచారము కనుపరచి ముగించిరి. (ఒక విలేఖరి.)

ఆనందబోధిని.

చిత్రపటములతో వెలువడు చతురమాసపత్రిక ఇందు కథలు, పద్యములు, సాంధర్మిక కళా రహస్యములు, హాస్యము, వేదాంతము, కళల ప్రపంచవార్తలు మున్నగునన్నియు ప్రకటింపబడును. ఈ మాసపత్రిక ఆక్రమిక, కూర్పు ముస్తలు మాటగట్టునటు లుండును. మాదిరిపత్రిక ప్రాయము.

సం॥ చందారు. 1 మాత్రమే.

ఆనందబోధిని కార్యాలయము,
పోస్టుబాక్సు నెం. 167, మదరాసు.

కేసరి గారి త్రిరత్నములు

లాద్ర

శ్రీ ల యొక్క
అంగీకృత, సాఖ్యములకు
అమృత
రక్త పరిశుభ్రతకు
అర్ప

జ్వరముల పోగొట్టగలవు.

అన్ని మందులసావులలోను దొరుకును మరియు

కే స రి కు టీ ర మ్,
ఇండియన్ కెమిస్ట్రీ లిండ్ డ్రగ్గిస్ట్

ఎడ్వర్డు * * * మద్రాసు.

ద్వారపూడి

2 తేదీ నాయంత్రం 4 గంటలకు ద్వారపూడి గ్రామములో నహారాజ శ్రీ శ్రీ రాజాగోపాలపురం యస్టేటు జమీందారువారి దివాన్ భావాలలో గోదావరి జిల్లా రామచంద్రపురం తాలూకా ఒక్కవోలుపర్కా పీఠులపై స్థాపిత తాలూకు సంఘమువారు మహారాజ శ్రీ దంతులూరి అప్పల వెంకటవిజయ వరసింహారాజుగారి ఆధిపత్యముక్రింద లాయర్ మీటింగు జరిపిరి. మహారాజ శ్రీ సామినేని వరసింహారావు వాయుడుగారు రిటైరు సెంట్రల్ నాదర్ గోదావరి డిస్ట్రిక్టుకోర్టుగారును మార్గపూడి ముద్రహ్యంగాన ప్రైవేటువేకేలు విక్టోర్ వోలు చెల్లూరి నూకరత్నముగారు బ్రిటిషు పరిపాలనమును గురించిని శాసనోల్లంఘనన వచ్చేడి యిబ్బందులను గురించిని ఉప్పువన్నును గురించిని ప్రకటించిరి. ముట్టుపట్ల గ్రామములనుండి సుమారు 500 మంది ప్రజలువచ్చిరి. సభ జయప్రథముగా జరిగినది. దంతులూరి అప్పల వెంకటవిజయస్వసహాయారావు.

త్వరలో కావలెను

కాకినాడ ఆంగ్ల బాలికలశిశురక్షణాలయమున నుండు ఇద్దరు బ్రాహ్మణ, ఒక వైశ్య బాలికలశిశువుల వునస్థివాహమునకు ఇద్దరు బ్రాహ్మణ ఒక వైశ్యులందు కావలయును. పిల్లలు రూపవతులుగాను ఎదురెట్లున్న 18 సం॥ వయసుగలవారు.

11-7-80 ప్రకటించిన ప్రకటనకు ఆకేక దరఖాస్తులు వచ్చినవిగాని వాప్రకటన ప్రకారముగ లేదు. అనగా వివాహమాడుటకు కైకలేనివారు, భార్యవులడిన్ని తేదీనైనానవారు, ఈకేర బాలయమును మోసముచేయు దురుద్దేశముతోను తమను చేయుకొద్దేముతో వ్రాసియుండిరిగాని నిజముగా వివాహమాడ వుద్దేశముగలవారు వ్రాసినదరఖాస్తులులేవు. మాకు 80 సం॥లో జడినవారుగాను, అధమం ఎస్. ఎస్. ఎల్. సి. పరీక్ష పాస్ చేసి 80 రూపాయలకు పైబడిన వుద్యోగములోవుండి వివాహ ఖర్చులు ఎవైరాలు భరించువారివద్దనుండే దరఖాస్తులు కావలయును. అనవసరపు టుత్తరములకు బదులు ఇవ్వము. ఫోటోలుపంపము. జలయువారు సమక్షమున వచ్చి మాతో మాటలాడి పిల్లలను చూచి సమ్యక్మైననో వివాహమాడవచ్చును.

ప్రతి కనకమ్మ,

వెసిడెంటు, ఆంగ్ల బాలికలశిశురక్షణాలయం.

పీర్ల నత్తముచే బహుమతి బడయుట

తెనాలిలో కన్యకాపర పీళ్ళోసక్రమ కోడుకు 4 ఎ వార్డులోవున్న చేతెర్ల మహల్లా అను పేటకు మట్టుప్రక్కల నున్న యిండ్లకు యిటీవల అగ్నిప్రమాదముచే కొన్నివందల యిండ్లు దహనమైనవి. ఈ విషయము యావత్మండికి తెలిసియేయున్నది. ఈ సమయములో మా పీర్ల పంజాయమ్మా దానికి సమీపమునవున్న మా యిండ్లకమ్మా ఏవిధమైన అపాయమును కలుగకుండుటచే చూడవచ్చిన జమీలు ఆశ్చర్యముతో యీ యిండ్లకు ప్రమాదము కలుగకుండుట యీ పీర్ల యొక్క మహత్వమేయని కొనియాడిరి. అదిమాచి మహారాజరాజశ్రీ సింకా చిన్ని వెంకటప్పయ్యగారు, వీరభద్రయ్యగారు 1600-0-0 పదహారువందల రూపాయల విలువగల 228-0-0 రెండు వందల యిరువది ఎనిమిది చతురపుగజముల స్థలమును పీర్ల పంజాకుగాను ఉచితముగా నొసగిరిగాన సదకు పేట వివాసములమైన మేము వారియొక్క సానుభూతిని కొనియాడుచున్నాము.

ముజాఫర్ షేక్ యిబ్రహీము సాహెబు.

అమెరికాదేశపు అద్భుత కాంబినేషన్ పెట్టె

250 వస్తువులు గలది. 25 రుప్యలు మద్యపుగల వస్తువులు ప్రస్తుతపు ధర రుప్య 3-8-0 మాత్రమే.

వస్తువులవివరము:—కోల్డ్ గోల్డ్ ప్లేటెడ్ గునిబ్బు పాక బెకెకలము 1, 22 కాకెట్లు కోల్డ్ గోల్డ్ ప్లేటెడ్ గుంజరములు 2, 22 కాకెట్లు కోల్డ్ గోల్డ్ ప్లేటెడ్ గుంజరములు 12, ప్రకాశముగ రాళ్లుచెక్కినబ్రోచి 1, మేలైన స్టీలునిబ్బులు 24, బ్లూబ్లాకు సిరామాత్రలు 144 గల డబ్బీ 1, మేలు పేనాకత్తి 1, మేలరకం సీమకత్తెర 1, ముఖమునాచుకొను అద్దము 1, గ్లాసునిరాయడి 1, అందముగ నేపి పిన్ను 30, శ్రేష్ఠముగ బాకు రెడ్డు పెన్నులు 12, పెకాహోల్డ్ రుడ్లు 6, వెంటునీవా 1, నిడువాటి ఎడ్డుకొమ్ము దువ్వెన 1, బ్రాస్సఫర్ పిక్చర్లు అను అతికించు బొమ్మలు పీట్లు 12, వినుల ఉపయోగకరముగ 200 వస్తువులు పెట్టె ఖరీదు రుప్య 3-8-0. తపాలారాష్ట్ర ప్రత్యేకము. పి.వి.యెస్ అందుకంపెని, హార్బురెను, మద్రాసు.

బందరు నల్లజెండాలు కేసు

వడ్డమూడి సత్యనారాయణ, బొబ్బిల రావు, బొబ్బిల ఆదినారాయణమూర్తిగార్లు దాఖలు చేసియుండిన అప్పీలులో జిల్లా జడ్జిగారి తీర్పు.

వైన సూచించబడిన మువ్వలను, మరి ఏడుగురును బందరు నల్లజెండాలు కేసులో సబ్ డివిజనుల మేజిస్ట్రేటుగారిచే విచారించబడి, ఇ. పి. కో. 143, 145 నెక్సుల క్రిందను, పోలీసు చట్టము 82 నెక్సును క్రిందను నేరస్థులుగా భావించబడి, ప్రెమూడింటిలో మొదటి రెండింటిక్రిందను వరుసగా ఒక నెల, ఆరువారములు కఠినశిక్ష విధింపబడియుండిరి. మూడవ నేరమునకు శిక్ష విధింపబడలేదు. ఈ శిక్ష ముగిసినపిమ్మట నోక సంవత్సరమువరకు శాంతికి భంగముకలిగింపబడుటకై 200 రూపాయలు బాంధును, అదేమొత్తమును యింకాపురి కామీనును, ప్రతినిందితుడు నోసంగవలయుననియు మేజిస్ట్రేటుజ్ఞాపించెను. వైనసూచించబడిన మువ్వలను. అనగా 1. వడ్డమూడి సత్యనారాయణ (హిందువు) ఇయ్యను 21, కాతవరం, ఆంధ్రప్రదేశ్ నుండి కంపెనీ ఏజెంట్లు, 2. బొబ్బిల రంగారావు, (హిందువు, ఇవాములు, ఇయ్యను 21, కాతవరం) (3) బొబ్బిల ఆదినారాయణమూర్తి (ఇయ్యను 25, హిందువు, వ్యవసాయదారుడు, గుడివాడ) గార్లు మాత్రము బందరు జిల్లా జడ్జిగారి కోర్టులో అప్పీలు దాఖలుచేసిరి.

జిల్లా జడ్జిగారు మ-రా-రా-త్రి. సి. ఎన్. మహాదేవ అయ్యగారు, బి. ఏ. బి. ఎల్. గారియప్పలును విచారించి, ఇ. పి. కో. 143, 145 నెక్సులక్రింద వై మువ్వలకును విధింపబడినశిక్షను రద్దుపరచిరి. మరియు, క్రి. ప్రో. కో. 106 నెక్సునుక్రింద శాంతిసంరక్షణ పత్రములను వ్రాసియువలయుననడి క్రింది కోర్టు ఆదర్శనగూడ రద్దుపరచిరి. 1930 సంవత్సరము క్రిమినల్ అపీలు నెంబరులో అపీలు దాఖలున వడ్డమూడి సత్యనారాయణ, బొబ్బిల రంగారావుగార్లకు పోలీసుచట్టము 82 నెక్సునుక్రింద 50 రూపాయల జరిమానా శిక్షను జిల్లాజడ్జిగారు విధించిరి. 1930 సం॥ క్రిమినలు అపీలు నెం 16 రులో అపీలుదారులగు బొబ్బిల ఆదినారాయణమూర్తిగారికి వారిదివరకే 87 దినములు నిర్బంధములో నుండియున్నందున, ఒకరూపాయి వై చట్టముక్రిందనే జరిమానా శిక్ష విధింపబడెను.

అపీలు 1930 సం॥ జూలై నెల 10, 11 తారీఖులనాడు విచారించబడెను. 12 వ తారీఖునాడు సెషన్సుజడ్జిగారి క్రిందితీర్పును గావించిరి.

తీర్పు

ఈ అపీలు నామందర విచారణ నిమిత్తమై వచ్చెను ఆంధ్ర పిటిషను, (క్రింది కోర్టు) సాక్ష్యము విచారణ మొదలగు రికార్డులను చదివి అపీలుదారుల నేలగు జి. వి. సుబ్బారావుగారికి బదులుగా హాజరయిన ఎం. శివరామకృష్ణయ్యగారియొక్కయు, పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటరుయొక్కయు వాదనను వినిన పిమ్మట వానినిగూర్చి యాలోచించి, యాక్రింది తీర్పునుగావించుచున్నాను:-

1. క్రిందికోర్టులో 89, 10 వ నిందితులగు అపీలుదారులు మువ్వలను, అపీలును గావించియుండిన మొదటి ఏడు నిందితులతో సహా ఇ. పి. కో. 143, 145 నెక్సుల క్రిందను, 1861 సం॥ కోర్టు రి చట్టమును పోలీసు చట్టము 82 వ నెక్సును క్రిందను యాకోర్టుచే నేరస్థులుగా నిర్ణయింపబడిరి.
2. అభిప్రాయభేదములకు తావోసంగటియు, కేసుకు సంబంధించినట్టియు సంగతులివి:- 8-2-1930 తేదీనాడు మద్రాసు గవర్నరుగారు మచిలీపట్టణమునకు విచ్చేసియుండిరి. కాంగ్రెసువాదులు కొందరు మచిలీపట్టణమునందలి రాబర్టునక్ చాక్లలో పురజనులసభలను జరిపి, గవర్నరుగారి రాకను బహిష్కరింపవలయుననియు, వారే తొలుతనున పట్టణమునందలి దుకాణపుదారులు హెర్బాళమున జరుపునట్లు గావించవలయుననియు, గవర్నరుగారు పట్టణమునకువచ్చినపుడు చేతిలో నల్లని జెండాలునుకలిగి (ఓ గవర్నరా! వెనుకకు పరులము గవర్నరా! గో బ్యాక్! అను కేకలు వేయువారిని యూరేగింపుగా గొనిపోవలయుననియు తీర్మానములను గావించిరి. ఈ తీర్మానముల నాచరణలో బెట్టుటకై 1, 2, 3, 6 నెంబరు నిందితులయొక్కయు, తదితరులయొక్కయు పేర్లతో అన్యువేయబడిన కరపత్రములు పంచిపెట్టబడెను. ఎక్జిబిట్లు ఏ. ఆ కరపత్రముయొక్క ప్రతి. ఈ యుద్యమమునుగూర్చి తనకు దలియగ నే మచిలీపట్టణపు పోలీసు సర్కిల్ ఇన్స్పెక్టరు శాంతికి భంగము వాటిల్లనని భయమునొంది, ఎక్జిబిట్లుగా దాఖలుచేయబడియున్న నీవేదికను పోలీసునూపరింపెండ్లెంట్లుకు బంపెను. కరపత్రములో సూచించబడిన విధమున సమావేశములకు. యూరేగింపులను జరిపెనువారట్లుకేయుటకు పూర్వము తనాద్యనందితై నెన్నును పొందవలయునని, జిల్లామేజిస్ట్రేటుయొక్కయును మతిగై కొనిపోలీసు నూపరింపెండ్లెంట్లు

డెంటు పోలీసు చట్టము 80వ నెక్సును 2వ విభాగము క్రిందయు త్రవ్వ నొందును గావించెను. క్రిందికోర్టు తీర్పులో యానోటీసు (ఎక్జిబిట్) నాలుగవ పేరాలో పూర్తిగా నుదాహరింపబడియున్నది. నోటీసు 7-2-1930 తేదీనాడు జారీ చేయబడెను. 8-2-1930 తారీఖునాడుదయన గవర్నరుగారు మచిలీపట్టణము చేరి నిర్ణీతుగు నోకమార్గము ననుసరించి పట్టణములో తిరిగెదరని తెలపబడుచుండిగా, మునుగు 50, 60 మంది మువ్వలనుగల యూరేగింపకటి 8 గంటలకు బయలుదేరి కోటలోడు మీదుగా రాబర్టునక్ చాక్ల వెళ్లనకు వెళ్లుననెను. వైనిర్ణీత మార్గములో రాబర్టునక్ చాక్ల కూడ నోక భాగమే ఊరేగింపు మొదట ఒకటవ నిందితుడును, రెండవ నిందితుడు నుండిరి అపీలుదారులు మువ్వలతో సహా తదితర నిందితులును కూడ నాయూరేగింపులో నుండి గనబడు సాక్ష్య మున్నది. రాబర్టునక్ చాక్లలోనున్న గుప్తాఫాసేను దుకాణముకడకు యూరేగింపు చేరగనే, ప్రాసిక్యూటర్ మొదటి సాక్ష్యును పోలీసు సబ్ ఇన్స్పెక్టరు దాని నెదుర్కొని, జిల్లాపోలీసు నూపరింపెండ్లెంట్లుచే జారీచేయబడిన యాత్రవృత్త (ఎక్జిబిట్) యూరేగింపులోనివారికి చదివెను. మొదటి యిరువురు మద్రాసాలకును నాయూరేగింపుయొక్క ప్రతుల నందజేసెను. ఇందుమీదట యూరేగింపు వెనుకకుమరలి, పాతరామన్న పేటలో నున్న చర్మాసంఘమువారి కార్యాలయములోనికి బ్రవేశించెను. అచట నోకసభ జరిగెను. ఆలోచనయు జరిగెను. సబ్ ఇన్స్పెక్టరు యూరేగింపు ననుసరించి యాసంఘముకు వెళ్లియుండిన. కాని, చర్మాసంఘముయొక్క కార్యాలయములోనికి వెళ్లక కోర్టుమీదనే నిలుచుని, ముందు జరుగవలసినసభములను గమనించుచుండెను. కార్యాలయములో జరిగిన సభలో నేమి జరిగినదియు (ప్రాసిక్యూటర్ తిరపున సాక్ష్యములేదు. అనతికాలములోనే మొదటి నిందితుడును రెండవ నిందితుడును బయటకు వచ్చిరి. వీరి ననుసరించియే యితర నిందితులును, తదితరులును వచ్చిరి

కథనములలో తారతమ్య ముండుట

ఈ స్థలమున ప్రాసిక్యూటర్ వారి యొక్కయు, నిందితులయొక్కయు కథనములకు పొందిక లేకున్నది. కార్యాలయమునండి బయటకు రాగానే వీరు నల్లజెండాలతో నూరేగింపుగా నేర్పడి, “గవర్నరా, వెనుకకు మరలము” అని కేకలు వేయుచుండిరిని (ప్రాసిక్యూటర్ వారనుచున్నారు. కార్యాలయములో జరిగినసభలో, పోలీసు నూపరింపెండ్లెంట్లు యొక్క యాత్రవృత్తను గమనించి యూరేగింపుగా వెళ్లరాదనియు, వ్యక్తులమాత్రము నల్ల జెండాను పట్టుకొని, “గవర్నరా! వెనుకకు మరలము!” అని కేకవేయుచు వారి దారిని వాడు వెళ్లవలయుననియు తీర్మానింపబడినని నిందితులతిరపున నుడు వచియున్నది. కాని, క్రిందికోర్టు తీర్పునందు 6, 7 పేజీలలో సూచించబడినట్లుగా నిందితులతిరపు సాక్షులలో రెండవయాతడును, పదునోకండవ యాతడును యొప్పుకొనిన సంగతులను బట్టి చూచిన యా కథనము నమ్మబడజాలదు.

4 పిమ్మట జరిగినసంగతులగూర్చి భేదాభిప్రాయ మంతగాలేదు. నిందితులతిరపు రెండవసాక్షి యొప్పుకొన్నట్లుగా మొదటి యిరువురు నిందితులును తొలగులకు ముందర నడుచుచుండిరి. పోలీసు నూపరింపెండ్లెంట్లు యొక్క యాత్రను మీరదలచిరాయని తాను వీరిని యడిగినట్లును, “జేం! అని జవాబొసంగగా వీరిని వెంటనే తా నెరెన్నుచేసినట్లును, అంతట మూడవనిందితుడు ముందరకువచ్చి, యూరేగింపుకు నాయకత్వము వహింంగోరననియు, అతనికొకడ తాను యాత్రా ప్రతి నోసంగిలిననియు కాని యాతడు యూరేగింపుకు నాయకత్వమువహించుటకు పట్టువల నిహించెననియు, తానెతనిని కూడ అరెన్సుచేసిననియు సబ్-ఇన్స్పెక్టరు (పి డబ్ల్యూ. నడుపుచున్నాడు. ఆతడు వెండియు నట్లుబల్కిన:- “4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11 వ నిందితులు నల్లై యునరించిరి. అంతట నేను వారినికూడ అరెన్సుచేసితిని.

ఊరేగింపును ఒకరితరువాత నింకొకరు నడిపించెదమని 4 వ ముద్దాయి మొదలు 11 వ ముద్దాయివరకును అనుచుండిరి అందులలో ఒకరితావాత నింకొకరిని వారినందరిని అరెన్సుచేసితిని” వీరిని అరెన్సుచేయుటకుపూర్వము తరువాతకుకూడ ఊరేగింపులోనివారి నందరిని వెడలిపోవలసినదిగా తాను నోటీసులుగా ఉత్తరువుచేసినట్లుగాకూడ అతడు చెప్పుచున్నాడు. కాని వారు వెడలిపోలేదని చెప్పుచున్నాడు. ఈసందర్భములను పురస్కరించుకొనియే క్రిందికోర్టువారు 1 మొదలు 10 ముద్దాయిలను ఇండియనుపీసులకోడ్డు 143, 145 నెక్సుల ప్రకారమున్న పోలీసుచట్ట 82 నెక్సును ప్రకారమున్న హోమలని నిరూపించిరి.

5. 1861 సం॥ రిపు 5 వ చట్టములోని 80 వ నెక్సును 2 వ క్లాజు ప్రకారముగా జిల్లాపోలీసు నూపరింపెండ్లెంట్లుగారి అనుమతిని పొందనియెడల అనాడు (అనగా 8-3-30 తేదీని) మద్రాసుగవర్నరుగారు మచిలీపట్టణము సందర్శించు సందర్భములో నల్ల జెండాలు ఊరేగింపును యెవరును నడిపించకూడదనయు లేదా ప్రాత్యహము చేయకూడదనియు కృష్ణాజిల్లా పోలీసు నూపరింపెండ్లెంట్లుగారు 1861 సం॥ రిపు 5 వ చట్టము

లోని 80 నెక్సును 2 వ క్లాజు ప్రకారము జారీచేసిన ఉత్తరువును—అధికారిత్వ జారీచేయబడిన యాత్ర త్రవ్వను సగ్గు వింముల ధిక్కరించి తింపునందులయే సదగ అను జన సమాఖ ముగోనివారియొక్క సమా సంకల్పమే యుండెనని క్రింద కోర్టువారు నిర్ణయించి ఇండియనుపీసులకోడ్డు 143 నెక్సు ప్రకార నింకొకరోప చేసేయుండిరి

6 జిల్లాపోలీసు నూపరింపెండ్లెంట్లు జారీచేసిన ఉత్తరువు “జిల్లా పిట్టిట్టు) అసలు న్యాయవిధి మనయు, శాస్త్రీయమనియు, శాంతికి భంగముకల్పిల్లననియుడి భయమేదనియు, జిల్లామేజిస్ట్రేటుగారి విచారణాధికారతై యావయమై తమ యభిప్రాయమునుగూడ తమ తీర్పులో చెప్పి యుండలేదనియు అప్పీలెంట్లు తమవాదన ప్రారంభములోనే వాదించియుండిరి జిల్లాపోలీసు నూపరింపెండ్లెంట్లుగాడు (బి. గుర్తు ఎక్జిబిట్టు) నోటీసు జారీచేసియుండిన సందర్భములో శాంతిభంగము కలుట కవకాశము ఉండెనో లేదో విచారణ చేయవలసినదిగా కోర్టువారిని కోరుటకు మద్రాసాలకు అధికారము లేదనుట స్పష్టమైన విషయమే. ఏదైన ఒక ఊరేగింపును కట్టుదిట్టములలో నుంచనియెడల శాంతికి భంగము వాటిల్లనని జిల్లామేజిస్ట్రేటు తీర్మానించినయెడల సదరు ఊరేగింపు కోరకై అధికారల అనుమతిపొందవలయునని ఉత్తరువు జారీ చేయవచ్చునని సదరుచట్టంలోని 80 వ నెక్సును 2 వ క్లాజులో కలదు. ఈ కేసులో దాఖలుచేయబడిన సీ గుర్తు ఎక్జిబిట్టువల్ల ఊక్రిందిసంగతి తెలియుచున్నది. పోలీసువారు యావయమై జిల్లామేజిస్ట్రేటును కెరింగించగా జిల్లాపోలీసు నూపరింపెండ్లెంట్లుగాడు అవసరమని తెలంచిన చర్య జరుపవచ్చునని జిల్లామేజిస్ట్రేటు గారు అనుమతించిరి. కాబట్టి యిందు వల్ల యేమి తెలియుచున్నదనగా, పోలీసువారు తెలియజేసిన సంగతులనుబట్టి శాంతి భంగమున కవకాశము కలదని జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారికి విధితమైనట్లుగా తెలియుచున్నది. కాబట్టి సదరు అనుమతిని పురస్కరించుకొని జిల్లా పోలీసు నూపరింపెండ్లెంట్లుగాడు జారీచేసిన(బి గుర్తు ఎక్జిబిట్టు) నోటీసు న్యాయవిధిమగుని అశాస్త్రీయమగుని కాజాలదు.

7. ఇక తర్వాత వాదన యారితిగానున్నది. సదరు నోటీసులో కోరబడినరీతిగా(బి. గుర్తు ఎక్జిబిట్టు)లై నెన్ను పొందకుండా ఊరేగింపునునడిపించిన మాత్రమునగానిఊరేగింపు జరుగుటకు పోత్సహించిన మాత్రమునగాని ఇండియను పీసులకోడ్డు 141 నెక్సును 2-వ క్లాజులో నిర్ణయించబడిన రీతిగా న్యాయాధికారమునగాని న్యాయాధికారముయొక్క చలాయించునగాని ధిక్కరించుటకే సదరు ఊరేగింపు జరుపబడినదని చెప్పుటకు వీలులేదు. సార్వభౌముడు—ఎదిరి—అబ్దుల్ హమీదు—ప్రతికర్తులుగానుండిన కేసులో పాట్నా హోకోర్టు తీర్పుల 2 వాల్యూము 184 పుటలో పేర్కొనబడిన తీర్పునందు న్యాయమూర్తి దాసుగారు నిర్ణయించిన సిద్ధాంతము యా కేసులోకూడ వర్తించేయెడల వై జెప్పినవాదన అంగీకరించవలసినది. కాని న్యాయమూర్తి మల్లికుగారు భిన్నాభిప్రాయ మొసంగియుండిరి. న్యాయాధికారులవారితో పూర్తిగా సదరు కేసు తీర్పులో కేకీభించియుండిరి. అధిక సాక్ష్యాధిక పక్షాభిప్రాయము నెరింగించిన యా యిద్దరు న్యాయమూర్తులు తమ సాభిప్రాయముల నీసందర్భములో సందర్భానుగుణా నోసంగియుండినప్పటికిని, యా కోర్టువారిచే ఆమోదింపబడదని యున్నది. కాబట్టి జిల్లా పోలీసు నూపరింపెండ్లెంట్లుగారు జారీ చేసిన నోటీసును (బిగుర్తు ఎక్జిబిట్టు) “న్యాయశాసన భాగముగా, అనగా న్యాయ చట్టము అనుకాసింపబడినపుడు సదరు శాసనములో అంతర్భాగముగా నది చేరియుండినట్లే భావించవలసియున్నది. కనుక సదరు నోటీసును అతిక్రమించుటయ నడి నేరము ఇండియను పీసులకోడ్డు 141-వ నెక్సును 2-వ క్లాజు ప్రకారము అన్యాయంపదగిన నేరముకాగలదు. కాని, న్యాయాధికారులకు ముఖ్యవిషయమును ప్రతిపాదించిరి. “ధిక్కారము” అనుటవల్ల ప్రత్యక్ష క్రియారూపమైనచర్యయని యర్థమునుసూచించుచున్నది. సదరు న్యాయమూర్తిగారు తీర్పుచెప్పియుండిన సంగతిసందర్భములలో పోలీసు వారి ఉత్తర్యప్రకారము జనసమూహము చెల్లాచెదరై వెడలిపోకుండుటనుబట్టియే వారందగును సమానధీరసంకల్పంలై శాసనాధికారమును గల ఉత్తర్యను వారుధిక్కరించుచుండిరినియు అట్టి ధిక్కారమే ప్రత్యక్ష చర్యయనియు యభిప్రాయ మొసంగియుండిరి.

8. ఇప్పుడు విచారణలోనున్న యా కేసు సందర్భములకును వైకే హోకోర్టునబడిన కేసు సందర్భములకును గెండు న్యాయాధికారుల కలవు. వై జెప్పిన కేసు విషయములో జిల్లా పోలీసు నూపరింపెండ్లెంట్లుగారు జారీచేసిన ఉత్తర్యప్రకారము ఒక నియమిక ప్రదేశములో తానై నెన్నుల నోసంగిన యూరేగింపులు తప్ప పిగిలిన యూరేగింపులేవియు జరుగరాదని ఉత్తర్యచేయబడెను. కాని యాకేసులో(బిగుర్తు ఎక్జిబిట్టు) నోటీ

ను ప్రకారము లై సెన్సులేషన్ డా ఊరే గ్రామాల నడిపించుట దనియు ప్రాత్యహించుకూడదనియు జన:సమాహము ఏవియు గుమికూడరాదనియు ఉత్తర్వుచేయబడినది. ప్రైవేట్ పాట్ల కేసు తీర్పులకూడ న్యాయమూర్తు లాసంగిన ఆభిప్రాయ మేమనగా ఊరేగింపును నడిపించినవారుగాని ప్రాత్యహించిన వారుగాని జనసమాహమును సమావేశపరచినవారుగాని నూ పరిం టెం డెం టు గారి ఆత్మ రు ను ఉల్లంఘించి ధిక్కరించుటమే సమానసంకల్పముగా నిర్వహించి రని రజాపు చేయబడినయెడల ఇండియన్ పీనలు కోడ్డు 141 సెక్షను అట్టివారికి వర్తింపగలదు. ఆరీతిగా వర్తింపనని నిరూ పించుటకు సదరు పాట్ల కేసులో ఆంకాళము లేకపోయెను. అందుచే ఆ కేసులోని మద్దాయాలు విడుదల చేయబడిరి. ఈ కేసులో వి గుర్తు ఎక్కిబిట్టు అనగా నూపరిం టెం డెం టు జారీ చేసియుండిన నోటీసులోని వాక్యములను గమనించిన యెడల యీ కేసులోని అప్పీలుదారులవాదన మరింత బలమగుచున్నది. జిల్లా నూపరిం టెం డెం టుగారి ఉత్తర్వు ఆములు జరుగకుండా ధిక్కరించుటయు ననెడ సమానసంకల్పముతో ముద్దాయాలంద రును నిర్వహించిరిని రజాపుచేయుటకై ప్రాసిక్యూషను పక్షమువారు నివేదించిన సాక్ష్యమును బట్టి అట్టి నిర్ణయము చేయుట కవకాశము కల్గుటలేదు. ఈ కేసులో ముద్దాయాల తరపున సాక్ష్యము నికారించి నప్పటికిని ఆ సమావేశమునందు నిజముగా ఏమి జరిగియుండెనో తెలియవచ్చుటలేదు. ప్రాసి క్యూషను తరపు 6 వ సాక్షిగాని 8 వ సాక్షిగాని యీ విష యమై ఏమియు చెప్పలేదు. ప్రాసిక్యూషను తరపు 1 వ సాక్షి చెప్పినదానినిబట్టి మాత్రము 4 వ మద్దాయ మొదలకొని 11 వ మద్దాయాలవరకు గల మద్దాయాలు సదరు ఊరేగింపును ఒక రయినతర్యాత ఇంకొకరు నాయకత్వము వహించి నడిపించెద నుని చెప్పినారట. పాట్ల కేసుల 2 వ వాల్యూము 184 పుటలో పేర్కొనిన కేసులో జనసమాహమును నిష్క్రమించవలసినదిగా ఉత్తర్వు చేయబడినప్పుడు జనులు వెడలి పోకుండ నిలిచియుండిరట. అజ్ఞకు అవిధేయత కనుబరచుటయే ప్రత్యక్ష ధిక్కారమని సదరు కేసులో న్యాయమూర్తు లభిప్రాయ మొసంగిరి. ఈ కేసులోని జనసమాహమును చెదరిపోవలసినది గా తాను ఉత్తర్వుచేసిననీ ప్రాసిక్యూషనుతరపు 1 వ సాక్షి చెప్పెడిమాటలు దరిమిలాను ఊహించి చెప్పెడిమాటలే యను టకు సందేహములేదు. ఇతి డీవిషయము పలుమారు తనసాక్ష్య ములో చెప్పిన గాని, మిగిలిన ప్రాసిక్యూషనుతరపు సాక్షు లీ విషయమును బలపరిచి సమర్థించియుండలేదు. సదరు ప్రాసి క్యూషనుతరపు 1 వ సాక్షి జనాభాదారీ వహించి తయారుచేసి దాఖలుచేసిన (ఫుల్స్ థింగ్స్ రేవెన్యూ రిపోర్టు) నేరవిషయ ప్రభువు వర్తమానములో (జి. గుర్తు ఎక్కిబిట్టు) జనులను నిష్క్రమించ వలసినదిగా ఉత్తర్వుచేసినట్లు నూచించువాక్యము లేమియు లేనే లేవు. సదరు నేరవిర్తమాననివేదికలో యీవిషయమై ప్రస్తా వించి యుండకపోవుటకు గల కారణములను అతడు చెప్పుచు న్నాడు. కాని సదరు కారణములు తృప్తికరములు గాలేవు. సదరు నేరవిర్తమాననివేదిక ప్రత్యక్షంలో ఇండియన్ పీనలు కోడ్డు 145 సెక్షను ప్రస్తావనగాని 151 సెక్షను ప్రస్తావనగాని లేకపోవుట ముఖ్యముగా గమనింపదగియున్నది. అప్పైలెంట్లను అరెస్టు చేసియుండిన సమయముందు సదరు ప్రాసిక్యూషను తరపు 1 వ సాక్షి ఒక పోలీసుతాజాను అధికారియైయుండెనా లేదాయను విషయము ఆలోచించవలసిన అవసరము లేదు. జనసమాహ ము నిష్క్రమించ వలసినదిగా అతడు ఉత్తర్వు చే సిన నా డ ను మా ట ని జ మ ను ట కేమాత్రమును పిలులేదు. కనుక యీ దిగువ రెండు కారణము లనుబట్టి అనగా

- (1) ఈ కేసులో లై సెన్సులేషన్ డా ఊరేగింపులు జరు గకూడదనియు ఉత్తర్వుచేయబడినగాని ఏవిధమైన ఊరేగింపు అను జరుగనే జరుగకూడదని ఉత్తర్వు జారీచేయబడి యుండ లేదు.
- (2) జనులను నిష్క్రమించవలసినదిగా కోరుచు పోలీసు అధికారిచేసిన ఉత్తర్వును జనులు ధిక్కరించుట జరిగియుండ లేదు. అందుచేత పాట్ల కేసులోని 2-వ వాల్యూము 184 పుటలో పేర్కొనియుండిన న్యాయమూర్తులను మట్టిబుగారియొక్కయు కొట్టుగారియొక్కయు ఆభిప్రాయ సారాంశ ములు ఇవట వర్తింపజాలవు.
- కాబట్టి న్యాయాధికారము చలాయించబడకుండ ధిక్కారము చేయవలెనను సంకల్పము నిరూపించగల ప్రత్యక్షచర్య యేదైనను యీ కేసులో కలదని భావించుటకు పిలులేదు. అందు నల్ల ఇండియన్ పీనలు కోడ్డు 141 సెక్షను ఇవట వర్తింప జాలదు.
- (3) ఏ గుర్తు ఎక్కిబిట్టుగా దాఖలుచేయబడియుండినకర ప్రత్యక్షముల పంచిపెట్టిన 1, 2, 5, 6 ముద్దాయాల విషయము లో నేమి చెప్పబడినను, యీ అప్పైలెంట్లమాత్రము న్యాయ కాసన ధిక్కారము చేయగలందులకై ఊరేగింపులను జరిపించి రనిగాని ప్రాత్యహించి రనిగాని రి గుర్తు కంటే ఎక్కువమంది గల జనసమావేశము ను జరిపించి రనిగాని నిరూ పించుటకు తగిన సాక్ష్యము ఆ యు మాత్రమైన ను

ప్రాసిక్యూషను తరపు నివేదించబడినది. ప్రాసిక్యూషను తరపు 1 వ సాక్షియొక్క సాక్ష్యములోనండి ఉదాహరించిన వై వాక్యములనుబట్టి మాదగా 4 వ మద్దాయ మొదలు 11 వ మద్దాయాలవరకు గల మద్దాయాలు ఒక్కొక్కొక్క రే తాము ఊరేగింపును నడిపించుటకు సాక్షాత్కరించెను ఎవరికి వారేస్వయ ముగా ముందుకువచ్చి బదులు చెప్పిరినియు తెలియుచున్నది కనుక యీ అప్పైలెంట్లు అందరును ఏక సంకల్పముతో స్వయ సారించిరిని నిరూపించి నిర్వచించుటకు ఇంకమాత్రమున సాధ్య ముకాదు.

10. కావున ఇ. పి. కో. 148 సెక్షను క్రింద అప్పీలు దారులు నేరస్థుల నిర్ణయము నిలువజాలదు. ఈ నిందితులను చెదరిపోవలయునని తా నాజ్ఞాపించిట్లు ప్రాసిక్యూషన్ మొదటి సాక్షి చెప్పినది యరర సాక్షులచే దృఢపరచబడినందువలనను తైన నూచించిన విధమున యంగీకరింపబడవగనిదిగా నుండుట వలనను, 145 సెక్షను క్రింద వీరు నేరస్థులను నిర్ణయముకూడ చెల్లలేరు.

11. అయినను, పోలీసు చట్టము 82 వ సెక్షను క్రింద గావించబడిన నేరాలలోపలకు తైన నూచించిన కారణములు వర్తింపవు. దానికి సంబంధించినంతవట్టుకు, లై సెన్సులేష పొంద కుండ యూరేగింపును జరిగి పోలీసునూపరిం టెం డెం టు యా జ్ఞ ను అపీలుదారు లొక్కొక్కరేను మిగిలిన నూచించిన జాయను అపీలుదారు లూరేగింపు నేర్పరచిరనుటకు సాక్ష్యము లేదు. కాని, నిందితులలో మొదటి మువ్వురును అరెస్టుచేయబడిన తరువాత, 4 మొదలు 11 వరకు నిందితులు యూరేగింపు మొద టనిలిచి, దానిని నడిపించుట కారంభించిరనుట ప్రాసిక్యూషన్ మొదటి సాక్షియొక్క సాక్ష్యములను విడితము. ఇది ప్రత్యక్షము అపరాధ నివేదికతో నేరభంగింపుచున్నది. ఈ కారణమునకే వారి ని పవ్ ఇన్స్పెక్టరు అరెస్టు కే సెనుట విడితము, ఆ సమయమున వారు యితరులనై యూరేగింపులో చేరియుండలేదు. దానిని నడిపించుటకు వారు ప్రారంభించిరి. 101 ఇం. కే. 475 లోని తీర్పు యివట వర్తింపజాలదు. ఏలనను, ఆ కేసులో నిందితులు యూరేగింపులో నున్నను, దానికి నాయకత్వమును వహించి యుండలేదు. కావున పోలీసుచట్టము 82 వ సెక్షను క్రింద నిం దితులు నేరస్థులనడి నిర్ణయము సరియైనదిగ గనబడుచున్నది.

12. ఇ. పి. కో. 148, 145 సెక్షనులక్రింద అపీలుదారులు నేరస్థులనడి నిర్ణయమును, వారికి విధింపబడిన శిక్షలును క్రి. ప్రా. కో. 106 వ సెక్షను క్రింద ప్రత్యక్షము (బాండ్లు) ప్రాసి యివ్వవలయున నెడి క్రింది కోర్టు యు త్తర్వు ను రద్దుగావించబడినది. ఇ. పి. కో. క్రింద అపీలుదారులకు కఠిన శిక్ష విధించుటకు గమనించి, క్రింది కోర్టువారు పోలీసు చట్ట ముక్రింద వారికి యొట్టి శిక్షయు విధించి యుండలేదు. తొమ్మి దవ నిందితుడు (1980 సెల 16 వ క్రి.అ. లోని అపీలుదారుడు) యీవరకే చాలకాలము (87 రోజులు) నిర్బంధము ననుభవించి నందువలన, అతనిని పోలీసు చట్టము 82 వ సెక్షను క్రింద ఒక రూపాయి జరిమానాతోనే వదిలేయవచ్చును. 1980 సెల 10 క్రి.అ. లోని అపీలుదారులు (నిందితులు 8, 10) రెండు రోజులు తప్ప తక్కిన కాల మంతయు జామినమీద విడుదల బడినయ్యుండిరి. వీరికి పోలీసు చట్టము 82 వ సెక్షను క్రింద 50 రూపాయల జరిమానా విధించవచ్చును. వీరి జామిన ప్రత్యక్షములు రద్దుపరచబడవలెను.

(సం) సి. ఎస్. మహాదేవ,
జూలై 12, 1980. సెషన్స్ జడ్జి.

గంగవరము

8-8-80 తేదీని రామచంద్రపురపు తాలూకా గంగ వరము గ్రామములో శ్రీమతి బులును భద్రమ్మగారు, పారు పూడి వెంకటరమణమ్మగారు, శ్రీయంత సందూరి కృష్ణమా చార్యులుగారు కాకివాడనుండి వచ్చి శ్రీయంత రావిపాటి సత్యనారాయణగారి యధ్యక్షతన నుమారు 400 ప్రజలతో రామాలయము సభ చేసిరి. చుట్టుప్రక్కల గ్రామములనుండి పలువురు దేవాధిపాలు వచ్చిరి. శ్రీయంత సందూరి సరసింహ చార్యులుగారు, బోడే రామలింగస్వామిచార్యుగారు, రావి పాటి సత్యనారాయణగారు, శ్రీమతి పాడపూడి వెంకటరమ ణమ్మగారు ప్రస్తుత దేశభరితులను గురించి వివరముగ మాట్లా డుచు వివిధ ఖడ్గ రత్న త్రి చేయు దనియు భరించు దనియు చెప్పిరి. శ్రీ సందూరి కృష్ణమాచార్యులుగారు మోతీలాలు నెహ్రూగారు చెరసాలకు వెడలుచు యావచ్చారక ప్రజలకు జీవన సందేశమును చదివి యుపన్యసించిరి. సభ జయప్రద ముగ ముగిసిన పిమ్మట గ్రామములో ఖడ్గర విక్రయించగా వివిధ ఖర్చుపడెను.

చక్రవర్తుల వెంకట్రావు

ఏలూరు
(స్వకీయవిలేఖరి)

కొట్లాట కేసు

ఏలూరు, ఆగస్టు 7:—రావుసాహెబ్ కల్లె వెంకయ్య చౌదరి, తిలారి పాపయ్య, నూనం తాతయ్య, కొలకలూరి నాగయ్య, కొలకలూరి శ్రీరామలక్ష్మణుల నున వైనను ఇండి యన్ పీనలు కోడ్ 147, 828, 841 సెక్షన్లక్రింద నేరము ఆరోపింపబడి ఈ నెల 4 తేదీని సుబ్ జిల్లా కోర్టుగారి యెడల చార్జీషీటు దాఖలుచేయబడినది. గజ్ జూలై 27 తేదీ ఆది వారమునాడు పగలు చాలపర్యంతాపురస్సులైన సుల్తా సాను బ్రహ్మం, మాగంటి పార్థసారథిగార్లు జట్కూ బండిలో ఏలూరు నుండి చాలపర్రు వెళ్లుచుండగా ఏలూరు తూర్పువిధిలో గంగానమ్మనడికి సమాపమున సుల్తా వెంకయ్య చౌదరి గారు వగైరాలు సామబ్రహ్మం పార్థసారథిగార్లును కొట్టిరిని సామ బ్రహ్మంగారు పోలీసువారికి ఫిర్యాదుచేసిరి. జూలై 31 తేదీని పోలీసువారు వెంకయ్యచౌదరిగారు వగైరాలు అయిదు గురిని అరెస్టుగావించి ఆనాడే జామిన వై విడుదలచేసిరి. నిన్నటిదినమున సుబ్ జిల్లా కోర్టునుండి వెంకయ్యచౌదరి గారు వగైరాలు వైని వైని పేర్కొనబడిన సెక్షనుల క్రింద చార్జీషీటు దాఖలుచేయబడినది.

ఏలూరు గోసంరక్షణసమితి

వై సమితికొరకు బజారులోని టి. ఎస్. వెంబరు 880 కొట్టును శ్రీయంతులు పోలీసెట్టి గోపాలస్వామి, నారాయణరావు, రంగనాయకులుగార్లు కలుసుకునా రొంగింజ ధర్మము రూ 5800 జను, పొదర్తి బాలయ్య గ రొంగింజ ధర్మము రూ 500 జనుచేర్చి గత మే నెల 31 తేదీని వైకొ నడిమైనది సమితి అధికారులు ప్రచురించుచున్నారు. వైని పేర్కొనబడిన చాలల విధముననే తదితరులును సహాయము చేయవలెనని సమితి అధికారులు కోరుచున్నారు.

కల్లు పాటలు

ఏలూరు తాలూకాలో కల్లుపాటలు నిన్న మధ్యాహ్నము తాలూకా అఫీసులో డిప్యూటీ కలెక్టరుగారి వలన జరుపబడి ను. అధికముగ పోలీసు బందోబస్తు చేయబడినది. పికెటింగు చేయువారి నెవరినూడ కఠరి ఆవరణలోనికి రా నిర్బయేదు. సామవారమునాడు 144 సెక్షను ధిక్కరించిన సత్తిరాజా క్కామలాంబ, మూల్పూరి చుక్కమ్మ, శృంగార కవి లక్ష్మీ నరసమ్మ, వర్తిపర్తి కమంతలాదేవిగార్లు నలుగురుకు నిన్న కల్లు పాటలవద్ద పికెటింగుచేయుట కేగిరి గాని వారినికూడ కేటు వాటి లోనికి పోలీసువారు సా నిర్బయేదు. వారు నలుగురుకు ఒకగంట లేక రెండు గంటలపేపు కేటుకు అవతలనుండియే పికెటింగుచేసి తరువాత వెడలిరి. ఈ తాలూకాలో నన్న 44 దుకాణములును ఒకటి మిగులకూడా పాట పాడబడినది. క్రిందటి సంవత్సరము కంటే రాబడిలో ఈ సంవత్సరము రూ 15,800 తగ్గెను.

బెజవాడ

శ్రీమతి పాదర్తి సుందరమ్మగారిపై కేసు విచారణ బెజవాడ, 7-8-80 తేదీ యందుమున శ్రీమతి పాద ర్తి సుందరమ్మగారు వారి గృహమండగా అరెస్టు చేయబడి రి. 144 వ సెక్షను ధిక్కరించుచు 17-7-80 తేదీని బెజవాడ పీ థు ల లో జా తీ య ప తా క ము ను చే టా ని జా తీ య గీ త ము ల ను, పాడుచు తిరిగెనని కేసు తీవక రాబడినది. విచారణ స్టేషనరీ సుబ్ జిల్లా కోర్టులో 1 గంటకు ప్రారంభమయినది. విచారణసమయమున దావ్తరరం గనాయకమ్మ, పెద్దాడ సత్యవతిమ్మ, గంగాబాయిమ్మగార్లు మున్నగు వారీమణులును, సుందరమ్మగారి భర్తయగు వెంకట సుబ్బయ్యగారు చల్లపల్లి లక్ష్మీనరసింహుగారు మొదలుగాగ లవారును కోర్టులోనుండిరి. సుందరమ్మగారు 144 వ సెక్షను ను ధిక్కరించినది నిజమని వక్కాణించెను. పిమ్మట పోలీసుసా క్ష్యము రికార్డుచేయబడినది. ప్రాసపరీక్ష చేయలేదు. ఇంతలో చల్లపల్లి లక్ష్మీనరసింహంపంతులుగారు (రేకులు) లేచి తాము న్యాయవాదులుగనుక న్యాయమూర్తి కోర్టువారికి తోడ్పడ నెంచితి మనిరి. ఈ కేసుతో త ము కు మే ని ధ మై న స ం జ ం ధ ము లే కు న్న ను న్యాయ సాపనకై కొన్ని మాటలు చెప్పటకు అనుజ్ఞ కోరిరి. 144 వ సెక్షను నకుసరించి యట్టి యుత్తరపులను జిల్లామేజిస్ట్రేటు జారీచేయుట అక్రమమనిరి. తమకు వ్యవధియిచ్చినచో లో బుక్కులను తెచ్చి తమ వాదమును నిరూపించెదమనిరి. అటు వైని పోమవారమునకు వాయిదా చేయబడినది. సోమవారము నాడు కోర్టునకు హాజరుటకు సుందరమ్మగారు పూచీర్తు నిచ్చుటయు, వాదనచేయుటకు సుందరమ్మగారు రంగీకరించు టయు జరుగవలయుననిరి. సుందరమ్మగారు మొట్టమొదట యే మాత్రము అంగీకరించలేదు. సర్వజనుల ఉపయోగాగ్ధియ న్నా లోపాయించు లేలుట అత్యవసరమని కోర్టులోనన్నవారు నచ్చ తెప్పిన పిదప ఆమె అందుల కంగీకరించెను. కేసు 11-8-80 తేదీ వాయిదా చేయబడినది. (స్వకీయవిలేఖరి)